

ԱԶԴԱԳԻՐ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ»

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպարավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 12, թիվ 53, 1-5,

հեռ. (+374 10) 59 22 59,

էլ. փոստ unibank@unibank.am

ՏԵՂԱԲԱՇԽՈՂ ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի դասը՝ (տեսակը)	Սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	15,000,000 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	300 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,500,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	4,500,000,000 ՀՀ դրամ

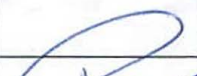

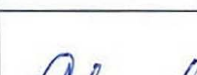

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՔ	4
1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	5
1.2 Թողարկողին և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը.....	11
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները.....	14
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ	15
1.5 Թողարկողի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերը	15
1.7 Թողարկողի կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի հիմնական տվյալները.....	17
1.8 Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը.....	18
1.9 Այլ էական տեղեկություններ ըստ բանկի հայեցողության, որոնք նշված չեն նախորդ կետերում	18
1.10 Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները.....	18
ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	20
2.1 Ռիսկային Գործոններ	20
2.2 Հիմնական Տեղեկատվություն.....	21
2.3 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.....	31
2.4 Առաջարկի ժամկետը և պայմանները.....	32
2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը.....	39
2.6 Վաճառող բաժնետերերը.....	39
2.7 Թողարկման և առաջարկի ծախսերը	40
2.8 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	40
ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	40
3.1 Ռիսկային գործոններ.....	40
3.2 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին.....	47
3.3 Բիզնեսի նկարագիրը.....	52
3.4 Բանկի կառուցվածքը	55
3.5 Բանկի Խմբի կառուցվածքը.....	55
3.6 Բանկի հիմնական միջոցները.....	55
3.7 Բանկի կապիտալ ռեսուրսները (պասիվները).....	55
3.8 Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները	58
3.9 Արտոնագրերը և Լիցենզիաները.....	58
3.10 Զարգացման վերջին միտումները.....	58
3.11 Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	60
3.12 Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձիք.....	75

3.13 Էական պայմանագրերը.....	76
3.14 Մասնագիտական կարծիքներ	76
3.15 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	76
3.16 Այլ տեղեկատվություն.....	76
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. Պատվեր.....</u>	<u>77</u>
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը</u>	<u>78</u>
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Բանկի խմբի կառուցվածքը.....</u>	<u>79</u>
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները</u>	<u>80</u>

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձիք, հավաստիացնում ենք, որ գործադիր ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձիք

Գագիկ Զաքարյան	Խորհրդի նախագահ		26.04.2023թ
Գեորգի Պիսկով	Խորհրդի անդամ		26.04.2023թ
Հրահատ Արզումանյան	Խորհրդի անդամ		
Էդուարդ Զամանյան	Խորհրդի անդամ		26.04.2023թ
Վարդան Աթայան	Խորհրդի անդամ		
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն		26.04.2023թ
Արարատ Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ		26.04.2023թ
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ		26.04.2023թ
Գուրգեն Ղուկասյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի և միջազգային զարգացման գծով տնօրեն		26.04.2023թ
Օվսաննա Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետբերման գծով տնօրեն		26.04.2023թ
Դավիթ Պետրոսյան	Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն		26.04.2023թ
Արթուր Ապերյան	Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն		26.04.2023թ
Սերգեյ Քոչարյան	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն		26.04.2023թ

Հավաստիացնում եմ, որ Ազդագիրը ստորագրված է վերոհիշյալ անձանց կողմից

Մեսրոպ Հակոբյան

Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Ամփոփաթերթը դիտվում է որպես Ազդագրի համառոտ ներածություն: Առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրում կատարելու որոշումը կայացնելիս ներդրողը պետք է ընթերցի ամբողջ Ազդագիրը:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար քաղաքացիական պատասխանատվություն են կրում միայն այն դեպքում, եթե այն ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային պատճենը՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՅ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OJSC

Բանկը գտնվում է ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5 հասցեում:

Բանկի փոստային հասցեն է՝ 0025, ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5:

Կապի միջոցները՝

Հեռախոս՝ + 37410 59 22 59

Ֆաքս՝ + 37410 55 51 40

Էլ. փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am, www.unibank-armenia.com

Բաժնետոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Ներդրողների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության զարգացման վարչության պետ Մ. Համբարձումյանին՝ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ +374 10 592236 (ներքին հեռ. 301):

1.1.2. Թողարկողի համառոտ նկարագիրը և ռազմավարությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն (այսուհետ «Բանկ» կամ «Յունիբանկ») հիմնադրվել է 2001թ.-ի հոկտեմբերին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Յունիբանկը, որպես բանկ գրանցվել է 2001թ.-ի

հոկտեմբերի 9-ին (Գրանցման վկայական թիվ 0373 և գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 09.10.2011թ. 260 որոշմամբ: Բանկային գործունեության լիցենզիա 81 տրված 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայում Բանկի կազմակերպատիրավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Յունիբանկը 2002թ. գործարկեց Unistream դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգ, որը Հայաստանում դրամական փոխանցումների ոլորտում առաջատարներից է:

Յունիբանկը 2003թ. դարձավ «ArCa» վճարահաշվարկային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International միջազգային համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը սկսեց լայնածավալ վարկավորում հիփոթեքի եւ ավտովարկավորման գծով՝ զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ եւ առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում վարկավորման ծավալով: ¹

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաեւ SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ ՀՀ ֆոնդային բորսայի անդամ: Յունիբանկը գործարկեց Blade տեսակի սերվերային խումբ, որով ներդրվեց ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման միջազգային փորձը:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների գլխավոր բազային: Ներկայում բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

2010թ.-ի հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+, արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ եւ NP կարճաժամկետ վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշներն ունեցել են Կայուն կանխատեսումը:

2011թ. Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ իրականացնում է առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ:

2012թ. Thomson Reuters Միջազգային Կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում “Լավագույն դիլինգ բանկ 2012” կոչումը: Յունիբանկն ընդգրկված է Հայաստանի 100 խոշորագույն հարկատուների ցուցակում:

2013թ. Համաշխարհային բանկի Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան (IFC), Առևտրի և զարգացման Սևծովյան բանկը (BSTDB) և Յունիբանկը ստորագրեցին համագործակցության պայմանագիր՝ ուղղված ՓՄՁ-ների վարկավորման ծրագրի ընդլայնմանը: Յունիբանկը սկսեց

¹ Արմինֆո ռեյտինգային մարքեթինգային գործակալության կողմից իրականացված ՀՀ բանկերի ռեյթինգ, 2006թ

համագործակցություն Հայաստանում Ամերիկայի առևտրի պալատի (AmCham) հետ՝ դառնալով կազմակերպության թղթակից անդամ:

2014թ. Յունիբանկը սկսեց համագործակցություն Intel Express միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգի հետ: Բանկը նաև ներկայացրել է ISO 27001:2013 տեղեկատվության անվտանգության համակարգը, ներդրել է Unibank Prive անհատական ծառայությունները: Յունիբանկը ստացել է նաև «Գերազանց Որակ» մրցանակը (RBI STP Quality Awards) Ավստրիայի Ռայֆայզեն Միջազգային Բանկից SWIFT փոխանցումների ծառայության բարձր որակ ապահովելու համար:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվեց, և ներկայում Բանկի կազմակերպարավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2015թ. հուլիսի 1-ից Բանկը դարձավ Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր և կարգավորվող շուկայում հաշվարկային համակարգի անդամ:

2016թ. Յունիբանկն առաջին անգամ թողարկեց դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր, որոնք ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում: Յունիբանկը ստեղծեց corp.unibank.am կայքը՝ հատուկ իր բաժնետերերի և ներդրողների համար:

Աթենքում կայացած «Ապագայի բանկ 2016» միջազգային համաժողովում Յունիբանկը ճանաչվեց «Տարվա գործընկեր»: Յունիբանկին հանձնվեց PCI DSS 3.2 ստանդարտի պահանջների համապատասխանության հավաստագիրը:

2017թ. Յունիբանկն առաջինը Հայաստանում հաջողությամբ անցավ SWIFT-ի ատեստավորումը:

2018թ.-ին Յունիբանկը և Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալությունը կնքեցին համագործակցության համաձայնագիր: «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն և FMO-ն իրականացրեցին «Կանայք բիզնեսում» նոր վարկավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում կին ձեռներեցներին տրամադրվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկավորում: Unibank Prive-ն արժանացավ SPEAR'S Russia Wealth Management Awards 2018 մրցանակի ԱՊՀ երկրներում private banking-ի ոլորտում հաճախորդների լավագույն սպասարկում կազմակերպելու համար:

Յունիբանկը նախաձեռնեց և հաջողությամբ ներդրեց արհեստական բանականության տեխնոլոգիան՝ թարմացնելով անգրավ սպառողական վարկերի գծով վարկային սքրինգը: Հաճախորդների արտաքին տնտեսական գործունեության զարգացմանն օժանդակելու նպատակով թղթակցային հարաբերություններ են հաստատվել արտասահմանյան մի շարք բանկերի, այդ թվում՝ Landesbank Baden-ի (Գերմանիա), Banca Popolare di Sondrio-ի (Իտալիա), Եվրասիական զարգացման բանկի (Ղազախստան), Տրանսկապիտալբանկի (Ռուսաստան) հետ: 2019 թվականին Յունիբանկը դարձավ Visa միջազգային վճարային համակարգի մրցանակի հաղթող «Largest Visa Issuance in Armenia» անվանակարգում՝ Հայաստանում Visa քարտերի թողարկման թվով առաջատար դիրքի համար:

2020 թվականի դեկտեմբերին Բանկը մասնաճյուղ բացեց Աստանա Միջազգային Ֆինանսական Կենտրոնում՝ օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման նոր հնարավորությունների ձեռքբերման նպատակով:

Հայաստանի բանկային պամտության մեջ առաջին անգամ հայկական բանկի պարտատոմսերը ցուցակվել են Ռուսաստանում:

25.12.2020թ թվականին Յունիբանկն արժանացել է Visa միջազգային վճարային համակարգի կողմից սահմանված «Sustainability Icon» մրցանակին:

2021 թվականին Raiffeisen Bank International ավստրիական բանկը միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու համար Յունիբանկին շնորհել է «Որակի գերազանցություն 2020» (STP Quality Award) մրցանակը:

22.07.2021 Cbonds Awards CIS - 2021 համաժողովում Յունիբանկի պարտատոմսերի փոխցուցակումը Մոսկովյան բորսայում ճանաչվել է Հայաստանի լավագույն գործարք:

2021թ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն թողարկեց արտոնյալ բաժնետոմսեր, որոնք հնարավորություն են տալիս ստանալու ֆիքսված շահաբաժիններ: Բաժնետոմսերի եկամտաբերությունը կազմում է 12% տարեկան, թողարկման ծավալը՝ մոտ 1,1 մլրդ ՀՀ դրամ: Շուկա ստեղծողն էր «Արմբրոկ» ընկերությունը:

SME Banking Club-ը հրապարակել է ԱՊՀ և Կովկասի 200 բանկերի՝ ՓՄՁ-ների համար նախատեսված վարկատեսակների ուսումնասիրության արդյունքները, ըստ որոնց Յունիբանկը ճանաչվել է տարածաշրջանում լավագույներից մեկը: 2021թ. 4-րդ եռամսյակում Յունիբանկը բացեց ևս մեկ նոր՝ Արին Բերդ մասնաճյուղը, որը գտնվում է Երևան, Էրեբունի համայնք, Տիտոգրադյան 2/1 հասցեում: 30.12.2021 թվականին Յունիբանկը ճանաչվեց Հայաստանի ֆոնդային բորսայի լավագույն նորարար անդամ Յունիբանկի պարտատոմսերի փոխցուցակումը Մոսկովյան բորսայում կազմակերպելու համար:

2022 թվականին բացվեցին Յունիբանկի «Հայրենիք» և «Տաշիր» նոր մասնաճյուղերը: 2022 թվականի սեպտեմբերին ESG Sustainalytics ոլորտում առաջատար վերլուծական ընկերության փորձագետները ներկայացրեցին Յունիբանկի «կանաչ» պարտատոմսերի թողարկման հայեցակարգի վերաբերյալ SPO-ն՝ երկրորդ կողմի կարծիքը և հաստատեցին դրա համապատասխանությունը միջազգային չափանիշներին ու Green Bonds Principles 2021-ի պահանջներին: Յունիբանկի ֆինանսավորմամբ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանում բացվեց թվային բանկինգի լաբորատորիան՝ թվային բանկային համակարգի համար նոր խելացի լուծումներ գեներացնելու և բանկային ոլորտը վերապատրաստման մի շարք ծրագրերով և մասնագիտական կադրերով համալրելու համար: 2022 թվականի 4-րդ եռամսյակում Ֆիլիպ Դեյմոտը ընդգրկվեց Յունիբանկի Խորհրդի կազմում, իսկ Սերգեյ Քոչարյանը՝ Յունիբանկի Վարչության կազմում: Այսօր Յունիբանկն ունի վերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: 31.12.2022թ. դրությամբ Յունիբանկն ունի ավելի քան 345,000 ակտիվ հաճախորդ:

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է 21,588,652,530 (քսանմեկ միլիարդ հինգ հարյուր ութսունուրե միլիոն վեց հարյուր հիսուններկու հազար հինգ հարյուր երեսուն) ՀՀ դրամ, որը ներառում է տեղաբաշխված 172,886,525 /մեկ հարյուր յոթանասուններկու միլիոն ութ հարյուր ութսունվեց հազար հինգ հարյուր քսանհինգ/ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, 32,010,000 /երեսուններկու միլիոն տասը հազար/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս՝

յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, ինչպես նաև 4,778,261 /չորս միլիոն յոթ հարյուր յոթանասունութ հազար երկու հարյուր վաթսունմեկ/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 230 /երկու հարյուր երեսուն/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի Կանոնադրությամբ հայտարարված սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 526,110,475 /հինգ հարյուր քսանվեց միլիոն մեկ հարյուր տասը հազար չորս հարյուր յոթանասունհինգ/ հատ՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Թողարկողի ռազմավարությունը

Բանկը ներկայում բնութագրվում է որպես պահպանողական գործելաոճով կառավարվող, բայց և նորամուծություններ կիրառող, նախաձեռնողական ու թափանցիկության սկզբունքներով գործող ֆինանսական հաստատություն: Բանկի Խորհրդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը: Ի հավելումն վերոնշյալի, հարկ է նշել նաև, որ Բանկը՝ հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, չի ֆինանսավորում շրջակա միջավայրի պահպանությանը վնասող գործունեությունը, զենքի/քինամթերքի արտադրությամբ և առևտրով, ինչպես նաև խաղատնային և վիճակախաղային գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններին: Ավելին, ֆինանսավորում իրականացնելիս հնարավորինս ուսումնասիրում է տվյալ գործունեության ազդեցությունը սոցիալական և շրջակա միջավայրի վրա, ինչպես նաև խթանում է էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների օգտագործումը:

1.1.3. Թողարկողի Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բանկն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված գործառույթներ, մասնավորապես.

Միջոցների ներգրավում

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ

- Բանկն իրականացնում է բիզնեսի վարկավորում, երաշխիքների տրամադրում, փաստաթղթային ակրեդիտիվներ, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, բանկային երաշխիքներ և ֆակտորինգ: Յունիբանկը փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորման զարգացումը դիտարկում է որպես առաջնահերթ ռազմավարություն: Յունիբանկն առաջարկում է շուկայի ուսումնասիրությունների և բիզնեսի առանձնահատկությունների հիման վրա հաճախորդների կոնկրետ խմբի համար հատուկ մշակված վարկային ծրագրեր:
- Մանրածախ բիզնեսի զարգացումը հանդիսանում է Բանկի բիզնես ռազմավարության առաջնահերթ ուղղություն: Յունիբանկն առաջարկում է ինչպես նպատակային սպառողական վարկեր, այնպես էլ ընդհանուր սպառողական նպատակի՝ վերանորոգման, բժշկական, ճամփորդական կամ այլ ծախսերը հոգալու կամ էլ ապրանքներ գնելու վարկավորում: Բանկը

տրամադրում է նաև հիփոթեքային վարկեր բնակելի անշարժ գույք, բիզնես տարածք գնելու, կառուցապատելու կամ վերանորոգելու համար, ավտովարկեր, ոսկու գրավով վարկեր:

Բանկային փոխանցումների իրականացում

- Բանկը 2003 թվականից սկսած անդամակցում է SWIFT միջազգային համակարգին: Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային 20 բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած արժույթով և վճարային գործիքով:
- Բանկը ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծառայություններ է առաջարկում «Յունիստրիմ» դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի միջոցով:

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում

- Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է տեղական ArCa վճարային համակարգի քարտեր, ինչպես նաև Visa International և Mastercard քարտեր: Յունիբանկը սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի միջոցով թողարկում է նաև Visa չիպային քարտեր:

Արտարժույթով և արժեթղթերով գործարքներ կամ բրոքերային ծառայություններ

- Բանկը կատարում է արտարժույթի առք ու վաճառքի և արժեթղթերով գործարքներ:

Կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումների ընդունում

- Յունիբանկն ունի կոմունալ վճարումների ընդունման համակարգ: Հաճախորդներին անվճար տրամադրվում է UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտ, որի վրա նշված է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը հաճախորդների համար արագ և հարմարավետ վճարումներ կատարելու համար:

Հանրային ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում

- Հաճախորդներին վճարահաշվարկային ծառայությունների համալիր մատուցման նպատակով Բանկը իրականացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից վճարների ընդունումը:

Այլ ծառայություններ

- Յունիբանկն իրականացնում է հաշվարկա-դրամարկղային սպասարկում իր հաճախորդների համար՝ հաշիվների բացում եւ սպասարկում, դրամարկղային գործարքներ, երաշխավորագրերի տրամադրում, ինկասո, գործարքներ արժեթղթերի հետ եւ այլն: Յունիբանկը նաև ծառայություններ է մատուցում ՀՀ քաղաքացիներին, որոնք օգտվում են պետական սոցիալական ծրագրերից:
- «Ինտերնետ բանկ - Հաճախորդ» համակարգը նախատեսված է ինտերնետ ցանցի միջոցով, առանց Բանկ հաճախելու, հաճախորդների բանկային հաշիվների կառավարման,

ինտերնետի միջոցով բանկային հաշվի քաղվածքներ ստանալու և վճարումներ իրականացնելու համար:

- Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է հատուկ կառուցված անվտանգ տարածքում տեղակայված անհատական պահատեղեր՝ թանկարժեք իրերն ու փաստաթղթերը պահելու համար:
- Հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացման, ինչպես նաև չափազանց կարևոր համարվող մասնաճյուղերի աշխատանքի թեթևացման նպատակով, բանկը մշակեց և շրջանառության մեջ դրեց սեփական մոբայլ բանկինգ ծառայությունը:

Բանկի մասնաճյուղերը և Բանկի խմբի կառուցվածքը

Յունիբանկը կառուցել է լայն սպասարկման ցանց: Բանկն ունի Գլխամասային գրասենյակ և 54 մասնաճյուղ, որից 31 մասնաճյուղ Երևանում, 20 մասնաճյուղ Հայաստանի այլ շրջաններում, երկուսը՝ Արցախի Հանրապետությունում, մեկը՝ Ղազախստանի Հանրապետությունում:

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 2-ում:

Բանկը դուստր ընկերություններ չունի: ՀՀ ԿԲ-ի 28.04.17թ.-ի թիվ 24 ԾՕՀ Ա որոշման համաձայն, «Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը, «ՌԵԳՈ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությունը և «Յունիլիզինգ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը որակվել են /ճանաչվել են/ որպես հայկական բազմապրոֆիլ ցածր ռիսկային ֆինանսական խումբ՝ բանկային ենթախմբով՝ «ՅՈՒՆԻԳՐՈՒՊ» անվանմամբ, որի կառուցվածքը ներկայացված է Բանկի բաժնետոմսերի Ազդագրի Հավելված 3-ում:

1.1.3. Ակտիվների որակը

Ստորև ամփոփվում են Բանկի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

Հազ. ՀՀ դրամ

	31.12.2022 (աուդիտ անցած)	31.12.2021 (աուդիտ անցած)	31.12.2020 (աուդիտ անցած)	31.12.2019 (աուդիտ անցած)	31.12.2018 (աուդիտ անցած)
Ակտիվներ, այդ թվում	320,065,792	252,823,467	238,172,052	249,015,415	209,799,688
Եկամտաբեր ակտիվներ	198,568,564	167,909,414	190,072,441	181,491,967	162,955,000
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	62%	66%	80%	73%	78%

Ակտիվների համարժեքությունը

31.12.2022 թվականի արդյունքներով Բանկի զուտ շահույթը, համաձայն ատդիտի հաշվետվությունների, կազմել է 4.4 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունը կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 13.3%:

Ակտիվների որակը

31.12.2022թ.-ի դրությամբ Բանկի վարկային պորտֆելը կազմել է 119.8 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ակտիվների իրացվելիությունը

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որակյալ և արագ իրացվելի ակտիվների, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Ստորև ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները՝

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն 2022թ.	Փաստացի մեծություն 2021	Փաստացի մեծություն 2020	Փաստացի մեծություն 2019	Փաստացի մեծություն 2018
Ն21*	44.5%	28.3%	19.9%	30.7%	26.9%
Ն22**	92.6%	98.0%	72.0%	88.9%	107.1%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

1.2 Թողարկողին և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Ընդ որում ռիսկերին արձագանքման փուլն իրականացվում է ռիսկից խուսափման, ռիսկի նվազեցման, ռիսկի ընդունման կամ ռիսկի փոխանցման տարբերակներով:

Համաձայն ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազեյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- Վարկային ռիսկ,
- Շուկայական ռիսկ
- Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- Արտարժույթային ռիսկ,
- Գնային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ,

- Գործառնական ռիսկ,
- Համբավի ռիսկ,
- Ռազմավարական ռիսկ,
- Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկ,
- Երկրի ընդհանուր տնտեսական միջավայրի ռիսկ,
- Արտակարգ դրության ռիսկ (Պանդեմիայի ռիսկ),
- Ռազմաքաղաքական ռիսկ

Բանկին առնչվող ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվությունն առավել մանրամասն ներկայացված է սույն Ազդագրի Բաժին 3-ի («Բաժնետոմսեր թողարկողի մասին տեղեկատվություն») 1-ին կետում («Ռիսկային գործոններ»):

Գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք հատուկ են սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրումներին: Ներդրողները պետք է որոշում կայացնեն՝ լիովին գիտակցելով ներդրումների բնույթը և դրանից բխող հիմնական ռիսկերը՝ ելնելով իրենց փորձից, նպատակներից, ֆինանսական ռեսուրսներից, ռիսկի նկատմամբ հակվածության աստիճանից և այլ գործոններից:

Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում բաժնետոմսերի շրջանառելիության՝ իրացվելիության անկմանը: Բանկի կողմից որպես առավել էական և միաժամանակ կառավարելի ռիսկեր դիտարկվում են.

ա) **Բաժնետոմսերի իրացվելիության ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով, որի արդյունքում, բաժնետոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը՝ հանգեցնելով դրանց գնի անկմանը: Ներդրողը կարող է բաժնետոմսերի ցածր իրացվելիության պատճառով հնարավորություն չունենալ վաճառելու բաժնետոմսերը առանց էական կորուստների կամ ընդհանրապես հնարավորություն չունենալ դրանք վաճառելու:

բ) **Արտարժույթային ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Բաժնետոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ բաժնետոմսերը պարունակում են զգալի արտարժույթային ռիսկեր:

գ) **Տոկոսադրույքի ռիսկը**, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է բաժնետոմսերի գների վրա:

դ) **Բանկի հեղինակության ռիսկը**, որը անմիջական ազդեցություն ունի բաժնետոմսերի գրավչության և գնի վրա:

ե) **Երկրի քաղաքական կամ սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի փոփոխություններ**, կամ ցանկացած այլ բացասական զարգացումներ, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ բանկի գործունեության և բաժնետոմսերի գնի վրա:

զ) **Ինֆլյացիոն ռիսկ**. այս ռիսկը հիմնականում պայմանավորված է բաժնետոմսերում ներդրումներից ակնկալվող եկամուտների արժեզրկման հետ՝ իրական գնողունակության տեսանկյունից:

Թողարկվող արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է սույն Ազդագրի Բաժին 2-ի («Թողարկվող բաժնետոմսերի մասին տեղեկատվություն») 1-ին կետում («Ռիսկային գործոններ»):

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված հեռանկարային զարգացման ծրագրի: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է Բանկի Խորհրդի և Վարչության կողմից, որոնք օպերատիվ կերպով արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ մշտապես հաշվի առնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունների և սակագների համապատասխանեցումը շուկայի պահանջներին:

Բանկի ընդհանուր զարգացման մեջ ամենաէականը մանրածախ բիզնեսի, փոքր և միջին բիզնեսի զարգացումն է, ինչպես նաև Բանկն ուշադրություն է դարձնում սպասարկման որակի բարձրացմանը, դրա շրջանակների ընդլայնմանը և ռեսուրսների ներգրավմանը: 31.12.2022թ-ի դրությամբ բանկի կապիտալը կազմել է 34,116,860 հազ. ՀՀ դրամ:

Բանկի 2023թ ռազմավարական խնդիրներն են՝

- Եկամտաբեր ակտիվների աճի ապահովում՝ վարկային պորտֆելի և արժեթղթերում ներդրումների ընդլայնման միջոցով
- Տեխնոլոգիական կատարելագործումը և թվային հարթակում վաճառքի զարգացումը
- Ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացումը
- Թղթակցային ցանցի ընդլայնումը
- Անձնակազմի և ղեկավարների որակավորման համակարգի կատարելագործումը
- Մասնաճյուղային ցանցի օպտիմալացումը

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերն ու լիցենզիաներն ուժի մեջ են, Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա էական ազդեցություն ունեցող դատական հայցեր առկա չեն, բացակայում և չեն սպասվում կազմակերպչական փոփոխություններ: Դրա հետ մեկտեղ Բանկի ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որի հետևանքով հնարավոր են Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություններ՝ նպատակ ունենալով բարելավել Բանկի գործունեությունը և բարձրացնել շահութաբերությունը:

Դատական հայցեր, սպասվող փոփոխություններ

Բանկը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա: Չեն սպասվում նաև կազմակերպական փոփոխություններ: 2023 թվականի 1-ին եռամսյակի ընթացքում բռնագանձվել է 7.4 մլրդ ՀՀ դրամի շարժական գույք, որի դիմաց ձևավորվել է 1.8 մլրդ ՀՀ դրամի հնարավոր արժեզրկման պահուստ: Բռնագանձված գույքի հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է նվազեցման նորմատիվային կապիտալի հաշվարկից սկսած 2023 թվականի հունիս ամսից վերոհիշյալ շարժական գույքի չիրացման պարագայում:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ

2020 և 2021 թվականների համար անկախ աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն, 2022թ. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացնող անկախ աուդիտորական կազմակերպության ընտրության արդյունքներով «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն ընտրվել է Բանկի 2022-2024թթ. Ֆինանսական գործունեության արտաքին աուդիտն անցկացնող անձ: Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Գրիգոր Լուսավորչի 9, Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն

Հեռ.՝ +374 (10) 500 964, էլ. հասցե՝ www.grantthornton.am

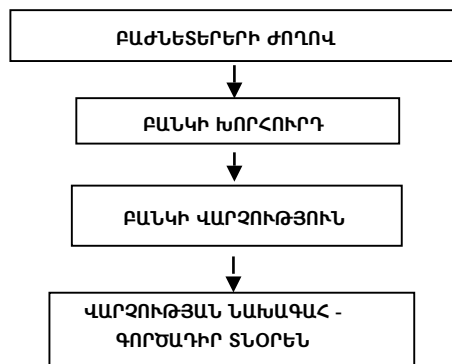
Տնօրեն Արմեն Հովհաննիսյան

1.5 Թողարկողի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերը

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ «Ժողով»),
- Խորհուրդը,
- Գործադիր մարմինը, այդ թվում՝ կոլեգիալ գործադիր մարմին՝ Վարչությունը (այսուհետ՝ «Վարչություն») և միանձնյա գործադիր մարմին՝ Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝ «Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն»):

Բանկի կառավարման մարմինների

Բանկի Խորհուրդը կազմված է 5 անդամներից

- Գագիկ Զաքարյան - Խորհրդի նախագահ, փորձառությունը՝ 31 տարի:
- Գեորգի Պիսկով - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 31 տարի:
- Հրահատ Արզումանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 26 տարի:
- Էդուարդ Զամանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 32 տարի:
- Ֆիլիպ Դելմոս - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 26 տարի:

2022թ. նոյեմբերի 10-ին կայացած «Յունիբանկ» ԲԲԸ բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովում Ֆիլիպ Դելմոտն ընդգրկվել է Յունիբանկի Խորհրդի կազմում, սակայն դեռևս չի գրանցվել ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Վարդան Աթայան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 30 տարի:

Բանկի Վարչությունը կազմված է 8 անդամներից

Մեսրոպ Հակոբյան՝ Վարչության նախագահ, փորձառությունը՝ 23 տարի:

Արարատ Ղուկասյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, փորձառությունը՝ 31 տարի:
Գոհար Գրիգորյան՝ Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ, փորձառությունը՝ 31 տարի:

Օվսաննա Առաքելյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և Ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 26 տարի:

Դավիթ Պետրոսյան՝ Վարչության անդամ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն, փորձառությունը՝ 22 տարի:

Գուրգեն Ղուկասյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրաձախ բիզնեսի և միջազգային զարգացման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 20 տարի:

Արթուր Ապերյան՝ Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն, փորձառությունը՝ 17 տարի

Սերգեյ Քոչարյան՝ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 19 տարի:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 31.12.2022 թվականի դրությամբ կազմում է 829 աշխատակից: Յունիբանկ ԲԲԸ-ի սովորական անվանական բաժնետոմսերի ուղղակի հսկող անձ հանդիսանում է Յունիիոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությունը – 87.7% (հասցեն՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Պատմու 5Բ, Ագլաթզիա, ՓԱ 2103), որը ներառում է 155,572,240 հատ սովորական բաժնետոմսեր և 32,010,000 հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսեր, մնացած 12.3% բաժնետոմսերը պատկանում են մինորիտար բաժնետերերին:

1.6 Թողարկողի հրապարակային առաջարկների միջոցով թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ

Ստորև ներկայացվում է Բանկի կողմից հրապարակային առաջարկների միջոցով իրականացված բաժնետոմսերի թողարկումների վերաբերյալ համապարփակ տեղեկատվություն:

10.07.2015

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,500,000 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,450,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,335,000,000 ՀՀ դրամ

15.04.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	22,704,347 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	2, 270,434,700 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	5,222,000,000 ՀՀ դրամ

19.05.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	12,173,914 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1, 217,391,400 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	2,800,000,000 ՀՀ դրամ

09.11.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,376,044 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,437,604,400 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,306,500,000 ՀՀ դրամ

20.10.2021

Արժեթղթերի դասը՝ (տեսակը)	Հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	4,778,261 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,099,000,030 ՀՀ դրամ

1.7 Թողարկողի կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի հիմնական տվյալները

արժեթղթերի տեսակը՝ սովորական բաժնետոմս

արժեթղթերի քանակը՝ 15,000,000 հատ

արժեթղթերի ընդհանուր ծավալը (շուկայական արժեքով)՝ 4,500,000,000 ՀՀ դրամ

արժեթղթերի ընդհանուր ծավալը (անվանական արժեքով)՝ 1,500,000,000 ՀՀ դրամ

արժեթղթերի անվանական արժեքը՝ 100 ՀՀ դրամ

արժեթղթերի շուկայական արժեքը՝ 300 ՀՀ դրամ

արժեթղթերի արժույթը՝ ՀՀ դրամ

արժեթղթերի նպատակը՝ միջոցների ներգրավում

միջոցների օգտագործման նախատեսվող ուղիները՝ Թողարկողի կողմից բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցները հիմնականում ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը և սպառողական վարկերի տրամադրմանը:

1.8 Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը

Բաժնետոմսերի առաջարկն իրականացվում է Բանկի կանոնադրությամբ հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնելու է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն: Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել:

Բաժնետոմսերի հրապարակային առաջարկը սկսվելու է սույն Ազդագիրը ԿԲ-ի կողմից գրանցման օրվան հաջորդող 3-րդ աշխատանքային օրը և տևելու է մինչև 22 աշխատանքային օր: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու օրը կհրապարակվի տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 օր առաջ՝ Բանկի կայքում www.unibank.am:

Բանկի կողմից բաց բաժանորդագրության միջոցով քվեարկող բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում Բանկի բաժնետերերը չունեն բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք: Թողարկմանը զուգահեռ Բանկի խոշոր բաժնետիրոջ՝ Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերության կողմից տնօրինվող բաժնետոմսերի վաճառք չի նախատեսվում:

1.9 Այլ էական տեղեկություններ ըստ բանկի հայեցողության, որոնք նշված չեն նախորդ կետերում

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամին, բաժնետերերին, շահույթի բաշխմանը և կառավարման մարմիններին վերաբերող լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է ստանալ Բանկի կանոնադրության 4-15 գլուխներում:

1.10 Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Բացարձակ արժեքով ներկայացված ցուցանիշներն արտահայտված են հազ. ՀՀ դրամով:

	2019թ. (աուդիտ անցած)	2020թ. (աուդիտ անցած)	2021թ. (աուդիտ անցած)	2022թ. (աուդիտ անցած)
Ցուցանիշի անվանումը				
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,326,981	238,576	-4,336,042	4,397,025
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	33,165,728	34,095,834	33,426,053	33,069,712
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	4.0%	0.7%	-13.0%	13.3%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,326,981	238,576	-4,336,042	4,397,025
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	226,843,697	239,228,910	251,726,524	284,663,235
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.6%	0.1%	-1.7%	1.5%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,326,981	238,576	-4,336,042	4,397,025
Գործառնական եկամուտ	14,502,166	14,686,123	17,507,980	34,517,270

Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	9.2%	1.6%	-24.8%	12.7%
Գործառնական եկամուտ	14,502,166	14,686,123	17,507,980	34,517,270
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	226,843,697	239,228,910	251,726,524	284,663,235
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	6.4%	6.1%	7.0%	12.1%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	226,843,697	239,228,910	251,726,524	284,663,235
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	33,165,728	34,095,834	33,426,053	33,069,712
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	6.84	7.02	7.53	8.61
Զուտ տոկոսային եկամուտ	10,136,153	10,051,244	10,958,116	9,915,429
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	167,324,156	181,933,869	176,744,119	171,730,791
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	6.1%	5.5%	6.2%	5.8%
Տոկոսային եկամուտ	19,469,982	19,471,091	20,914,648	19,987,743
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	167,324,156	181,933,869	176,744,119	171,730,791
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	11.6%	10.7%	11.8%	11.6%
Տոկոսային ծախսեր	9,333,829	9,419,847	9,956,532	10,072,314
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	191,193,293	202,322,737	213,460,707	245,308,190
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	4.9%	4.7%	4.7%	4.1%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,326,981	238,576	-4,336,042	4,397,025
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	204,896,525	204,896,525	205,264,084	209,674,786
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	6.48	1.16	-21.12	20.97
Սպրեդ	6.8%	6.0%	7.2%	7.5%

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՄ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային Գործոններ

Բաժնետոմսերի թողարկման սույն առաջարկը նպատակ է հետապնդում ավելացնել Բանկի կանոնադրական կապիտալը՝ բարձրացնելով բանկի, որպես ֆինանսական կառույցի, գործունեության հուսալիությունը և արդյունավետությունը, սուր մրցակցության պայմաններում առկա մարտահրավերներին դիմակայման և մրցունակության բարձրացման հնարավորությունները:

Բաժնետոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառնիչ չէ և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և սպասումներով: Բանկը կձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները, որպեսզի նվազեցնի ստորև նշված ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը: Այնուամենայնիվ, քանի որ շատ դեպքերում նշված ռիսկային գործոնները Բանկի հսկողությունից դուրս են, ապա այս ցուցակով չսահմանափակվող ռիսկերի բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում Բանկի կողմից:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում բաժնետոմսերի շրջանառելիության՝ իրացվելիության անկմանը, Բանկի եկամուտների կրճատմանը և ծախսերի ավելացմանը, ինչն էլ իր հերթին կարող է հանգեցնել բաժնետոմսերի գների իջեցմանը: Բանկի կողմից որպես առավել էական ռիսկեր դիտարկվում են.

- **Իրացվելիության ռիսկ.** բաժնետոմսերի ցածր իրացվելիության ռիսկը պայմանավորված է կապիտալի շուկայի թերզարգացվածությամբ, որի արդյունքում բաժնետոմսերը իրացնելու դեպքում ներդրողը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ:
- **Տոկոսադրույքի ռիսկը,** որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է բաժնետոմսերի գների վրա:
- **Արտարժույթային ռիսկը,** որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Բաժնետոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են << դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ բաժնետոմսերը պարունակում են զգալի արտարժույթային ռիսկեր:
- **Բանկի հեղինակության ռիսկը,** որը անմիջական ազդեցություն ունի բաժնետոմսերի գրավչության և գնի վրա:

2.2 Հիմնական Տեղեկատվություն

Յունիբանկ ԲԲԸ ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները ուղղվելու են կարճաժամկետ և երկարաժամկետ վարկերի տրամադրմանն ու ներդրումների իրականացմանը:

Կապիտալիզացիա և պարտավորություններ

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի կապիտալիզացիան 31.12.22 թ-ի դրությամբ.	
Կապիտալիզացիա	Գումար, հազ.դրամ
Կանոնադրական կապիտալ	21,588,653
Էմիսիոն եկամուտ	9,605,638
Պահուստներ	2,126,609
Կուտակված շահույթ	795,960
Սեփական կապիտալ	34,116,860
«Յունիբանկ» ԲԲԸ պարտավորությունները 31.12.22 թ-ի դրությամբ.	
Պարտավորություններ	Գումար, հազ.դրամ
Երկարաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս	28,056,042
երաշխավորված պարտավորություններ	23,043,037
չերաշխավորված պարտավորություններ	5,013,005
ապահովված պարտավորություններ	
չապահովված պարտավորություններ	28,056,042
Կարճաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս	236,150,310
երաշխավորված պարտավորություններ	176,432,991
չերաշխավորված պարտավորություններ	59,717,319
ապահովված պարտավորություններ	5,025,043
չապահովված պարտավորություններ	231,125,267
Արտահաշվեկշռային և պայմանական պարտավորություններ	4,557,392
երաշխավորված պարտավորություններ	
չերաշխավորված պարտավորություններ	4,557,392
ապահովված պարտավորություններ	
չապահովված պարտավորություններ	4,557,392

Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի թողարկման նպատակն է Բանկի կապիտալի ավելացումը, ինչը թույլ կտա Բանկին շարունակել իր՝ մանր և միջին ձեռնարկություններին և անհատներին վարկավորելու ուղղությամբ բանկային առաջնային գործունեության զարգացումը:

Հնարավոր ներգրավվող գումարների մեծությունը ենթակա է տեղաբաշխման ըստ օգտագործման հետևյալ նախատեսվող ուղղությունների (ըստ առաջնահերթության).

- փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում,

- հիփոթեքային վարկեր,
- սպառողական վարկեր,
- պետական արժեթղթեր,
- այլ:

Հնարավոր ներգրավվող գումարները չի նախատեսվում օգտագործվել Բանկի բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս ակտիվների ձեռքբերման համար, այլ բիզնեսներ ձեռքբերելու նպատակով կամ պարտավորությունների գծով հատուցումներ իրականացնելու, պարտավորությունների մարման կամ վերաֆինանսավորման նպատակով:

Բանկը կարող է ավելացնել իր կանոնադրական հիմնադրամի չափը Բանկի բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացմամբ կամ Բանկի կանոնադրությամբ հայտարարված լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխմամբ, եթե փաստացի տեղաբաշխված բաժնետոմսերը լրիվ վճարվել են:

ա. Արժեթղթերի տեսակը և դասը, ներառյալ արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր (առկայության դեպքում).

Սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերը ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսեր են: Բանկն արդեն ունի տեղաբաշխված ոչ փաստաթղթային սովորական 172,886,525 (մեկ հարյուր յոթանասուններկու միլիոն ութ հարյուր ութսունվեց հազար հինգ հարյուր քսանհինգ) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Առաջարկվող արժեթղթերի դասը (տեսակը)՝ սովորական բաժնետոմսեր են (բաժնային արժեթուղթ): Արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրն է AMUNIBS10ER5:

բ. Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն են թողարկվել տվյալ արժեթղթերը,

Բանկի տեղաբաշխված ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսերը թողարկվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն, և դրանց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

գ. Արժեթղթերի ձևը (փաստաթղթային կամ ոչ փաստաթղթային): Ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի դեպքում պետք է նշել այն իրավաբանական անձի անվանումը, որը վարում է այդ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի ռեեստրը.

Թողարկվում են ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսեր:

Ինչպես նախկինում տեղաբաշխված, այնպես էլ առաջարկվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը իրականացվելու է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետև՝ ՀԿԴ) կողմից (ՀՀ, 0010, Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, հեռ.՝ +(374) 60 61 55 55, +(374) 10 54 33 21:

դ. Մեկ արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը (առկայության դեպքում).

Առաջարկվում (վաճառվում) են Բանկի սովորական բաժնետոմսեր, որոնց քանակը կազմում է 15,000,000 հատ (տասնհինգ միլիոն) հատ: Մեկ սովորական բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ: Առաջարկվող բաժնետոմսերի վաճառքը (տեղաբաշխումը)

իրականացվում է դրանց տեղաբաշխման արժեքով, որը կազմում է 300 (երեք հարյուր) ՀՀ դրամ՝ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց:

ե. Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամ է:

զ. Արժեթղթերից բխող ներքոհիշյալ իրավունքների նկարագրությունը (ներառյալ՝ իրավունքների սահմանափակումները) և այդ իրավունքների իրականացման գործընթացը, մասնավորապես՝

Շահութաբաժնի ստացման իրավունք

Յուրաքանչյուր բաժնետոմս իր սեփականատիրոջն իրավունք է տալիս ստանալ շահութաբաժին՝ իրեն պատկանող բաժնետոմսերի քանակին համամասնորեն:

Շահութաբաժնային քաղաքականություն իրականացնելիս Բանկը ղեկավարվում է ՀՀ բանկային, բաժնետիրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությամբ, ՀՀ նորմատիվ իրավական այլ ակտերով, Բանկի կանոնադրությամբ, Բանկի շահութաբաժնային քաղաքականությամբ և ներքին իրավական այլ ակտերով:

Բանկն իրավունք ունի որոշում ընդունել (հայտարարել) իր բաժնետերերին եռամսյակային, կիսամսյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ: Շահութաբաժինները կարող են վճարվել դրամով, ինչպես նաև այլ գույքով, այդ թվում՝ Բանկի բաժնետոմսերով:

Միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամսյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Խորհուրդը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ Խորհրդի առաջարկությամբ՝ սահմանելով նաև վճարման ժամկետը:

Բանկի բաժնետերերին շահաբաժիններ բաշխելն արգելվում է, եթե լրիվ չի վճարվել Բանկի հայտարարված կանոնադրական հիմնադրամը, ինչպես նաև եթե տվյալ պահին Բանկի կրած կորուստները (վնասները) հավասար են կամ գերազանցում են Բանկում առկա չբաշխված զուտ շահույթի գումարը:

Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշումն ընդունվում է Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում՝ Բանկի Խորհրդի առաջարկությամբ: Ընդհանուր ժողովը սահմանում է տարեկան շահութաբաժինների չափը, ինչպես նաև դրանց վճարման կարգն ու պայմանները, որը չի կարող լինել որոշման ընդունման պահից 30 օրվանից ավելի շուտ:

Բանկն իրավունք չունի շահութաբաժիններ հայտարարել և վճարել, եթե Բանկի զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է նրա կանոնադրական հիմնադրամից կամ շահութաբաժիններ վճարելու արդյունքում կպակասի դրա չափից: Բանկի ոչ ռեզիդենտ բաժնետերերի կողմից շահութաբաժինների ստացման առանձնահատկություններ սահմանված չեն: Բանկի Շահութաբաժնային քաղաքականությունը հասանելի է Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, ինչպես նաև Բանկի՝ www.unibank.am ինտերնետային կայքում:

Ձայնի իրավունք

Սովորական բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող սովորական բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում: Բանկի մեկ սովորական բաժնետոմսը տվյալ բաժնետոմսի սեփականատիրոջը տալիս է ժողովում մեկ ձայնի իրավունք: Բանկի մեկ արտոնյալ բաժնետոմսը դրա սեփականատիրոջը ժողովում տալիս է մեկ ձայնի իրավունք, եթե քննարկվում են Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման հարցերը, կամ Բանկի կանոնադրության մեջ այնպիսի փոփոխություն կատարելու մասին հարցերը, որի հետևանքով սահմանափակվում են արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները:

Անձը կամ փոխկապակցված անձիք Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են օրենքով սահմանված կարգով նշանակալից (ուղղակի և անուղղակի) և այլ մասնակցություն (ոչ նշանակալից) ձեռք բերել միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ: Տվյալ անձը պետք է բավարարի օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին:

Նույն դասի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում նախապատվության իրավունք

Լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ժամանակ բաժնետերերի կողմից նոր բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք չի կիրառվի:

Լուծարման դեպքում մնացած գույքից բաժին ստանալու իրավունք

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հերթականությանը համապատասխան՝ Բանկի այլ պարտավորությունների մարումից հետո:

Համաձայն «Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի Հոդված 31-ի՝ սնանկ ճանաչված բանկի լուծարման դեպքում Բանկի պարտավորությունները մարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ՝

ա) առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սույն օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում:

բ) երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի:

գ) երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ

անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ, իսկ ապահովագրական ընկերությունների լուծարման դեպքում՝ ապահովագրության պայմանագրերից բխող պահանջները, որոնք բավարարվում են սույն հոդվածի 1.1-ին մասով սահմանված հերթականությամբ.

դ) չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.

ե) հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.

ե.1) վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.

զ) յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձիք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «զ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Ընդ որում, առաջին հերթին վճարվում են Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինները և լուծարային արժեքը, երկրորդ հերթին՝ Ա դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինները և լուծարային արժեքը, վերջում վճարվում են սովորական բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը:

Հետզնման պահանջի իրավունք

Բանկի բաժնետոմսերի հետզնումը կարգավորվում է Բանկի կանոնադրությամբ և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և Բաժնետիրական ընկերությունների մասին ՀՀ օրենքով: Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետզնման համար անհրաժեշտ է ՀՀ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի համաձայնությունը: ՀՀ Կենտրոնական բանկը կարող է մերժել այդ համաձայնություն տալը, եթե՝

ա) բաժնետոմսերի հետզնման դեպքում Բանկն ի վիճակի չի լինի լրիվ բավարարելու իր պարտատերերի պահանջները.

բ) կխախտի հիմնական տնտեսական նորմատիվները.

գ) մասնակցության հետզնումը կհանգեցնի Հայաստանի Հանրապետության բանկային համակարգի ապակայունացմանը:

Ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն Բանկից պահանջել բաժնետոմսերի հետզնման գնի որոշում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի հետզնումը, եթե՝

ա) որոշում է ընդունվել Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու մասին՝ <Բաժնետիրական ընկերությունների մասին> ՀՀ

օրենքի 57-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն, և նշված բաժնետերերը քվեարկել են Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ նշված խոշոր գործարք կնքելու դեմ, կամ այդ հարցերով քվեարկությանը չեն մասնակցել:

բ) կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ են կատարվել, կամ հաստատվել է կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ, որի հետևանքով սահմանափակվել են նշված բաժնետերերի իրավունքները, և նրանք դեմ են քվեարկել կամ քվեարկությանը չեն մասնակցել:

Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետգնումը կատարվում է դրանց շուկայական արժեքով, որը որոշվում է առանց բաժնետոմսի գնահատման և հետգնման պահանջի իրավունք տվող Բանկի գործողությունների հետևանքով առաջացող փոփոխությունները հաշվի առնելու:

Բանկը պարտավոր է տեղեկացնել բաժնետերերին՝ նրանց պատկանող բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի և իրականացման կարգի մասին:

Բանկից իրենց պատկանող բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Բանկի բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա, այն ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ, որի օրակարգը պարունակում է հարցեր, որոնց ընդունումը կարող է հանգեցնել բաժնետերերի իրավունքների՝ կանոնադրության 5.9. կետում նշված սահմանափակմանը:

Ժողովի մասին ծանուցումը, որի օրակարգում ընդգրկված են հարցեր, որոնց վերաբերյալ քվեարկությունը կարող է սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հանգեցնել բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի առաջացմանը, պետք է պարունակի Բանկի կանոնադրության 5.12. կետում նշված տեղեկությունները: Ծանուցումը պետք է պարունակի նաև տեղեկություններ բաժնետոմսերի հետգնման գնի մասին, եթե վերջինս սահմանված կարգով մինչ այդ որոշված է:

Նշված որոշումների ընդունման պահից՝ 7-օրյա ժամկետում, Բանկը պարտավոր է ծանուցել հետգնման իրավունք ունեցող բաժնետերերին՝ նրանց մոտ Բանկից բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի առաջացման և հետգնման կարգի մասին:

Բաժնետիրոջ՝ իրեն պատկանող բաժնետոմսերը հետգնելու մասին գրավոր պահանջը, որը պարունակում է տեղեկություններ հետգնման ներկայացված բաժնետոմսերի քանակի և բաժնետիրոջ բնակության (գտնվելու) վայրի մասին, ներկայացվում է Բանկին՝ ժողովի կողմից համապատասխան որոշումների ընդունման պահից ոչ ուշ, քան 45 օրվա ընթացքում:

Բանկի Կանոնադրության 5.14. կետում սահմանված ժամկետի ավարտից հետո Բանկը պարտավոր է 30 օրվա ընթացքում հետգնել բաժնետոմսերը՝ հետգնման գրավոր պահանջ ներկայացրած բաժնետերերից:

Բաժնետոմսերի հետգնումն իրականացվում է Բանկի կանոնադրության 5.13. կետի առաջին մասում նշված ծանուցման մեջ սահմանված գնով, իսկ եթե սահմանված չէ նման գին, ապա այն սահմանվում է Բանկի կանոնադրության 5.9. կետում նշված որոշումների ընդունման պահի դրությամբ:

Բաժնետոմսերի հետգնմանն ուղղվող միջոցների գումարը չի կարող գերազանցել Բանկի զուտ ակտիվների արժեքի տաս տոկոսը: Զուտ ակտիվների արժեքը սահմանվում է Բանկի կանոնադրության 5.9. կետում նշված որոշումների ընդունման պահի դրությամբ: Եթե բաժնետերերի պահանջով հետգնման ենթակա բաժնետոմսերի գումարային արժեքը գերազանցում

է այն գումարը, որը Բանկը կարող է տրամադրել բաժնետոմսերի հետգնման համար, ապա բաժնետոմսերը հետ են գնվում բաժնետերերի ներկայացված պահանջներին համամասնորեն:

Եթե բաժնետերը համաձայն չէ հետգնման գնի հետ, ապա նա իրավունք ունի բաժնետոմսերի վերագնահատման պահանջով դիմել դատարան՝ Բանկի կողմից բաժնետերերին վճարումը կատարելու սահմանված օրվանից 3 ամսվա ընթացքում:

Բանկի Կանոնադրության 5.9. կետով սահմանված հիմքերով հետգնված բաժնետոմսերն ուղղվում են Բանկի տնօրինությանը: Նշված բաժնետոմսերը չեն տալիս ձայնի իրավունք, հաշվի չեն առնվում ձայների հաշվարկման ժամանակ, և դրանցով շահութաբաժիններ չեն հաշվարկվում: Դրանք ենթակա են տեղաբաշխման մեկ տարվա ընթացքում: Հակառակ դեպքում Ժողովը պարտավոր է որոշում ընդունել նշված արժեթղթերի մարման միջոցով կանոնադրական հիմնադրամի չափի նվազեցման մասին:

Բանկի բաժնետերերն իրավունք ունեն օտարել իրենց պատկանող բաժնետոմսերն առանց Բանկի այլ բաժնետերերի համաձայնության:

Փոխարկման իրավունք

Բանկի կողմից թողարկվող սովորական բաժնետոմսերի համար փոխարկման իրավունք նախատեսված չէ:

Այլ իրավունքներ

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի՝

- ա) անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով, ըստ իր բաժնետոմսերի քանակի՝ ենթարկվելով օրենսդրությամբ և կանոնադրությամբ սահմանված սահմանափակումներին,
- բ) անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Բանկի կառավարմանը,
- գ) ստանալ շահաբաժիններ Բանկի գործունեությունից առաջացած շահույթից՝ ենթարկվելով օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված սահմանափակումներին,
- դ) ծանոթանալ Բանկի հաշվեկշռին, ֆինանսական և հարկային հաշվետվություններին,
- ե) առաջնահերթության կարգով ձեռք բերել Բանկի կողմից փակ բաժանորդագրությամբ թողարկվող և տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը,
- զ) Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը,
- է) Կանոնադրությամբ և օրենքով սահմանված կարգով օտարել կամ այլ ձևով այլ անձանց փոխանցել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը,
- ը) իրականացնել օրենսդրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

Անհրաժեշտ է ընդգծել, որ գնորդի՝ բաժնետոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում կամ ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ պահառուի մոտ գնորդի անունով այդ բաժնետոմսի գրանցման պահից: Արժեթղթերից բխող իրավունքները գնորդը կարող է իրացնել տեղաբաշխման ամբողջ գործընթացի ավարտից ու Բանկի ընդհանուր Ժողովի կողմից տեղաբաշխման արդյունքներն ամփոփելուց և լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման հետևանքով Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո:

Բաժնետոմսերը գնորդի հաշվին փոխանցվում են Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո առավելագույնը՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Եթե առաջարկվող արժեթղթերը նոր թողարկում են, ապա իրավասու մարմնի որոշման համառոտ բովանդակությունը այդ նոր թողարկման մասին.

31.03.2023 թվականի Բանկի Բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն թողարկվում են Բանկի լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսեր յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով՝ բաց բաժանորդագրության միջոցով տեղաբաշխմամբ: Թողարկվող (վաճառվող) սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 15,000,000 հատ: Թողարկվող բաժնետոմսերի վաճառքը (տեղաբաշխումը) իրականացվում է դրանց տեղաբաշխման արժեքով, որը Բանկի 10.03.2023 թվականի Խորհրդի որոշմամբ սահմանվել է 300 (երեք հարյուր) ՀՀ դրամ:

Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Անձը կամ փոխկապակցված անձիք մեկ կամ մի քանի գործարքների հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են ուղղակի կամ անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերել (այսինքն՝ ձեռք բերել Բանկի՝ ձայնի իրավունք սովոր բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսը) միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելու նախնական համաձայնությունը ստանալու համար Բանկի միջնորդությամբ անձի կամ փոխկապակցված անձանց կողմից ՀՀ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող փաստաթղթերի, տեղեկությունների ցանկը, ձևը, դրանց ներկայացման կարգը և պայմանները սահմանված է ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով: ՀՀ Կենտրոնական բանկը պահանջվող բոլոր փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, քննում է դրանք:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը մերժում է դիմումը՝ 10-օրյա ժամկետում ծանուցելով դիմողին, եթե՝

- անձը դիտավորությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար դատվածություն ունի.
- անձն օրինական ուժի մեջ մտած վճռով կամ դատավճռով զրկվել է ֆինանսական, բանկային, հարկային, մաքսային, առևտրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից.
- անձը սնանկ է ճանաչվել և չմարված (չներված) պարտավորություններ ունի.
- անձի գործողությունները նախկինում հանգեցրել են բանկի կամ այլ անձի սնանկացմանը.
- տվյալ անձը կամ փոխկապակցված անձիք անցյալում կատարել են այնպիսի արարք, որը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հաստատած ուղեցույցով հիմնավորված՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կարծիքով հիմք է տալիս կասկածելու, որ տվյալ անձի՝ որպես բանկի բարձրագույն կառավարման մարմնի որոշումների կայացման ժամանակ ձայնի իրավունք ունեցող անդամի,

գործողությունները կարող են հանգեցնել բանկի սնանկացման կամ ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ հեղինակության և գործարար համբավի վարկաբեկման.

- տվյալ գործարքն ուղղված է, կամ հանգեցնում է, կամ կարող է հանգեցնել ազատ տնտեսական մրցակցության սահմանափակմանը.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձը և նրա հետ փոխկապակցված անձիք Հայաստանի Հանրապետության բանկային շուկայում տվյալ գործարքի հետևանքով ձեռք են բերում գերիշխող դիրք, որն իրենց հնարավորություն է տալիս կանխորոշել «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածով սահմանված գործառնությունների կամ դրանցից թեկուզ մեկի շուկայական սակագները կամ պայմանները.
- փաստաթղթերը ներկայացվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած ձևի և կարգի խախտումներով, կամ ներկայացված փաստաթղթերում կամ տեղեկություններում արտացոլվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող մասնակիցը կամ նրա հետ փոխկապակցված անձը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով գտնվում է ֆինանսական վատ վիճակում կամ նշանակալից մասնակցի կամ նրա հետ փոխկապակցված անձանց ֆինանսական վիճակի վատթարացումը կարող է պատճառ հանդիսանալ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձանց և (կամ) նրանց հետ փոխկապակցված անձանց գործունեությունը կամ Բանկի հետ նրանց փոխհարաբերությունների բնույթը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով կարող է խոչընդոտել ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից արդյունավետ վերահսկողության իրականացմանը կամ թույլ չի տալիս բացահայտելու կամ արդյունավետ կառավարելու Բանկի ռիսկերը.
- անձը չի ներկայացնում իր կողմից ներդրվող միջոցների ծագման օրինականության վերաբերյալ բավարար և ամբողջական հիմնավորումներ (փաստաթղթեր, տեղեկություններ և այլն):

Առանց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության, Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման պայմանագիրն առոչինչ է:

Թողարկվող (սույն ազդագրով վաճառքի առաջարկվող) բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսայում կարող են շրջանառվել ֆոնդային բորսայում առևտրին թույլտվություն ստանալուց հետո: Արտաբորսայական շուկայում արժեթղթերը կարող են օտարվել մասնավոր գործարքի միջոցով: Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերով գործարքների իրականացման վերաբերյալ սահմանափակումները սահմանված են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 129-ով և ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2012թ. թիվ 331Ն որոշմամբ: Մասնավորապես.

Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ հետևյալ դեպքերի.

1. մասնավոր գործարքների դեպքում, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են.
 - Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
 - Թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները,
 - Արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:
2. բաժնետոմսերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար.
3. շուկայում առևտրին թույլատրված բաժնետոմսերի այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար:

Արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկ անելու պարտավորության նկարագրությունը, ինչպես նաև այն դեպքերի նկարագրությունը, երբ նման պարտավորությունը բացակայում է.

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 152-րդ հոդվածի համաձայն յուրաքանչյուր անձ, որը թողարկողի բաժնային արժեթղթով մեկ կամ ավելի գործարքի հետևանքով դառնում է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր, պարտավոր է տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերն իրեն հանձնելու առաջարկ անել: Պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը տարածվում է նաև բաժնետոմսերի՝ կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվության դադարեցման դեպքի վրա՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով: Այս դեպքում արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկը պետք է ներկայացվի թողարկողի այն բաժնետերերի կողմից, որոնք կողմ են քվեարկել կարգավորվող շուկայում թողարկողի արժեթղթերի առևտրի թույլտվության դադարեցման որոշմանը: Ընդ որում, կարգավորվող շուկայում թողարկողի արժեթղթերի առևտրի թույլտվության դադարեցման որոշմանը կողմ քվեարկած բաժնետերերը ընտրում են ներկայացուցիչ, որը կիրականացնի արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկն իրենց անունից:

Պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը չի տարածվում հետևյալ դեպքերում.

- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր Բանկի կանոնադրական կապիտալի նվազեցման արդյունքում.
- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի գլուխ 15-ով սահմանված կարգով իր կողմից տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերի համար արժեթղթերը հանձնելու ոչ պարտադիր առաջարկի արդյունքում.
- արժեթղթերը ձեռք են բերվել ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձի կողմից տեղաբաշխման նպատակով.
- անձը տվյալ դասի արժեթղթերի 75 տոկոսը գերազանցող մասը դրանց ձեռքբերման օրվանից՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, օտարում է այն անձին, որը «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 151-րդ հոդվածի համաձայն չի համարվում համատեղ գործելու

համաձայնությամբ հանդես եկող անձ և պայմանով, որ այդ ժամկետի ընթացքում Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողով չի գումարվում:

3.1. Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.

Բաժնետոմսերում ներդրում կատարող անձը եկամուտ կարող է ստանալ հետևյալ դեպքերում՝

- միջանկյալ և/կամ տարեկան շահութաբաժիններից,
- բաժնետոմսերի վաճառքի և գնման գների դրական տարբերությունից (իրացված կապիտալի հավելած):

Բաժնետոմսերից ստացվող եկամտի հարկման համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են առանձնահատկություններ շահութահարկի և եկամտային հարկի գծով: Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարվում է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի հոդված 4-ի, հոդված 104-ի, հոդված 105-ի, հոդված 107-ի, հոդված 110-ի և հոդված 123-ի համաձայն: Մասնավորապես.

Հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է հարկատուի ստացած շահաբաժինների գումարի չափով, այսինքն՝ շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները) չեն հարկվում շահութահարկով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց դեպքում հարկումը կատարվում է՝ ՀՀ Հարկային օրենսգրքի հոդված 4-ի, հոդված 104-ի, հոդված 105-ի, հոդված 107-ի, հոդված 109-ի, հոդված 110-ի, հոդված 125-ի, հոդված 126-ի և հոդված 132-ի համաձայն: Մասնավորապես.

Այս դեպքում շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները), բացառությամբ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ենթակա են շահութահարկով հարկման որպես պասիվ եկամուտներ՝ 5% դրույքաչափով: Հարկումը կատարվում է հարկային գործակալի (բանկի) կողմից՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ (ոչ ռեզիդենտին վճարվող եկամտի ընդհանուր գումարից):

ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների) մասով ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձիք ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարվում է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի հոդված 4-ի, հոդված 140-ի, հոդված 141-ի, հոդված 143-ի, հոդված 144-ի, հոդված 147-ի, հոդված 149-ի և հոդված 150-ի համաձայն: Մասնավորապես.

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց վճարվող շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները), բացառությամբ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ենթակա են եկամտահարկով հարկման որպես պասիվ եկամուտներ՝ 5% դրույքաչափով: Հարկումը կատարվում է հարկային գործակալի (բանկի) կողմից՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ (վճարվող եկամտի ընդհանուր գումարից):

ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտներ) հարկման բազան որոշելիս նվազեցվում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներից:

2.4 Առաջարկի ժամկետը և պայմանները

1) Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար

ա. Թողարկման և առաջարկի ծավալը

Առաջարկի ծավալն ամբողջությամբ բաղկացած է թողարկվող 15,000,000 հատ սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, և 300 ՀՀ դրամ տեղաբաշխման արժեքով, որոնց ընդհանուր գումարային ծավալը անվանական արժեքով կազմում է 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ և տեղաբաշխման արժեքով 4,500,000,000 (չորս միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ, որն ամբողջությամբ ենթակա է բաժանորդագրության: Առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում: Բաժնետոմսերի առաջարկվող ծավալն ամբողջությամբ ենթակա է բաց բաժանորդագրության:

Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը. Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման սկիզբ է համարվում Ազդագիրը ԿԲ-ի կողմից գրանցման հաջորդող 3-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10:00-ն և տևելու է մինչև 22 աշխատանքային օր: Մինչև նշված ժամկետը բաժնետոմսերի ամբողջ ծավալի բաժանորդագրության դեպքում Բանկը դադարեցնում է բաժանորդագրության գործընթացը:

Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Ազդագիրը կիրառարակվի տեղաբաշխումից առնվազն 3 օր առաջ Բանկի կայքում www.unibank.am: Տեղաբաշխման ժամկետների վերաբերյալ հնարավոր փոփոխությունները կսահմանվեն Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով ներդրողը ներկայացնում է բաժանորդագրության պատվեր՝ Բանկի հաստատված տիպային օրինակով «Յունիբանկ» ԲԲԸ ցանկացած մասնաճյուղում պատվերն առձեռն ներկայացնելու միջոցով կամ Բանկի «Հաշվի բացման դիմում-հարցաթերթիկ»-ում նշված ներդրողի էլեկտրոնային հասցեից Բանկի որևէ մասնաճյուղի էլեկտրոնային հասցեին էլեկտրոնային տարբերակով պատվերի ներկայացման միջոցով, եթե ներդրողը հանդիսանում է «Յունիբանկ» ԲԲԸ հաճախորդ և նույնականացվել է Բանկի կողմից սահմանված կարգով, որով հաստատել է ինչպես իր էլեկտրոնային հասցեն, այնպես էլ տվել է համաձայնություն գործարքներ կնքել այդ էլեկտրոնային հասցեի օգտագործման միջոցով (Բանկի մասնաճյուղերի էլեկտրոնային հասցեները նշված են Բանկի պաշտոնական կայքում):

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով պատվերը պետք է ներկայացվի տեղաբաշխման սահմանված ժամանակահատվածի ընթացքում՝ Ազդագիրը ԿԲ-ի կողմից գրանցման հաջորդող 3-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10:00-ն և տևելու է մինչև 22 աշխատանքային օր: Պատվերն առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

- Ներդրողի անուն, ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, բնակության վայրը, ստորագրությունը՝ պատվերն առձեռն ներկայացնելու դեպքում, (իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը, գտնվելու վայրը, իրավասու (լիազորված) անձի ստորագրությունը),

- ձեռքբերվող բաժնետոմսերի քանակը,
- «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից բացված արժեթղթերի հաշվի համարը:

Պատվերին կից ներկայացվում են.

- ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձը հաստատող փաստաթղթի (առկայության դեպքում սոցիալական քարտի կամ հանրային ծառայության համարանիշ պարունակող փաստաթղթի) պատճենները (կամ տեղեկանք հանրային ծառայությունների համարանիշ չստանալու վերաբերյալ),
- իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականը (ՀՀ պետական ռեգիստրում գրանցված ռեզիդենտ իրավաբանական անձի, ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց ՀՀ-ում ստեղծված մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների դեպքում նաև գործող ղեկավարի գրանցման ներդիրը) կամ միասնական պետական գրանցամատյանից տրված քաղվածքը, լիազորված անձի դեպքում նաև լիազորագիրը:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձիք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի պատվերներ:

Պատվեր ներկայացրած անձիք գրանցվում են հատուկ այդ նպատակով բացված գրանցամատյանում, իսկ պատվերները հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Ներդրողը պատվերը ներկայացնելուց առաջ պետք է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ում բացված 24100523375400 հաշվեհամարին ապահովի բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարը (վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով, վճարման կատարման ընթացքում առաջացող բոլոր միջնորդավճարներն ապահովվում են ներդրողի կողմից), այն

- «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի ցանկացած մասնաճյուղում կանխիկ մուտքագրելու միջոցով, կամ
- անկանխիկ եղանակով փոխանցում կատարելու միջոցով, որի դեպքում նպատակ դաշտում պետք է նշված լինի ներդրողի անուն, ազգանունը/ անվանումը և անձը հաստատող փաստաթղթի/ՀՎՀՀ տվյալները, կամ
- «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ում բացված որևէ ընթացիկ հաշվին անհրաժեշտ գումարն ապահովելու և պատվերով այդ գումարի անակցեպտ գանձման վերաբերյալ համաձայնություն տալու միջոցով:

Պատվերը համարվում է հաստատված, իսկ բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման գործարքը կնքված, եթե միաժամանակ առկա են ստորև նշված բոլոր հանգամանքները.

- պատվերը ներկայացվել է Ազդագրում նշված կարգով,
- բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարն ապահովվել է Ազդագրում նշված կարգով,

Սովորական բաժնետոմսերի հրապարակային տեղաբաշխման շրջանակում ներդրողները կարող են բաժնետոմսերի ազդագիրը ստանալ Բանկի և նրա մասնաճյուղերի գործունեության վայրերից (Գլխ. գրասենյակ - ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5) կամ Բանկի ինտերնետային կայքից՝ www.unibank.am:

Այն հանգամանքները, որոնց դեպքում առաջարկը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել

Առաջարկի հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման դեպքերը կարգավորվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 20-ով և հոդված 21-ով:

1. Եթե տեղաբաշխողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել բաժանորդագրության ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով:

Հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը սահմանվում է 5 աշխատանքային օր՝ ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո: Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են պահանջը ներկայացնելուց հետո՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2. Կենտրոնական բանկն իր որոշմամբ կասեցնում է տեղաբաշխման ընթացքը, եթե՝
 - տեղաբաշխման ընթացքում խախտվել են օրենքի և (կամ) հրապարակային առաջարկը կարգավորող այլ իրավական ակտերի պահանջները.
 - տեղաբաշխման ընթացքում չեն պահպանվել ազդագրում սահմանված հրապարակային առաջարկի պայմանները.
 - ազդագիրը պարունակում է էական սխալներ և ապակողմնորոշիչ տեղեկություններ, կամ նրանում էական փաստ է բաց թողնված կամ խեղաթյուրված:
3. Տեղաբաշխումը կասեցնելու որոշումը պետք է պարունակի հայտնաբերված խախտումները և բացթողումները վերացնելու հանձնարարական և դրա կատարման ժամկետները, որի կատարումից հետո Կենտրոնական բանկի թույլտվությամբ տեղաբաշխումը կարող է շարունակվել:
4. Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն Կենտրոնական բանկի համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրով: Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա տեղաբաշխողը պարտավոր է դադարեցնել տեղաբաշխումը և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
5. Տեղաբաշխողը պարտավոր է տեղաբաշխումը կասեցնելու և շարունակելու, տեղաբաշխումը դադարեցնելու և դրա ընթացքում ստացված միջոցները վերադարձնելու մասին տեղեկատվությունը հրապարակել առնվազն այն միջոցներով, որոնցով հրապարակվել է հրապարակային առաջարկի մասին հայտարարությունը:

Առաջարկի հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման դեպքում գումարների վերադարձն իրականացվում է բաժանորդագրության պատվեր ներկայացրած անձի դիմումի հիման վրա,

դիմումում նշված եղանակով՝ կանխիկ կամ անկանխիկ՝ փոխանցելով դիմումում նշված հաշվեհամարին: Տեղաբաշխումը կարող է չեղյալ ճանաչվել նաև Բանկի Խորհրդի որոշմամբ ոչ ուշ, քան տեղաբաշխման գործընթացի ավարտից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե տեղաբաշխման ընթացքում ստացվել են տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 20 տոկոսից պակաս բաժնետոմսերի ձեռքբերման մրցակցային պատվերներ, որի դեպքում բաժնետոմսերի ձեռք բերման համար վճարված գումարները ներդրողներին ենթակա են վերադարձման Բորսայի ներքին կանոնակարգով սահմանված կարգով: Բանկի Խորհրդի կողմից նշված ժամկետում տեղաբաշխումը չեղյալ չճանաչվելու դեպքում, այն համարվում է կայացած: Բացառությամբ սույն կետում նշված դեպքերի Բանկը չի նախատեսում բաժնետոմսերի առաջարկի, ինչպես նաև տեղաբաշխման չեղյալ հայտարարելու կամ հետաձգվելու այլ դեպքեր և հանգամանքեր:

Բաժանորդագրության նվազեցման հնարավորությունը, ինչպես նաև այդ պարագայում դիմորդների (պատվեր ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարները հետ վերադարձնելու եղանակը և ձևը.

Պատվերները հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Բանկի բաժնետոմսերում ներդրողն իր կողմից ներկայացված Պատվերի հաստատման մասին տեղեկացվում է Պատվերի հաստատման օրը:

Պատվեր ներկայացրած ներդրողների բաժանորդագրության նվազեցումն իրականացվում է հետևյալ կերպ.

- եթե ներկայացված պատվերներում նշված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը, ապա առաջնայնությունը տրվում է ավելի վաղ ներկայացված հայտերին:
- տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակին համապատասխան քանակությունը լրացնող վերջին պատվերը կարող է բավարարվել մանակիորեն:

Պատվերի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման պատվեր ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց պատվերը չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ հաշվի վրա մնալը, մինչև դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Այն նվազագույն և առավելագույն գումարները, որոնք կարող են նշվել ձեռքբերման (բաժանորդագրության) պատվերում:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման (բաժանորդագրության) պատվերում առավելագույն գումարներ նշելու սահմանափակումներ չեն նախատեսվում: Տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի կողմից

բաժնետոմսերի ձեռքբերման նվազագույն քանակը կազմում է 3,334 հատ, ծավալը՝ 1,000,200 (մեկ միլիոն երկու հարյուր) ՀՀ դրամ:

Այն ժամանակաշրջանը, որի ընթացքում պատվերը կարելի է հետ կանչել՝ նախատեսելով, որ ներդրողները կարող են հետ ստանալ բաժանորդագրության վճարները.

Ներդրողների կողմից ներկայացված պատվերները, որոնք ամբողջությամբ բավարարում են Ազդագրով նախատեսված պահանջները, հետ կանչման ենթակա չեն:

Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը. Բաժնետոմսերի դիմաց վճարում կատարելու կարգը, ինչպես նաև արժեթղթեր ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը նկարագրված են սույն Ազդագրի 2.4 կետում՝ բաժնետոմսերի առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրության մեջ:

Բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը գրանցվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կողմից, իսկ սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքները տրամադրվում են ներդրողների արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորի կողմից հաստատված կարգով և ժամկետներում: Ներդրողը սեփականության իրավունքի գրանցման, ինչպես նաև սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքի տրամադրման դիմաց վճարում է համաձայն «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից սահմանված սակագների: Գնորդի՝ բաժնետոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում կամ ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ պահառուի մոտ գնորդի անունով այդ բաժնետոմսի գրանցման պահից: Արժեթղթերից բխող իրավունքները գնորդը կարող է իրացնել տեղաբաշխման ամբողջ գործընթացի ավարտից ու Բանկի ընդհանուր ժողովի կողմից տեղաբաշխման արդյունքներն ամփոփելուց և լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման հետևանքով Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո: Բաժնետոմսերը գնորդի հաշվին փոխանցվում են Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո առավելագույնը՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը.

Տեղաբաշխման արդյունքները ենթակա են հրապարակման տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 3 օրվա ընթացքում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում գնման նախապատվության իրավունք չի նախատեսվում, իսկ պատվերը հաստատվում է՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության:

2) Տեղաբաշխման պլանը

Ներդրողների խմբերը, որոնց ուղղված է առաջարկը

Առաջարկն ուղղված է հանրությանը, և հրապարակային առաջարկի շրջանակներում ներդրողների խմբերի հետ կապված սահմանափակումներ չեն նախատեսվում, առաջարկն արվում է ՀՀ-ում՝ չսահմանափակելով նաև օտարերկրյա անձանց մասնակցության հնարավորությունը՝ պահպանելով սույն Ազդագրում նկարագրված բաժնետոմսերի ազատ շրջանառելիության դրույթները: Բանկի բաժնետոմսերի առաջարկն իրականացվելու է բաց բաժանորդագրության և ազատ վաճառքի սկզբունքով՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի միջոցով:

Բանկի բաժնետերերի կամ կառավարման անդամների մասնակցությունը առաջարկին

Բանկին հայտնի չէ, թե ինչ ծավալով են Բանկի բաժնետերերը կամ Բանկի կառավարման մարմնի անդամները նախատեսում բաժանորդագրվել առաջարկին:

Ներդրողների տեղեկացումը պատվերի բավարարման մասին

Բանկի բաժնետոմսերում ներդրողն իր կողմից Տեղաբաշխողին ներկայացված Պատվերի բավարարման մասին տեղեկացվում է Պատվերի ներկայացման պահին:

Որոշակի տրանշ մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար

Մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար որոշակի տրանշ նախատեսված չէ:

Բաժանորդագրության պատվերի բավարարումը կամ մերժումը

Բաժանորդագրության ընթացքում ներկայացված ձեռքբերման պատվերները բավարարվում են ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Եթե ներկայացված պատվերում նշված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը, ապա առաջնայնությունը տրվում է ավելի վաղ ներկայացված պատվերին: Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակին համապատասխան քանակությունը լրացնող վերջին պատվերը կարող է բավարարվել մասնակիորեն: Պատվերը կարող է մերժվել հետևյալ դեպքերում.

- բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար օրենսդրությամբ պահանջվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության ստացում և ձեռքբերողը չի ստացել ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկը մերժել է նախնական համաձայնության տրամադրումը,
- Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով ներդրողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերը թերի են կամ կեղծ,

– տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը սպառվել է:

Այս դեպքում դիմորդների (պատվեր ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարների հետ վերադարձման նպատակով Տեղաբաշխողի հաշվից համապատասխան գումարը վճարվում է ներդրողին:

3) Առաջարկի գինը

Այն գինը, որով բաժնետոմսերը առաջարկվելու են

ա. Տեղաբաշխման ենթակա սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գինը Բանկի Խորհրդի որոշմամբ սահմանվել է 300 ՀՀ դրամ: «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց վճարները գանձվում են համաձայն հաշվի օպերատորի կողմից սահմանված սակագների, որոնց հետ ներդրողը կարող է ծանոթանալ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքի միջոցով՝ www.amx.am:

բ. Առաջարկի գինը ներդրողին հասանելի է դառնում սույն Ազդագրի միջոցով:

Տեղաբաշխումը

Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել երաշխավորված տեղաբաշխում.

Սովորական բաժնետոմսերի երաշխավորված տեղաբաշխում (անդերռայթինգ) չի իրականացվելու:

Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել չերաշխավորված տեղաբաշխում, այդ թվում՝ լավագույն ջանքերի սկզբունքով տեղաբաշխում.

Բաժնետոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխումն իրականացվելու է Յունիբանկ ԲԲԸ-ի կողմից, հասցեն - Յունիբանկ ԲԲԸ, ՀՀ, ք. Երևան, 0025, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5:

Երբ է կնքվել կամ երբ է նախատեսվում կնքել երաշխավորված տեղաբաշխման (անդերռայթինգի) պայմանագիր.

Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն են՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն: Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղ տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

Բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը և արժեթղթերի հաշվի բացումը

Բաժնետոմսերի բաժանորդագրության դիմաց վճարումները կատարվում են դրամով, Յունիբանկ ԲԲԸ-ում բացված 24100523375400 տարանցիկ հաշվեհամարին միանվագ մուտքագրման կամ փոխանցման կարգով: Առաջարկվող բաժնետոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների: Բաժնետոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու, որոնց ցանկը և հասցեները տեղադրված են Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքում www.amx.am)՝ այդ պահառուի մոտ

բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով: Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի պլազա 5-րդ հարկ, հեռ.՝ +(374) 60 61 55 55, +(374) 10 54 33 21: Բաժնետոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է «Յունիբանկ» ԲԲԸ:

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Առևտրին թույլտվության հայցը ներկայացվելու է տեղաբաշխման ավարտից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Այն շուկաների անվանումները, որտեղ առաջարկվող արժեթղթերի նույն դասն արդեն իսկ թույլատրված է առևտրին.

Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերը թույլատրված չեն առևտրին «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ում: Բանկի սովորական բաժնետոմսերը գտնվում են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ Ազատ շուկայում (C): Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերը գտնվում են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ Երկրորդային (B) հարթակում (ցուցակում):

Այն անձանց անվանումները, որոնք ունեն պարտավորություն առաջարկվող արժեթղթերի մասով ապահովել իրացվելություն երկրորդային շուկայում.

Սովորական բաժնետոմսերի և հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով Բանկն արդեն ունի շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ի (հասցե՝ ՀՀ, Երևան 0010, Հանրապետության փող. 39, Հեռախոս +374 11 59 00 00, armbrok@armbrok.com) հետ:

Շուկա ստեղծողը Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայում իրականացնում է բաժնետոմսերի առքի և և վաճառքի գնանշումներ: Գնի կայունացմանն ուղղված միջոցառումներ չեն նախատեսվում:

2.6 Վաճառող բաժնետերերը

Սույն ազդագրի միջոցով իրավաբանական անձ հանդիսացող ներկայիս հիմնական բաժնետիրոջը պատկանող բաժնետոմսերի վաճառքի առաջարկ չի նախատեսվում: Առաջարկը վերաբերում է միայն Բանկի կողմից լրացուցիչ տեղաբաշխվող սովորական բաժնետոմսերին: Բանկի խոշոր բաժնետերը հայտնում է իր ցանկությունը պահպանել իր սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերի փաթեթը և շարունակել գործել, որպես Բանկի բաժնետոմսերի մեծամասնությունը վերահսկող բաժնետեր:

2.7 Թողարկման և առաջարկի ծախսերը

Հնարավոր ներգրավվող զուտ գումարների մեծությունը հաշվարկվում է որպես հավաքագրված համախառն գումարների և հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերի տարբերություն: Հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերը հետևյալն են՝ ազդագրի գրանցման պետական տուրքը՝ 50,000 դրամ, մարքեթինգային ծախսեր՝ 1,000,000 ՀՀ դրամ:

2.8 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

1. Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից: Սույն Բաժնում ներկայացված տեղեկատվությունը չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորի կողմից:
2. Moody's Investors Service միջազգային գործակալությունը 2022թ.-ի դեկտեմբերին հաստատեց «Յունիբանկի» դրամով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների B2 վարկանիշը՝ կանխատեսումը թողնելով «կայուն»:
3. Երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն՝ առկա չէ:

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Անկախ աուդիտորներ

Սկսած 2009թ. Բանկի համար աուդիտորական աշխատանքներն իրականացվել են Grant Thornton International-ի հայաստանյան անդամ «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական ընկերության կողմից:

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Գրիգոր Լուսավորչի 9, Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն

Հեռ.՝ +374 (10) 500 964, Էլ. հասցե՝ www.grantthornton.am, կազմակերպության տնօրենն է Արմեն Հովհաննիսյան: Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են Հավելված 4-ում:

3.1 Ռիսկային գործոններ

Ընդհանուր բնութագիրը

Ռիսկերի կառավարումը Յունիբանկի կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում: Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցիալ վնասների կանխարգելմանն ու նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների համակողմանի համակարգ: Ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակն այն է, որ Յունիբանկը կարողանա իր ռիսկերի գումարային մեծությունը պահպանել Բանկի ռազմավարական ծրագրով սահմանված ռիսկերի մակարդակի վրա և բարձրացնել Բանկի կապիտալի եկամտաբերությունը:

Ռիսկերի կառավարման սկզբունքները

Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Միջազգային հաշվարկների բանկի Բանկային վերահսկողության կոմիտեի (Բանկային վերահսկողության Բազելյան կոմիտե) փաստաթղթերի, Ռիսկերի կառավարման համընդհանուր սկզբունքների (GARP), ՀՀ օրենքների և ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ռիսկերի նույնականացման, չափման և մոնիթորինգի շարունակական գործընթացի միջոցով՝ ռիսկերի սահմանաչափերի և հսկողության այլ միջոցների պահպանմամբ: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար, և Բանկում աշխատող յուրաքանչյուր անձ պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի համար:

Բանկը խրախուսում է ռիսկերի կառավարմանն առնչվող գիտելիքների մակարդակի բարձրացմանը նպաստող մշակույթի ձևավորումը՝ մասնավորապես համապատասխան սեմինարների կազմակերպման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգը

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ենթարկվում է մի շարք ֆինանսական ռիսկերի, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համադրության որոշ աստիճանի վերլուծություն, գնահատում, ստանձնում և կառավարում: Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի և շուկայական ռիսկի, ընդ որում, վերջինս ենթաբաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Բանկը ենթարկվում է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի հսկողության անկախ գործընթացը չի ներառում բիզնեսի հետ կապված ռիսկերը, ինչպիսիք են փոփոխվող միջավայրը, տեխնոլոգիան և արդյունաբերությունը: Դրանք հսկվում են Բանկի ռազմավարական պլանավորման գործընթացի միջոցով:

Ռիսկերի կառավարումը ներառում է՝

- Ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և զարգացման ռազմավարության օպտիմալ հարաբերակցության հասնելը,

- հայտնաբերվող ռիսկերի վերաբերյալ որոշումների ընդունման գործընթացի բարելավում, հաշվետվողականության ավելացում

- ռիսկերի փոխազդեցության գնահատում

- ռիսկերին համարժեք կապիտալի հաշվարկում և գնահատում

- վարկերի գնագոյացման նոր մոդելի կիրառմամբ գնի մեջ ռիսկերի ընդգրկում:

Բանկի կողմից կիրառվում են վարկավորման գործընթացի հուսալիության ապահովման մեխանիզմները. վարկավորման վերաբերյալ կոլեգիալ որոշումների կայացումը, ներկայացվող վարկային հայտերի մանրակրկիտ ուսումնասիրությունը, վարկային միջոցների նպատակային օգտագործման նկատմամբ անհրաժեշտ հսկողության սահմանումը, բարձր իրացվելի ակտիվներով (գրավով) ստանձնվող պարտավորությունների ապահովումը: Հնարավոր կորուստները և ռիսկերը

նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկավորում իրականացնելու ժամանակ առաջնայնությունը տալիս է վարկային պատմություն ձևավորած հաճախորդներին: Օգտագործելով ՀՀ ԿԲ Վարկային ռեգիստրի բազայից ստացվող տեղեկատվությունը՝ Բանկը վարկավորում է նաև այն հաճախորդներին, որոնց վերաբերյալ առկա է բանկային համակարգի նկատմամբ ստանձնած վարկային պարտավորությունների դրական պատմություն: Էտոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարում է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները տեղաբաշխվում են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում կարճաժամկետ և միջին կտրվածքով: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարում է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն: Վարկերը, որպես կանոն, առաջնահերթ տրամադրվում են այն կազմակերպություններին, որոնք իրենց ընթացիկ հաշիվն ունեն Բանկում: Ուսումնասիրելով և վերլուծելով հաճախորդի դրամական հոսքերը՝ Բանկը որոշում կկայացնի վարկի տրամադրման մասին:

Բանկային ռիսկերի կառավարումը Բանկը տեսնում է ակտիվների և պասիվների արդյունավետ կառավարման, պլանավորման, ռիսկերի բացահայտման և չափման, բացահայտված ռիսկերին համապատասխան կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման մեջ: Այդ նպատակով Բանկը շարունակում է հաշվեկշռի բոլոր հոդվածների կառավարումը, նրանց կանխատեսումը ամենօրյա մոնիթորինգի միջոցով, սահմանում է բանկում առկա ռիսկերին համապատասխան ակտիվային և պասիվային գործառնությունների սահմանաչափեր, պարբերաբար վերլուծում է ռիսկային գործընթացները, առաջարկում համապատասխան լուծումներ:

Վարկային ռիսկերի կառավարման առումով Բանկը ձգտում է ձևավորել արդյունավետ վարկային պորտֆել՝ համակցելով ռիսկ-եկամտաբերություն ցուցանիշները, ինչին հասնելու համար Բանկը ձգտում է մեծացնել վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիայի ցուցանիշը, հաստատել վարկային ուղղությունների /գործիքների/ սահմանաչափեր, որոնք ներկայացվում են 'Բանկի ներդրումային քաղաքականության ծրագրում', ինչպես նաև շարունակում է բարելավել վարկավորման գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման համակարգի նպատակն է աջակցել բանկին իր գործունեության ընթացքում առաջացող համընդհանուր ռիսկը պահելու այն մակարդակի վրա, որն ընդունել է բանկն իր ռազմավարական խնդիրների շրջանակում: Ռիսկերի կառավարման համակարգի առաջնահերթ խնդիրն է առավելագույնս ապահովել բանկի ակտիվների և կապիտալի ամբողջականությունը, ինչպես նաև նվազագույնի հասցնել բանկային գործունեությանը բնորոշ բոլոր ռիսկերը, որոնք կարող են հանգեցնել չնախատեսված կորուստների:

Ռիսկերի կառավարման համակարգն իր նպատակին հասնելու համար առաջնորդվում է համակարգված համալիր մոտեցմամբ, որն ուղղված է հետևյալ խնդիրների լուծմանը՝

- բացահայտել և վերլուծել բանկային գործունեության ընթացքում ծագող բոլոր ռիսկերը,
- սահմանել տարբեր ռիսկերի նկատմամբ վերաբերմունք /ռիսկ ավորժակ/,
- իրականացնել ռիսկի յուրաքանչյուր տեսակի որակական և/կամ քանակական գնահատումներ,
- կատարել արդեն իսկ իրականացված և պլանավորված գործարքների գծով ռիսկերի մակարդակի ամբողջական և համալիր վերլուծություն՝ բանկային ռիսկերի

համընդհանուր/գումարային չափը որոշելու նպատակով, գնահատել համընդհանուր /գումարային ռիսկերի թույլատրելի չափը և հիմնավորվածությունը:

Բանկի «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը» առաջնորդվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերով, կանոնակարգերով, Բազելյան կոմիտեի համապատասխան փաստաթղթերով, Ռիսկերի Կառավարման Համընդհանուր Սկզբունքներով /Generally Accepted Risk Principles – GARP/: Հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը և ծավալները, բանկում առանձնահատուկ ուշադրության են արժանանում հետևյալ կարևորագույն ռիսկերը.

- ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿ
- ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՌԻՍԿ
- ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԿ
- ԻՐԱՅՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ
- ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ
- ՊԱՆԴԵՄԻԱՅԻ ՌԻՍԿ
- ՌԱԶՄԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Վարկային ռիսկ

Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է այն ռիսկը, որ գործարքի մյուս կողմը իր պարտականությունների չկատարման հետևանքով Բանկին կպատճառի ֆինանսական վնաս: Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարումը կարող են էապես ազդել բանկի գործունեության վրա, և առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր, որոնք բացասական կանդրադառնան բանկի շահույթի վրա: Վարկային ռիսկը Բանկի գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով ղեկավարությունը առավել մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Վարկային ռիսկերը հիմնականում ծագում են վարկերի ու փոխաստվությունների տրամադրմանն ուղղված վարկավորման գործունեությունից, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների պորտֆելում պարտքային և այլ արժեթղթերի ավելացմանը հանգեցնող ներդրումային գործունեությունից: Վարկային ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են, օրինակ, վարկային պարտավորությունները և դրանց հետ կապված ապահովման (գրավ, երաշխավորություն, երաշխիք և այլն) պայմանագրերից բխող պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարման ու հսկողության գործառնություններն իրականացվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման տնօրինության վարկային ռիսկի կառավարման խմբի և Վարկային ստորաբաժանման կողմից և զեկուցվում են Բանկի Խորհրդին ու Վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները լավագույնս ներկայացնում են առավելագույն ենթարկվածությունը դրանց հետ կապված վարկային ռիսկին, առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ վարկային ապահովումներ: «Յունիբանկ» ԲԲԸ վարկային պորտֆելը բավականին դիվեսիֆիկացված է և իր մեջ չի պարունակում խոշոր կենտրոնացումներ: Վարկավորման գերակա ուղղություններն են հանդիսանում մանրածախ վարկավորումն ու ՓՄՁ վարկերի տրամադրումը: Այնուամենայնիվ բանկի պորտֆելում առկա են չաշխատող ակտիվներ, որոնք և բանկի համար կարող են հանդիսանալ պոտենցիալ կորուստների աղբյուր: Համաձայն

բանկի վարկային պորտֆելի ռիսկայնության վերլուծությունների բանկի պորտֆելը ունի հետևյալ կառուցվածքը 31.12.2022թվականի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ առ 31.12.2022		
	Ցածր ռիսկ	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ
Վարկեր, այդ թվում՝			
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	99,424,935	1,579,774	10,723,925
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	424,132	-	11,558,729
Ընդամենը	99,849,068	1,579,774	22,282,654

Միաժամանակ բանկի վարկային ռիսկը բնութագրող ցուցանիշներն ունեն հետևյալ տեսքը՝
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ/ընդհանուր վարկեր =8.15%

Չաշխատող վարկեր/ընդհանուր վարկեր =19.28%

Չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ = 11.51%

Հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/չաշխատող վարկեր =24.25 %

Շահույթի ծածկման գործակից (զուտ գործառնական եկամուտներ+պահուստի ստեղծման ծախսեր)/վարկերից զուտ կորուստ =410.54%

Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տկոսային մարժա =0.50%

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ սահմանելով մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր:

Վարկային ռիսկի հետ աշխատանքում Բանկին հաջողվել է ստեղծել վաղ կանխարգելման ազդանշանների մշակման, հավաքագրման, վերլուծության և գնահատականի համալիր համակարգ, որի նպատակը հաճախորդի վարկային կայունության վատթարացման հատկանիշների վերհանումը և համապատասխան քայլերի կատարումը:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Տոկոսադրույքների ռիսկերի նվազեցնելու նպատակով Բանկը նպատակահարմար է գտնում շարունակել աշխատել ֆիքսված տոկոսադրույքներով, ինչը հնարավորություն է տալիս արդյունավետ կերպով կառավարել ակտիվների և պարտավորությունների գնագոյացման խնդիրը: Միննույն ժամանակ տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարելու համար Բանկը սահմանում է սահմանաչափեր՝ տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պարտավորությունների ժամկետայնությունների ճեղքվածքների նկատմամբ:

Արտարժույթային ռիսկը զսպվում է՝ արտարժույթային դիրքերի (ինչպես համախառն այնպես էլ զուտ) կառավարումը կապակցելով շուկայի վարքագծի կանխատեսումների վրա: Ռիսկի նվազեցման համար Բանկի կողմից իրականացվում է ակտիվների և պասիվների կառավարման այնպիսի քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս արտարժույթային պարտավորություններն առավելագույնս ապահովել համապատասխան արտարժույթով ակտիվներով: Բանկը, ելնելով շուկայում ստեղծվող որոշակի իրավիճակներից, վերլուծելով ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը, չի բացառում նաև հեջավորման կամ առևտրային նպատակներով ածանցյալ գործառնություններ իրականացնել հնարավորինս քիչ ռիսկային դաշտերում՝ ուսումնասիրելով գործընկերների ֆինանսական վիճակը՝ Բանկի համապատասխան ներքին կանոնակարգերով սահմանված չափանիշներին համապատասխան:

ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՌԻՍԿ

Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է ֆինանսական շուկաներում տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններից: Բանկի գրեթե բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Այնուամենայնիվ այդ դեպքում կարող են առաջանալ ռիսկեր, կապված բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետների անհամապատասխանության հետ: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար օգտագործվում են GAP վերլուծությունը և դյուրացիայի մեթոդը: Նշված ռիսկերը զսպելու համար բանկում վարվում է ռիսկերը նվազեցնող գնագոյացման համապատասխան քաղաքականություն:

ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԿ

Արտարժույթային ռիսկը կարող է առաջանալ փոխարժեքի ոչ բարենպաստ տատանումներից: Արտարժույթային ռիսկը գնահատելու համար բանկն օգտագործում է VAR /value at risk/ մեթոդը և GAP վերլուծությունը, ինչպես նաև տարբեր սթրես-թեստեր, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատելու արտարժույթային ռիսկի ազդեցությունը բանկի շահութաբերության և տնտեսական նորմատիվների վրա: Վերլուծության համաձայն, բանկում արտարժույթային ռիսկը գնահատվել է ցածր մակարդակի վրա:

ԻՐԱԳՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ

Իրացվելիությունը բանկի՝ իր կողմից ստանձնած ֆինանսական և այլ պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու ընդունակությունն է, իսկ իրացվելիության ռիսկը բանկի կողմից այդ պարտավորությունների ամբողջ ծավալով կատարելու անկարողության արդյունքում հնարավոր կորուստների ռիսկն է: Իրացվելիության ռիսկը առաջանում է բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հոսքի անհամապատասխանությունից և/կամ

չնախատեսված դեպքերում /շոկ/ բանկի կողմից անմիջապես և միանվագ կերպով իր պարտավորությունների կատարման անհրաժեշտության արդյունքում:

Իրացվելիության կառավարման համար բանկն առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով.

- իրացվելիության կառավարում՝ ամենօրյա և անընդհատության հիմունքներով,
- բանկում իրավունքների, պարտականությունների և պատասխանատվության հստակ տարանջատում ստորաբաժանումների միջև,
- բանկի գործունեության ծավալներին և առանձնահատկություններին համարժեք իրացվելիության մակարդակի սահմանաչափերի սահմանում:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում սթրես թեստերի կիրառմանը, երբ գնահատվում է բանկի կողմից ներգրավված միջոցների անսպասելի /ժամկետից շուտ/ արտահոսքի ազդեցությունը բանկի իրացվելիության նորմատիվների վրա:

ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Գործառնական ռիսկն արտաքին գործոնների, ներքին գործընթացների, համակարգերի և մարդկային գործոնի արդյունքում առաջացող կորուստների հավանականությունն է, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

Բանկը գործառնական ռիսկի կառավարման նպատակներին և խնդիրներին հասնում է հետևյալ մեթոդների և սկզբունքների կիրառմամբ՝

«Պաշտպանական երեք գծերի մոդել»-ն իր մեջ ներառում է հիմնական երեք մակարդակները.

1.աշխատակիցների կողմից իրենց գործունեության ընթացքում անմիջական պատասխանատվություն գործառնական ռիսկի կառավարման համար,

2.ռիսկի կառավարման և վերահսկման գործառույթներ /ռիսկերի կառավարման տնօրինություն, ներքին աուդիտ/,

3.ռիսկերի ռազմավարական վերահսկողություն /Բանկի Խորհուրդ և Վարչություն/:

Գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման համար բանկը կիրառում է հետևյալ հիմնական սկզբունքները.

- գործառնական ռիսկի բացահայտման, վերլուծության, դասակարգման և մոնիտորինգի արդյունավետ համակարգի ներդրում,
- սահմանաչափերի ներդրում,
- իրավասությունների և որոշումների կայացման համակարգի ներդրում,
- տեխնոլոգիական համակարգի ներդրում,
- վերահսկման արդյունավետ համակարգի ներդրում:

Բանկի կողմից ստանձնած ԳՌ ռիսկերի մի մասը Բանկը փոխանցում է Բանկի և ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ապահովագրական կազմակերպությանը (Բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրության պայմանագրով (BBB))

Արտակարգ դրության ռիսկ (Պանդեմիայի ռիսկ), որն իր վրա կարող է կրել թե՛ Բանկը, թե ներդրողը: Տվյալ պարագայում երկրի մակրոտնտեսական վիճակը կարող է ենթարկվել էական փոփոխությունների, որն էլ իր հերթին բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ Բանկի

շահութաբերության և ընթացիկ գործունեության վրա, իսկ ներդրողն էլ, իր հերթին, որոշակի չափով իր վրա է վերցնում նաև այդ ռիսկը:

Ռազմաքաղաքական ռիսկ.

Արցախում և Հայաստանի Հանրապետությունում հավանական ռազմական գործողությունների վերսկսումը, ռուս-ուկրաինական պատերազմը կարող են բացասական հետևանք ունենալ նաև Հայաստանի Հանրապետության մակրոտնտեսական վիճակի վրա, մասնավորապես Բանկի շահութաբերության և ընթացիկ գործունեության վրա:

3.2 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

«Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ «Յունիբանկ» կամ «Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում (այսուհետ՝ «Հայաստան» կամ ՀՀ) 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն (Գրանցման վկայական N. 0373 և Գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 2001թ. հոկտեմբերի 9-ի թիվ 260 որոշմամբ, Բանկային գործունեության լիցենզիա թիվ 81՝ տրված 10 հոկտեմբերի, 2001թ.): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպարավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ռուսերեն՝ ОАО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OJSC

Բանկը կարգավորվում է Հայաստանի օրենքներով և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին տրված Բանկային գործունեության թիվ 81 լիցենզիայի հիման վրա: Յունիբանկը կառուցել է լայն սպասարկման ցանց: Բանկն ունի Գլխամասային գրասենյակ և 54 մասնաճյուղ, որից 31 մասնաճյուղ Երևանում, 20 մասնաճյուղ Հայաստանի այլ շրջաններում, երկուսը՝ Արցախի Հանրապետությունում, մեկը՝ Ղազախստանի Հանրապետությունում: Բանկն ունի նաև մեկ ներկայացուցչություն ք.Մոսկվայում, Ռուսաստան: Բանկի գրանցված գրասենյակի հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող. 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5: Հեռախոս՝ (37410) 59-22-59; 59 55 55

Ֆաքս՝ (37410) 55-51-40

Էլեկտրոնային փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am

Յունիբանկը հանդիսանում է հետևյալ ապրանքային նշանների գրանցված սեփականատերը Հայաստանում.

Գրանցման ամսաթիվ. 07.08.2002

Գրանցումն ուժի մեջ է մինչև 30.11.2021

Գրանցման համար. 6906

Յունիբանկը հանդիսանում է Հայաստանի բանկային համակարգի անբաժանելի մասը՝ կայուն հեղինակությամբ և հզոր շուկայական դիրքով: Այս տարիների ընթացքում Յունիբանկը Հայաստանում ձևավորել է բարձր հեղինակություն և այժմ հանդիսանում է Հայաստանի առաջատար բանկերից մեկը:

Նշանակալի իրադարձություններ

2002թ. Յունիբանկը գործարկեց Unistream դրամական փոխանցումների համակարգը, որը Հայաստանի դրամական փոխանցումների առաջատար համակարգերից մեկն է:

2003թ. Յունիբանկը դարձավ «ԱրՔա» տեղական վճարային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը մեկնարկեց հիփոթեքի և ավտովարկերի գծով վարկավորման լայնածավալ ծրագիր, զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ և առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում:

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաև SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. Յունիբանկը համալրեց իր կանոնադրական կապիտալը մինչև 5 599 մլն ՀՀ դրամ: Ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ Հայաստանի ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ֆոնդային բորսայի անդամ:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների միասնական բազային: Ներկայումս բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

2010թ. հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+, արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ և NP կարճաժամկետ վարկանիշերը: Բոլոր վարկանիշերն ունեցել են «Կայուն կանխատեսումը»:

2011թ. Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ մեկնարկեց առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ: 2011թ. Unistream միջազգային դրամական փոխանցումների

համակարգը իր հաճախորդների համար գործարկեց նոր հաճախորդների արտոնյալ քարտեր (customer loyalty cards), ինչը բարձրացրեց դրամական փոխանցումների արդյունավետությունը՝ զգալիորեն կրճատելով հաճախորդների սպասարկման ժամանակը և հաճախորդներին հնարավորություն տալով օնլայն ստուգել իրենց փոխանցումների կարգավիճակը

2012թ. Thomson Reuters միջազգային կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում «Լավագույն դիլինգ բանկ 2012» կոչումը: 2012թ. վերջին Բանկը ավարտին հասցրեց իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի գործարկման գործընթացը, որը 2013թ. հունվարին հավաստագրվեց Visa International-ի կողմից:

2013թ. Բանկը մասնակցեց ԱՄՆ ՄԶԳ կողմից հիմնված Վարկերի երաշխավորման հիմնադրամի ծրագրի կառավարման համար հայտարարված մրցույթին: Բանկը նաև ստորագրել է համագործակցության պայմանագիր Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի և Առևտրի և զարգացման սևծովյան բանկի հետ, որի շրջանակներում ՄՖԿ-ն Բանկին տրամադրել է երկու վարկ՝ յուրաքանչյուրը 5 մլն ԱՄՆ դոլարի չափով վարկ:

2014թ. Յունիբանկը համագործակցություն սկսեց Intel Express դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի հետ: Այն նաև ներդրեց տեղեկատվության անվտանգության ISO 27001:2013 միջազգային ստանդարտը և հիմնեց իր Unibank Prive անհատական բանկային ծառայությունների համակարգը:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպարկական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Յունիբանկը, որպես Unistream դրամական փոխանցումների համակարգի անդամ, իրականացնում է նաև դրամական փոխանցումների գործունեություն: Մինչև 2012 թվականը Յունիբանկը Unistream-ի միակ գործակալն էր Հայաստանում, որին բաժին էր ընկնում Հայաստանում ստացված փոխանցումների ավելի քան 50%: Իր շուկայական դիրքի ամրապնդման նպատակով 2012թ.-ից Յունիբանկը սկսեց իր ծառայություններն առաջարկել հայաստանյան այլ բանկերի միջոցով: Բանկը 2014թ. համագործակցություն է սկսել միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգ Intel Express-ի հետ:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն Գերմանա-հայկական հիմնադրամի և գերմանական KfW բանկի հետ համատեղ սկսել է բիզնես վարկավորման նոր ծրագիր՝ ուղղված ձեռնարկությունների էներգոարդյունավետության բարձրացմանը: Ծրագրի մասնակիցները հնարավորություն ունեն ոչ միայն ստանալ բիզնես վարկեր շահավետ պայմաններով, այլ նաև՝ էապես կրճատել ձեռնարկության էներգոծախսերը:

09.12.2016 դեկտեմբերին Աթենքում կայացավ «Ապագայի բանկ 2016» միջազգային համաժողովը, որում Յունիբանկը ճանաչվեց «Տարվա գործընկեր»: Համաժողովը, որին մասնակցեցին ֆինանսական և բանկային համակարգի 200 ներկայացուցիչներ ԱՊՀ, եվրոպական և ասիական երկրներից, նվիրված էր վճարային համակարգերի, դրամական փոխանցումների և նորամուծությունների ոլորտներին:

13.01.2017 2016թ.-ի արդյունքներով Յունիբանկն անցավ PCI DSS (PCI Data Security Standard) ստանդարտի պահանջներին համապատասխանության սերտիֆիկացիոն աուդիտը և ստացավ PCI DSS 3.2 հավաստագիր: PCI DSS-ը տվյալների անվտանգության լավագույն ստանդարտներից է, որը մշակվել է միջազգային վճարային համակարգերի կողմից՝ նպատակ ունենալով կատարելագործել քարտերի միջոցով իրականացվող գործարքների պաշտպանության տեխնոլոգիան:

2017թ.-ի հունվարից «Յունիբանկն» ավտոմատացրեց փոքր բիզնեսին տրամադրվող անգրավ վարկերի հաստատման գործընթացը՝ ներդնելով «Protobase Laboratories» ընկերության մշակած նորագույն CRM համակարգը: CRM համակարգի շահագործումը նպաստեց հաճախորդների սպասարկման որակի և արդյունավետություն բարձրացմանը, էապես արագացրեց բիզնես վարկերի տրամադրման գործընթացը և հնարավորություն տվեց կրճատել բանկի ծախսերը:

Յունիբանկն առաջին բանկն է Հայաստանում, որը հաջողությամբ անցավ SWIFT վճարային համակարգի կողմից մշակված անվտանգության պահանջներին համապատասխանության ատեստավորումը:

2018թ.-ին Յունիբանկը և Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալությունը կնքեցին համագործակցության համաձայնագիր: «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն և FMO-ն իրականացրեցին «Կանայք բիզնեսում» նոր վարկավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում կին ձեռներեցներին տրամադրվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկավորում: Յունիբանկն իրականացրեց պարտատոմսերի 4 թողարկում՝ տեղաբաշխելով 1 մլրդ ՀՀ դրամ և 5 մլն ԱՄՆ դոլար գումարի պարտատոմս: Unibank Prive-ն արժանացավ SPEAR'S Russia Wealth Management Awards 2018 մրցանակի ԱՊՀ երկրներում private banking-ի ոլորտում հաճախորդների լավագույն սպասարկում կազմակերպելու համար:

2019 թվականին բանկն ընդլայնեց իր ներկայության աշխարհագրությունը և բացեց հինգ նոր մասնաճյուղեր՝ Գուգարք, Արարատ, Իսակով, Նորագավիթ, Գևորգ Չաուշ: Հաճախորդների արտաքին տնտեսական գործունեության զարգացմանն օժանդակելու նպատակով թղթակցային հարաբերություններ են հաստատվել արտասահմանյան մի շարք բանկերի, այդ թվում՝ Landesbank Baden-ի (Գերմանիա), Banca Popolare di Sondrio-ի (Իտալիա), Եվրասիական զարգացման բանկի (Ղազախստան), Տրանսկապիտալբանկի (Ռուսաստան) հետ: 2019 թվականին Յունիբանկը դարձավ Visa միջազգային վճարային համակարգի մրցանակի հաղթող «Largest Visa Issuance in Armenia» անվանակարգում՝ Հայաստանում Visa քարտերի թողարկման թվով առաջատար դիրքի համար:

2020 թվականի դեկտեմբերին Բանկը մասնաճյուղ բացեց Աստանա Միջազգային Ֆինանսական Կենտրոնում՝ օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման նոր հնարավորությունների ձեռքբերման նպատակով:

Հայաստանի բանկային պատմության մեջ առաջին անգամ հայկական բանկի պարտատոմսերը ցուցակվել են Ռուսաստանում:

25.12.2020թ թվականին Յունիբանկն արժանացել է Visa միջազգային վճարային համակարգի կողմից սահմանված «Sustainability Icon» մրցանակին: 2021 թվականին Raiffeisen Bank International ավստրիական բանկը միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու համար Յունիբանկին շնորհել է «Որակի գերազանցություն 2020» (STP Quality Award) մրցանակը: STP

(Straight-Through Processing)-ը մրցանակը շնորհվում է միջազգային վճարային գործարքների ավտոմատացման և մշակման արագություն ապահովելու համար:

Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնն ամբողջությամբ սկսեց սնուցվել արևային էներգիայով: Սա Հայաստանում առաջին բանկային տվյալների կենտրոնն է, որն աշխատում է վերականգնվող էներգիայի աղբյուրով: Դեկարբոնացման նպատակով կանաչ էներգիային անցումը Յունիբանկի զարգացման ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներից մեկն է:

22.07.2021 Cbonds Awards CIS - 2021 համաժողովում Յունիբանկի պարտատոմսերի փոխցուցակումը Մոսկովյան բորսայում ճանաչվել է Հայաստանի լավագույն գործարք:

2021թ հուլիսի 14-ին Յունիբանկի դոլարային պարտատոմսերի ևս մեկ թողարկում փոխցուցակվեց Մոսկվայի ֆոնդային բորսայում:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն թողարկել է արտոնյալ բաժնետոմսեր, որոնք հնարավորություն են տալիս ստանալու ֆիքսված շահաբաժիններ: Բաժնետոմսերի եկամտաբերությունը կազմում էր 12% տարեկան, ձեռքբերման նվազագույն փաթեթը 1 մլն դրամ, իսկ թողարկման ծավալը՝ մոտ 1,1 մլրդ ՀՀ դրամ: Շուկա ստեղծողն էր «Արմբրոկ» ընկերությունը: Բաժնետոմսերի ցուցակումը տեղի ունեցավ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

SME Banking Club-ը հրապարակել է ԱՊՀ և Կովկասի 200 բանկերի՝ ՓՄՁ-ների համար նախատեսված վարկատեսակների ուսումնասիրության արդյունքները, ըստ որոնց Յունիբանկը ճանաչվել է տարածաշրջանում լավագույններից մեկը:

2021 թվականի 4-րդ եռամսյակում Յունիբանկը բացեց ևս մեկ նոր՝ Արին Բերդ մասնաճյուղը, որը գտնվում է Երևան, Էրեբունի համայնք, Տիտոգրադյան 2/1 հասցեում:

30.12.2021 թվականին Յունիբանկը ճանաչվեց Հայաստանի ֆոնդային բորսայի լավագույն նորարար անդամ Յունիբանկի պարտատոմսերի փոխցուցակումը Մոսկովյան բորսայում կազմակերպելու համար:

2022 թվականին բացվեցին Յունիբանկի «Հայրենիք» և «Տաշիր» նոր մասնաճյուղերը:

2022 թվականի սեպտեմբերին ESG Sustainalytics ոլորտում առաջատար վերլուծական ընկերության փորձագետները ներկայացրեցին Յունիբանկի «կանաչ» պարտատոմսերի թողարկման հայեցակարգի վերաբերյալ SPO-ն՝ երկրորդ կողմի կարծիքը և հաստատեցին դրա համապատասխանությունը միջազգային չափանիշներին ու Green Bonds Principles 2021-ի պահանջներին:

Յունիբանկի աջակցությամբ/ֆինանսավորմամբ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանում բացվեց թվային բանկինգի լաբորատորիան՝ թվային բանկային համակարգի համար նոր խելացի լուծումներ գեներացնելու և բանկային ոլորտը վերապատրաստման մի շարք ծրագրերով և մասնագիտական կադրերով համալրելու համար: 2022 թվականի 4-րդ եռամսյակում Ֆիլիպ Դելմոտը ընդգրկվեց Յունիբանկի Խորհրդի կազմում, իսկ Սերգեյ Քոչարյանը՝ Յունիբանկի Վարչության կազմում:

Այսօր Յունիբանկն ունիվերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: Բանկը ներկայում բնութագրվում է որպես պահպանողական գործելաոճով կառավարվող, բայց և նորամուծություններ կիրառող, նախաձեռնողական ու թափանցիկության սկզբունքներով գործող ֆինանսական հաստատություն: 31.12.2022թ. դրությամբ Յունիբանկն ունի ավելի քան 345,000 ակտիվ հաճախորդ: Բանկի Խորհրդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը:

Ներդրումները

ա. Էական ներդրումներ

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահը Բանկի կողմից էական ներդրումներ չեն կատարվել:

բ. Ընթացիկ էական ներդրումներ

Ընթացքի մեջ գտնվող էական ներդրումների Բանկի կողմից չեն իրականացվում:

գ. Ապագա էական ներդրումներ

Բանկի կառավարման մարմինները չեն ստանձնել որևէ պարտավորություն ապագայում էական ներդրումներ իրականացնելու վերաբերյալ:

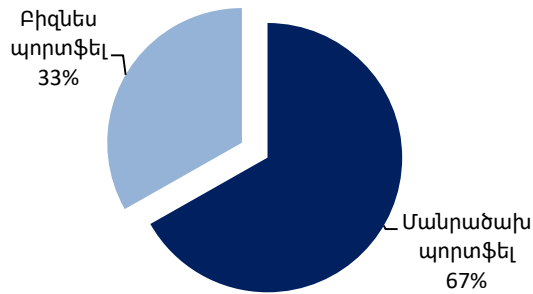
3.3 Բիզնեսի նկարագիրը

Հիմնական գործունեության նկարագիրը

Հավատարիմ մնալով իր վարկային քաղաքականությանը՝ Բանկը շարունակել է դիվերսիֆիկացնել իր վարկային պորտֆելը՝ մեծացնելով մանրածախ վարկերի և ՓՄՁ վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում: Վարկավորման սեգմենտի ընտրության հարցում Բանկը ղեկավարվել է հետևյալ չափանիշներով՝ իրավաբանական անձիք, որոնք ունեն կայացած բիզնես, կայուն և կանխատեսելի ամենամսյա դրամական մուտքեր, ֆիզիկական անձիք, որոնք ունեն եկամուտների միջին և բարձր մակարդակ:

Խոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարել է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները կարճաժամկետ տեղաբաշխվել են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարել է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի գծով պլանային ցուցանիշները կատարելու նպատակով իրականացվել են ՓՄՁ վարկավորման գծով սքորինգային մոդելի մշակում, ՓՄՁ վարկային հայտերի հաստատման ավտոմատացում, ՓՄՁ վարկավորման գծով աշխատակիցների որակավորման բարձրացում:

**Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը 31.12.22թ
դրությամբ**

Մանրածախ բիզնես

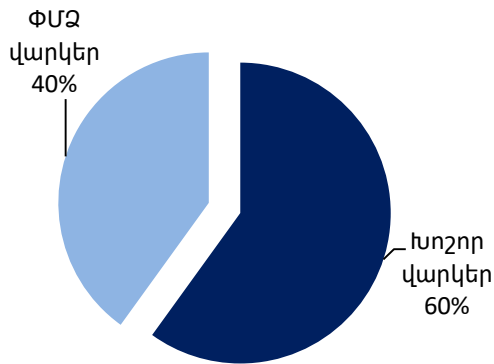
Մանրածախ բիզնեսում Բանկի աշխատանքն ուղղված էր գործիքակազմի կատարելագործմանը, բիզնես գործընթացների օպտիմալացմանը, հաճախորդների հետ հետադարձ կապի ուժեղացման միջոցով սպասարկման որակի բարձրացմանը: Վարկավորման տոկոսադրույքի նվազեցման ուղղությամբ կենտրոնական բանկի քաղաքականության շրջանակներում Բանկն առաջարկել է հաճախորդներին առավել գրավիչ պայմաններ: Կայուն աճ արձանագրվել է ապրանքների և կենցաղային տեխնիկայի ձեռքբերման համար սպառողական վարկերի, ոսկու գրավով վարկերի գծով: Բանկը շարունակել է ֆինանսավորման արժեքի նվազեցման քաղաքականությունը՝ ժամկետային ավանդների համար սահմանելով չափավոր տոկոսադրույքներ:

Կորպորատիվ բիզնես

Միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ռազմավարությանը համահունչ, 2022թ. ընթացքում Յունիբանկը շարունակել է ակտիվ քայլերը՝ նպատակաուղղված հիշյալ սեգմենտի համար վարկային միջոցների հասանելիության բարձրացմանը:

Հայաստանի Հանրապետությունում կանանց ձեռներեցության աջակցման նպատակով FMO Հոլանդական զարգացման բանկի հետ դեռևս 2018թ. ընթացքում կնքվել էր վարկային ռեսուրսների տրամադրման պայմանագիր, որի շրջանակներում Յունիբանկին տրամադրվել էր 10 մլն ԱՄՆ դոլար գումար:

Կորպորատիվ վարկային պորտֆելի
կառուցվածքը 31.12.22թ դրությամբ

Սպասարկման ցանց, հաճախորդային բազա

Ներկայում Յունիբանկի սպասարկման ցանցը ներառում է 54 մասնաճյուղ, 83 պրոմո կետ, 98 բանկոմատ, 106 վճարային տերմինալ: Մոսկվայում գործում է Բանկի ներկայացուցչությունը, որն օժանդակում է օտարերկրյա հաճախորդների ներգրավմանը:

ԱՅԼ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Unistream դրամական փոխանցումների համակարգը

Unistream-ը դրամական փոխանցումների համակարգ է, որը փոխանցումներ է իրականացնում ամբողջ աշխարհով՝ առանց հաճախորդի կողմից բանկային հաշիվ բացելու անհրաժեշտության: Յունիբանկը Unistream համակարգի գործակալ է, հետևաբար կարող է կանխիկ դրամի փոխանցման ու ստացման ծառայություններն առաջարկել իր մասնաճյուղերում: Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև ստանալ Unistream դրամական փոխանցումը քարտով՝ առանց մասնաճյուղ այցելելու, հեռախոսազանգի միջոցով:

Իր շուկայական դիրքի ամրապնդման նպատակով Unistream-ը 2012 թվականից սկսեց իր ծառայություններն առաջարկել նաև հայաստանյան այլ բանկերի միջոցով:

Unibank Privé

Յունիբանկը ընդլայնում է իր հաճախորդների հնարավորությունները և մասնավոր բանկինգի ոլորտում առաջարկում է անհատական սպասարկում՝ Unibank Privé: Նշված համակարգի շրջանակներում հաճախորդների սպասարկումը իրականացվում է բարձրագույն մակարդակով՝ Երևանի կենտրոնում գտնվող ժամանակակից, հարմարավետ գրասենյակում:

Համապատասխան եկամտի մակարդակ և կարգավիճակ ունեցող հաճախորդներին Բանկն առաջարկում է լիարժեք ֆինանսական լուծումներ, որոնք ներառում են կապիտալի կառավարման համակարգված մոտեցում, արդյունավետ ֆինանսական պլանավորում և ներդրումային ռազմավարության մշակում: Սպասարկման բոլոր փուլերում հաճախորդի հետ աշխատում է

անհատական ֆինանսական մենեջերը, որը, լինելով փորձառու մասնագետ, պատրաստ է աջակցություն ցուցաբերել ցանկացած իրավիճակում: Unibank Privé-ի հաճախորդը կարող է ցանկացած ժամանակ դիմել և հանդիպում նշանակել անհատական մենեջերի հետ: Բոլոր գործարքների անվտանգությունն ու գաղտնիությունը երաշխավորված են:

Բանկային ծառայությունների համալիր փաթեթից բացի, Unibank Privé-ի հաճախորդները ստանում են նաև մի շարք լրացուցիչ հնարավորություններ և ծառայություններ: Priority Pass քարտը տալիս է մուտքի իրավունք 120 երկրների օդանավակայանների 700 VIP-գոտիներ՝ հաճախորդին հնարավորություն ընձեռելով հարմարավետ սպասելու իր թռիչքին: Շահավետ ռոումինգի համար Բանկը նաև անվճար տրամադրում է ճամփորդական SIM-քարտ՝ ճանապարհորդության ընթացքում արագ և որակյալ հաղորդակցության ապահովման համար:

Բանկի հիմնական միջոցներ

Յունիբանկին սեփականության իրավունքով պատկանում է անշարժ գույք, որը գտնվում է ՀՀ, ք.Երևան, Չարենցի 12/5 հասցեում, որի հաշվեկշռային արժեքը 31.03.2023թ դրությամբ կազմում է մոտ 18.27% Բանկի հիմնական միջոցների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից:

3.4 Բանկի կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացված է բաժնետոմսերի Ազդագրի Հավելված 2-ում:

3.5 Բանկի Խմբի կառուցվածքը

ՀՀ ԿԲ-ի 28.04.17թ.-ի թիվ 24 ԾՕՀ Ա որոշման համաձայն, «Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը, «ՌԵԳՈ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությունը և «Յունիլիզինգ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը որակվել են /ճանաչվել են/ որպես հայկական բազմապրոֆիլ ցածր ռիսկային ֆինանսական խումբ՝ բանկային ենթախմբով՝ «ՅՈՒՆԻԳՐՈՒՊ» անվանմամբ, որի կառուցվածքը ներկայացված է Բանկի բաժնետոմսերի Ազդագրի Հավելված 3-ում: Բանկը դուստր ընկերություններ չունի:

3.6 Բանկի հիմնական միջոցները

Առկա չեն բանկի տրամադրության տակ գտնվող և մոտակայքում պլանավորվող էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցներ (շենքեր, շինություններ, հողամաս, սարք, սարքավորում և այլն), որոնց արժեքը գերազանցում է թողարկողի հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի 10 և ավելի տոկոսը:

3.7 Բանկի կապիտալ ռեսուրսները (պասիվները)

Բանկի պասիվները 31.12.2022թ. դրությամբ կազմել են 320,066 մլն դրամ, որի 10.7%-ը կամ 34,117 մլն դրամը կազմում է սեփական կապիտալը, իսկ 89.3%-ը կամ 285,949 մլն դրամը՝ ընդամենը պարտավորությունները:

Սեփական կապիտալի կառուցվածքում կանոնադրական կապիտալը կազմում է 31,194 մլն դրամ, գլխավոր պահուստը՝ 641.8 մլն դրամ, վերազնահատման պահուստները՝ 1,485 մլն դրամ և չբաշխված շահույթը՝ 796 մլն դրամ: Ընդամենը պարտավորությունների խոշորագույն

հողվածները հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններն են, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները, բանկի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը, որոնք կազմել են ընդամենը պարտավորությունների համապատասխանաբար 88.4% ը կամ 252,805 մլն դրամ, 5.8%-ը կամ 16,603 մլն դրամ և 3.2%-ը կամ 9,147 մլն դրամ: Բանկի 2022թ. դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն արտացոլված են ստորև (տեղեկատվությունը կցված ֆայլում է):

Բանկը իր եռամսյակային միջանկյալ և տարեկան հաշվետվությունները հրապարակում է բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.unibank.am, «Հաշվետվություններ» բաժնում, որտեղից կարելի է սեփական կապիտալի և ընդամենը պարտավորությունների մասին առավել ընդգրկուն տեղեկատվություն ստանալ:

Բանկի դրամական հոսքերը գոյանում են նրա հիմնական գործունեությունից, այն է վարկերի տրամադրում, ավանդների ներգրավում, արժեթղթերի առք ու վաճառք, արտարժույթի առք ու վաճառք, վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցում, փոխանցումներ և այլն:

Բանկի 2022թ. դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն արտացոլված են ստորև:

հազ. դրամ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31.12.2022	31.12.2021
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	24,315,163	10,272,348
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	97,048,701	62,931,471
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	97,048,701	62,735,504
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	-36,556,373	-3,286,719
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից	-6,172,223	-19,749,647
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	54,320,105	39,699,138
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	63,239,222	28,450,237
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	100,012,097	63,239,222

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31.12.2022	31.12.2021
1. Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	5,667,749	-5,074,862
Ճշգրտումներ		
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	17,241,935	13,073,327
Այլ ակտիվների իրացումից վնասներ	34,468	0
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	1,405,945	1,217,687
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	26,546	87,869
Ստացվելիք տոկոսներ	-19,581	-19,744
Վճարվելիք տոկոսներ	108,607	208,716

Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	-382	-22,688
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/վնաս	-150,124	802,043
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	24,315,163	10,272,348
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-19,625,210	460,850
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-13,790,008	830,829
Այլ ակտիվներ	3,188,011	-716,485
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,198,555	3,103,708
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,486,543	48,971,949
Այլ պարտավորություններ	275,647	8,272
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	97,048,701	62,931,471
Վճարված շահութահարկ	0	-195,967
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	97,048,701	62,735,504
2. Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	x	x
Ներդրումային արժեթղթերի (առք)/վաճառք	-34,939,608	-1,717,970
Հիմնական միջոցների առք	-950,260	-1,180,730
Հիմնական միջոցների վաճառք	494,620	210,719
Ոչ նյութական ակտիվների առք	-1,161,125	-598,738
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	-36,556,373	-3,286,719
3. Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	x	x
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	0	1,099,000
Շահաբաժինների վճարում	-543,224	0
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի ներգրավում/(մարում)	-4,914,832	-21,092,453
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում/(մարում)	-1,433,631	3,534,522
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	-799,130	-707,581
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների ներգրավում/(մարում)	1,518,594	-2,583,135
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից	-6,172,223	-19,749,647
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	54,320,105	39,699,138
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	63,239,222	28,450,237

Պարտքային կորուստների պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	0	15,497
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	-17,547,230	-4,925,650
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	100,012,097	63,239,222

Բանկային գործունեությունը իրենից ներկայացնում է ֆինանսական միջնորդություն՝ միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման իրականացում, ուստի կարելի է ասել, որ ցանկացած պարագայում բանկի համար միջոցների ներգրավումը հանդիսանում է առաջնային և հիմնական խնդիր: Բանկի գործունեության վրա ուղղակի կամ անուղղակի ազդող կապիտալ ռեսուրսների օգտագործման սահմանափակումներ առկա չեն:

3.8 Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար բանկի կողմից հետազոտական և զարգացման աշխատանքներին ուղղված քաղաքականությունը առկա չէ:

3.9 Արտոնագրերը և Լիցենզիաները

Բանկը 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործառնություններ իրականացնելու №1 լիցենզիա, որն անժամկետ է: Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայում Բանկի կազմակերպահրավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

3.10 Զարգացման վերջին միտումները

2022թ. ակտիվներն աճել են 67.2 մլրդ ՀՀ դրամով և կազմել 320,066 մլն ՀՀ դրամ, որից վարկային պորտֆելի ծավալը կազմել է 119,828 մլն դրամ: Արժեթղթերի պորտֆելը ավելացել 32.5 մլրդ ՀՀ դրամով: 2022թ. 12 ամիսների ընթացքում պարտավորությունները աճել են 63.9 մլրդ ՀՀ դրամով: Ժամկետային ավանդների պորտֆելը նվազել է 3.3 մլրդ ՀՀ դրամով 2021թ. նույն ցուցանիշի համեմատ: Ցպահանջ ավանդները 2022թ. աճել են 62.5 մլրդ ՀՀ դրամով, ինչը պայմանավորված է ֆիզիկական անձանց ցպահանջ հաշիվների 72.7 մլրդ դրամ աճով:

2022թ. ընթացքում մարվել են 500 մլն ՀՀ դրամ և 2.1 մլն դոլար ծավալով պարտատոմսեր: Արդյունքում, հաշվի առնելով նաև վերագնահատման ազդեցությունը, Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի պորտֆելը նվազել է 3 մլրդ ՀՀ դրամով:

Հայաստանում տնտեսական ակտիվությունը 2022 թվականին աճել է 14,2 տոկոսով: Տարեվերջին Հայաստանի տնտեսության շարժիչ ուժը դարձավ ծառայությունների ոլորտը, որը պայմանավորված էր ապրանքների և ծառայությունների պահանջարկի ընդլայնմամբ ՌԴ քաղաքացիների հոսքի և տրանսֆերտների զգալի աճով: 2022-ի ընթացքում կայուն աճ է արձանագրվել նաև շինարարության ոլորտում:

Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտքը 2022 թվականի վերջի դրությամբ նվազել է մինչև ՀՆԱ-ի 52,4%-ը՝ ՀՆԱ-ի 64%-ից 2021 թվականի վերջի դրությամբ: Դրան նպաստեց արագընթաց ՀՆԱ-ի աճի տեմպերը, դրամի ամրապնդումը և արտաքին պարտքի մակարդակի անկումը, որը նախորդ տարվա ընթացքում նվազել է 291 մլն դոլարով:

Կենտրոնական բանկը չի փոխել նախորդ կանխատեսումը, համաձայն որի՝ 2023-ին ակնկալում է 4,6% տնտեսական աճ:

Հայաստանի տնտեսության զարգացման բազային սցենարի հիմնական ռիսկերը հանդիսանում են արևմուտքի տնտեսական պատժամիջոցների ազդեցությունը Ռուսաստանի տնտեսության վրա, որը անուղղակի ազդեցություն կունենա նաև Հայաստանի տնտեսության վրա, ինչպես նաև գնաճի բարձր մակարդակի վրա ամրագրումը, մատակարարման շղթաների ընդհատումները:

Բանկի զարգացման հիմնական սպառնալիքները կապված են մակրոտնտեսական ռիսկերի հետ. տնտեսության աճի տեմպերի նվազում, տնտեսության որոշ ճյուղերի լճացում, հաճախորդների դեֆոլտների աճ, փոխարժեքների տատանում և այլն: Այս սպառնալիքները պահանջում են, որ Բանկն ավելի լավ աշխատի առկա հաճախորդների բազայի հետ (պահման, խաչաձև վաճառքներ, կարիքների վերլուծություն և այլն), ինչպես նաև որոնի հուսալիության բարձր մակարդակով նոր թիրախային սեգմենտներ:

Մինչև 2023թ ավարտը Բանկն իր առջեւ դրել է հետևյալ ռազմավարական նպատակները.

Ցուցանիշ	2023թ.
Ակտիվներ (հազ. դրամ)	369,493,782
Ակտիվների եկամտաբերություն (ROA)	2.6%
Ձուտ տոկոսային մարժա	4.5%
Կապիտալի եկամտաբերություն (ROE)	22.0%
Ձուտ շահույթ (հազ. դրամ)	8,781,002

2023թ. առաջնահերթությունները՝

- Հաճախորդների սպասարկման որակի բարելավում
- Ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացում
- Բանկի աշխատակիցների և ղեկավարների որակավորման բարձրացման համակարգի կատարելագործում
- Բանկի գործառնությունների տեխնոլոգիական հենքի կատարելագործում
- Նոր տեխնոլոգիաների կիրառում վաճառքների հարթակներում
- Վարկավորման բնագավառում արհեստական բանականության կիրառման ընդլայնում
- Թղթակցային ցանցի ընդլայնում
- Խնդրահարույց պարտավորությունների հավաքագրման արդյունավետության բարձրացում

3.11 Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

Յունիբանկը կարևորում է արդյունավետ և թափանցիկ կորպորատիվ կառավարման համակարգի առկայությունը՝ ուղղված լավագույն պրակտիկաների կիրառմանը: Բանկի կորպորատիվ կառավարման քաղաքականությունը նախատեսված է Խորհրդի անկախության, նրա կողմից կառավարման գործունեության արդյունավետ վերահսկման և բաժնետերերի հետ լավ հարաբերությունների ապահովման համար:

Յունիբանկի գլխավոր նպատակը կորպորատիվ կառավարման, բանկային տեխնոլոգիաների կիրառման և սպասարկման միջազգային բարձր չափանիշների հետ համապատասխանության ապահովումն է: Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների պատշաճ կիրառման նպատակով Բանկը մշակել և ներդրել է ավելի քան 143 ընթացակարգեր, ինչպես նաև դրանց կիրառումն ապահովող նորմեր և դիրեկտիվներ: Բանկերում Կորպորատիվ կառավարումը կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, մասնավորապես <Բանկերի և բանկային գործունեության մասին> ՀՀ օրենքով և <Բաժնետիրական ընկերությունների մասին> ՀՀ օրենքով, ինչպես նաև Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին իրավական ակտերով, որոնք կողմնորոշված են դեպի թափանցիկ հաշվետվողականության ապահովումը կառավարման բոլոր մակարդակներում:

Խորհրդի կողմից ընդունվել են Կորպորատիվ կառավարման ուղենիշներ: Ուղենիշների դրույթների հետ համապատասխանությունը սերտորեն վերահսկվում է Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, ինչպես նաև Խորհրդին և Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովների կողմից՝ նրանց համապատասխան իրավասությունների շրջանակներում:

Առողջ թիմային ոգին նույնպես մեր Բանկի կորպորատիվ կառավարման հաջողության կարևոր գրավականն է: Յունիբանկը ձգտում է Բանկում ձևավորել ու զարգացնել կորպորատիվ մշակույթ և թիմային ոգի՝ աշխատակազմի կանոնավոր վերապատրաստման, կորպորատիվ միջոցառումների կազմակերպման և Բանկի ընհանուր նպատակների ու առաքելության պարզաբանումների միջոցով:

Խորհրդի և Վարչության աշխատանքներին օժանդակում են Հանձնաժողովները, որոնք առաջարկություններ են ներկայացնում իրենց իրավասության մեջ մտնող հարցերի վերաբերյալ, մասնավորապես՝ կապված ներքին հսկողության, ռիսկերի, ֆինանսական հաշվետվությունների, վարձատրության և այլ հարցերի հետ: Դա թույլ է տալիս, որ ղեկավարությունը իր ժամանակի ավելի մեծ մասնաբաժինը նվիրի ռազմավարական, հեռանկարային օրակարգային խնդիրներին: Խորհրդին կից հանձնաժողովների կազմի մեջ մտնում են Խորհրդի անդամները, իսկ Վարչությանը կից հանձնաժողովների կազմի մեջ՝ Վարչության անդամները և Բանկի այլ համապատասխան ղեկավարները: Խորհրդին կից հանձնաժողովները խորհրդակցական մարմիններ են:

Խորհրդին կից գործող հանձնաժողովներն են՝ Աուդիտի և ռիսկերի հանձնաժողովը, Ներդրումային հանձնաժողովը և Պարզևատրումների հանձնաժողովը:

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներն են՝ Սակագնային հանձնաժողովը, Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովը, Մասնաճյուղային ցանցի կառավարման հանձնաժողովը, Բիզնեսի գնահատման հանձնաժողովը, Անվտանգության հանձնաժողովը,

Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովը, Անձնակազմի կառավարման հանձնաժողովը, Վարկային կոմիտե:

Բանկի կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Ամփոփաթերթի 1.5 կետում:

Կառավարման մարմիններ. Ժողով

Բանկի բարձրագույն կառավարման մարմինը Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է: Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասության շրջանակներն ընդգրկում են ռազմավարական նշանակություն ունեցող հարցերի մասով որոշումներ կայացնելը:

Ժողովի իրավասություններն են՝

- Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,
- Բանկի հայտարարված կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցումը, օրենքով սահմանված կարգով:
- Բանկի վերակազմակերպումը և լուծարումը,
- Լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը, միջանկյալ և ամփոփ լուծարային հաշվեկշռի հաստատումը,
- Խորհրդի անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցը Բանկի արտահերթ ժողովում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
- հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,
- բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքների ամփոփումով Բանկի հայտարարված կանոնադրական հիմնադրամի չափի ավելացումը,
- Բանկի աուդիտն անցկացնող անձի հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական և հարկային հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշռների, շահույթի և վնասի բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժնի վճարման մասին որոշման ընդունումը, տարեկան շահութաբաժնի չափի հաստատումը,
- Ժողովի վարման կարգը և հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը,
- բաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացումը (տարանջատումը) և մեծացումը (համախմբումը),
- օրենքով սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համաձայնությունը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին),
- Բանկի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը օրենքով նախատեսված հատուկ դեպքերում,
- Բանկի կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխման ձևի /բաց կամ փակ բաժանորդագրություն/ որոշումը,

- օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

Խորհուրդ

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ Ժողովի բացառիկ իրավասությունը հանդիսացող հարցերի: Խորհրդի անդամները չեն կարող լինել միմյանց հետ փոխկապակցված անձիք: Խորհրդի անդամները և Վարչության անդամները ևս չեն կարող լինել միմյանց հետ փոխկապակցված անձիք: Խորհրդի կազմը սահմանվում է առավելագույնը 9 անդամ: Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա մասնակիցների կողմից, իսկ Բանկի Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում՝ արտահերթ ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա մասնակիցների կողմից՝ օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

Բանկի Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը օրենքով Խորհրդին վերապահված իրավասության շրջանակներում: Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ՝ ներկա գտնվող մասնակիցների կողմից: Ընդհանուր ժողովի կողմից որոշվում է Խորհրդի անդամի պաշտոնավարության ժամկետը, որը չի կարող մեկ տարուց պակաս լինել: Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը.

- Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշում, այդ թվում՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատում.
- Բանկի տարեկան և արտահերթ ժողովների գումարում, ժողովի օրակարգի հաստատում, ժողովի գումարման և անցկացման հետ կապված կազմակերպչական աշխատանքների իրականացման ապահովում.
- Բանկի գործադիր մարմնի անդամների նշանակում, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում և վարձատրության պայմանների հաստատում.
- Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանում.
- Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորում, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատում, ներքին աուդիտորների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում և վարձատրության պայմանների հաստատում.
- Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի և կատարողականի հաստատում.
- Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի և հաստիքացուցակի հաստատում.
- Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի ավելացում, եթե Կանոնադրությամբ կամ Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Խորհրդին նման լիազորություն է վերապահվել.
- Շահաբաժինների վճարման մասին առաջարկությունների ներկայացում Ընդհանուր ժողովին, շահաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում՝ շահաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակի պատրաստում. ցուցակի մեջ ընդգրկվում են այն մասնակիցները, որոնք մասնակիցների ցուցակի պատրաստման ամսաթվի

դրությամբ նշված են Բանկի գրանցամատյանում և ունեն Բանկի տարեկան Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք.

- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատում և ներկայացում Ընդհանուր ժողովին.
- Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացում Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը.
- Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափի որոշում.
- Բանկում անցկացված աուդիտի կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկում.
- Օրենքի համաձայն Բանկի կողմից ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը որոշող կանոնակարգերի ընդունում.
- Բանկի և նրա անկախ կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատում, նրանց միջև գործառույթների բաշխում.
- Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշումների ընդունում.
- Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործում.
- Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և գրասենյակների ստեղծում.
- Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության, այսինքն՝ հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվության վարման սկզբունքների, հիմքերի, միջոցների, կանոնների, ձևերի և ընթացակարգերի սահմանում.
- օրենքով սահմանված այլ հարցերով որոշումների ընդունում:

Վերը նշված հարցերը ենթակա են Բանկի Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չեն կարող լուծման համար փոխանցվել Բանկի այլ կառավարման մարմինների կամ այլ կողմի, բացի օրենքով սահմանված դեպքերից:

Առնվազն տարին մեկ անգամ Խորհուրդը նիստի ժամանակ քննարկում է աուդիտորական հաշվետվությունը (Նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկում և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայում է Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կանոնակարգերը և այլ նորմատիվային փաստաթղթերը:

Վարչություն

Վարչությունը, որպես մշտապես գործող կոլեգիալ գործադիր մարմին, իրականացնում է Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը: Վարչությունը հաշվետու է Խորհրդին և կազմակերպում է Խորհրդի որոշումների կատարումը: Վարչության նախագահը և անդամները Վարչության կազմում ընտրվում և ազատվում են Խորհրդի կողմից՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Վարչության անդամի պաշտոնից ազատվելը ինքնաբերաբար չի հանգեցնում Բանկում զբաղեցրած պաշտոնից

ազատման: Վարչության կազմի մեջ պարտադիր ընդգրկվում են Վարչության նախագահը, նրա տեղակալները և գլխավոր հաշվապահը:

Վարչության իրավասության մեջ են մտնում Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված են Բանկի Ժողովի, Խորհրդի և Վարչության նախագահի բացառիկ իրավասությանը:

Վարչությունը լիազորված և իրավասու է՝

- իրականացնել Բանկի Խորհրդի հաստատմանը ներկայացվող բոլոր հարցերի նախնական քննարկումը, դրանց հետ առնչվող բոլոր փաստաթղթերի պատրաստումը,
- Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել առաջարկներ նոր սակագների ներդրման և դրանց չափերի վերաբերյալ,
- քննարկել Բանկի առևտրային գործունեության արդյունքները,
- պատրաստել փաստաթղթեր կապված Բանկի կողմից արժեթղթերի թողարկման հետ,
- հաստատել Բանկի կանոնները, կարգերը, ընթացակարգերը և այլ ներքին փաստաթղթերը, բացառությամբ կանոնադրության 11.24 կետի ը) ենթակետով սահմանված փաստաթղթերի,
- կազմակերպել Բանկի բաժնետերերի, Խորհրդի որոշումների կատարումը և Բանկի տարեկան պլանների իրականացման աշխատանքները,
- Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները,
- կորդինացնել Բանկի կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների աշխատանքները,
- լուծել Բանկի, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների ընթացիկ, աշխատանքային և այլ խնդիրները, Բանկի կանոնադրությանը համապատասխան, որոշում ընդունել բանկային նոր ծառայությունների ներդրման մասին,
- լուծել ներբանկային հսկողության, հաշվառման և հաշվետվությունների կազմակերպման հարցերը, պարբերաբար տեղեկացնել Խորհրդին Բանկի ֆինանսական դրության, նախընտրելի ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ,
- ներկայացնել Խորհրդին Բանկի կիսամյակային և տարեկան աշխատանքային պլանները, տարեկան հաշվետվությունները և հաշվապահական այլ փաստաթղթերը,
- ապահովել անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ ներքին աուդիտն իրականացնող անձին,
- սահմանել պատասխանատվություն Խորհրդի որոշումների չկատարման համար, Բանկի քաղաքականության և ռազմավարության իրականացման համար ներքին հսկողության կազմակերպման և իրականացման բնագավառում,
- իրականացնել Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքների վերլուծություն և արդյունքների ընդհանրացում,
- սահմանել Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների և ծառայողների պարտականությունները ներքին հսկողության կոնկրետ ոլորտներում,
- ստեղծել տեղեկատվության փոխանակման արդյունավետ համակարգեր, որոնք ընդգրկում են Բանկի օպերացիոն քաղաքականությունն ու գործունեության ընթացակարգերը որոշակիացնող բոլոր փաստաթղթերը,

- որոշումներ ընդունել Բանկի ընթացիկ տնտեսական գործունեության վերաբերյալ,
- ստեղծել կոմիտեներ/հանձնաժողովներ Բանկի գործունեության տարբեր ոլորտների հարցերի վերաբերյալ նյութերի մշակման և որոշումների պատրաստման համար,
- Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, դրանց վարչակազմակերպական կառուցվածքները, աշխատողների հաստիքացուցակները, աշխատավարձի դրույքաչափերը,
- Իրականացնել կանոնադրությամբ և օրենքով Վարչությանը վերապահված այլ լիազորություններ:

Վարչության նախագահ

Ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարման, ինչպես նաև Բանկի առջև դրված ընթացիկ խնդիրների լուծման նպատակով Բանկում գործում է միանձնյա գործադիր մարմին՝ Վարչության նախագահ: Վարչության նախագահը նշանակվում է Խորհրդի կողմից պաշտոնավարման հինգ տարի ժամկետով: Վարչության նախագահի բացառիկ իրավասությանն են ենթակա Բանկը ՀՀ-ում և օտարերկրյա պետություններում ներկայացնելը, ինչպես նաև Բանկի անունից գործարքներ կնքելը: Վարչության նախագահը Բանկի անունից լիազորված և իրավասու է՝

- իր իրավասության շրջանակներում տնօրինել Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, կնքել բանկային գործունեություն և ֆինանսական գործառնություններ կատարելու համար անհրաժեշտ գործարքներ, կամ լիազորել դրանց կնքումը այլ անձի, (գույքի օտարման և ձեռք բերման՝ Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25%-ից մինչև 50% արժեքով գործարքները կնքելով միայն Խորհրդի կամ 50%-ից ավելի ժողովի նախնական համաձայնության առկայության դեպքում),
- տալ լիազորագրեր, այդ թվում՝ Բանկի մասնաճյուղերի կառավարիչներին,
- նախագահել Վարչության նիստերը և ղեկավարել Վարչության աշխատանքները
- ստորագրել և իրավասու մարմիններին ներկայացնել Բանկի ֆինանսական, վիճակագրական, հարկային հաշվետվությունները, հայցադիմումները և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր,
- աշխատանքի ընդունել և աշխատանքից ազատել Բանկի աշխատակիցներին, ինչպես նաև նրանց նկատմամբ կիրառել խրախուսման և կարգապահական տույժի միջոցներ,
- սահմանել իր տեղակալների աշխատանքային ոլորտները,
- իր իրավասության սահմաններում և Վարչության որոշումների հիման վրա արձակել հրամաններ, կարգադրություններ, կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկել դրանց կատարումը,
- Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառել խրախուսման և կարգապահական տույժի միջոցներ,
- իր իրավասության սահմաններում հաստատել ֆինանսական գործառնությունների կատարման հրահանգներ և ներբանկային հսկողությունը կանոնակարգող այլ փաստաթղթեր,

- իր իրավասության սահմաններում և Բանկի իրավասու կառավարման մարմինների որոշումների հիման վրա Բանկի պարտապանների պարտքի նկատմամբ տույժերի հաշվարկի դադարեցման, հաշվարկված տույժերի ու տուգանքների զիջման մասին առաջարկությունները ներկայացնել Վարչության հաստատմանը,
- հսկել Բանկի ծախսերի հիմնավորվածությունը,
- իրականացնել կանոնադրությամբ կամ օրենքով Բանկի Ժողովի կամ Խորհրդի իրավասությունը չհամարվող այլ լիազորություններ:
- Վարչության նախագահի լիազորությունները վաղաժամկետ կարող են դադարեցվել նաև
- լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի, իսկ եթե այդ ժամանակահատվածը մեկ տարուց ավելի է, ապա մեկ տարվա համար սահմանված աշխատավարձը բանկի կողմից նրան փոխհատուցելու պայմանով:

Խորհրդին կից գործող հանձնաժողովներ

Աուդիտի և ռիսկերի հանձնաժողով

Հանձնաժողովի խնդիրն է աջակցել Բանկի Խորհրդին կատարելու իրեն վերապահված կորպորատիվ կառավարման և վերահսկման գործառույթը, որը կապված է արտաքին և ներքին աուդիտի, ներքին վերահսկողության կառուցվածքի և ռիսկերի կառավարման համակարգերի, օրենսդրության և ներքին իրավական ակտերի պահանջների պահպանման հետ: Նիստերն անցկացվում են առնվազն տարին երկու անգամ, որոնց ժամանակ քննարկվում են ներքին և արտաքին աուդիտի արդյունքներով բացահայտված խախտումների վերացմանն ուղղված միջոցառումներ, ուսումնասիրվում են վերաձևակերպված վարկերը և այլն:

Ներդրումային հանձնաժողով

Ներդրումային հանձնաժողովն իրականացնում է Բանկի պահուստների, ներդրումների կառավարման վերաբերյալ որոշումների ընդունման և դրանց կատարման վերահսկողության գործառույթներ, ինչպես նաև ներդրումային գործունեության ընթացիկ կորորդինացմանն առնչվող խնդիրների և ֆինանսական վերլուծությունների քննարկում:

Պարզևապրումների հանձնաժողով

Հանձնաժողովի գործառույթներն են Բանկի կադրային քաղաքականության կատարելագործումը, կադրային քաղաքականության վերաբերյալ Խորհրդին առաջարկությունների ներկայացումը, Բանկի ղեկավար անձնակազմի մոտիվացիոն և պարզևատրման համակարգի մշակումը:

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներ

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներն են՝ Սակագների, Ակտիվների և Պարտավորությունների հանձնաժողովը, Մասնաճյուղային ցանցի կառավարման հանձնաժողովը, Բիզնեսի գնահատման հանձնաժողովը, Անվտանգության հանձնաժողովը, Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովը, Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողովը:

Ակտիվների և Պասիվների կառավարման և Սակագնային հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթներն են ակտիվների և պասիվների կառավարումը, դրանց վերլուծությունը և կառուցվածքի արդյունավետության մոնիտորինգը, Բանկի իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն ու օգտագործման ուղիները, Բանկի պարտավորությունների և ակտիվների ցանկալի կամ նպատակային կառուցվածքը և ժամկետայնության սահմանները, իրացվելի միջոցների առաջնային աղբյուրների սպառման դեպքում այլընտրանքային աղբյուրների ընտրության չափանիշները, դրանց հայթայթման ուղիները, ակտիվների և պասիվների կառավարման հետ կապված ներքին լիմիտների և նորմատիվների պահպանման նկատմամբ հսկողությունը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, մատուցվող ծառայությունների սակագների տեսակների, սակագների և դրույքաչափերի սահմանման և վերանայման սկզբունքների սահմանումը:

Բիզնեսի գնահատման հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթներն են Բանկի պլանային ցուցանիշների և բյուջեի կատարողականների քննարկումը, Բիզնեսի զարգացման և բիզնես գործընթացի բարելավման նպատակով առաջարկությունների և հանձնարարությունների մշակումը, Բանկի մասնաճյուղերի արդյունավետ աշխատանքին աջակցում՝ ուղղված դրական ֆինանսական արդյունքների ստացմանը՝ զուգորդելով զարգացման դինամիկայի և հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացմամբ:

SS և տեղեկատվական անվտանգության հանձնաժողովի գործառույթներն են SUԿՀ արդյունավետության բարձրացումը, անվտանգության, ներքին ռեժիմի պահպանության այլ հարցեր, Բանկի SS և տեղեկատվական անվտանգության ապահովման գործընթացի կազմակերպումը, SS և տեղեկատվական ռեսուրսների հիմնական ռիսկերի քննարկումը և այլն:

Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովի գործառույթներն են հաստատված ծախսերի նախահաշվի փոփոխությունները, Բանկի կողմից հրապարակային մրցույթների կազմակերպման և անցկացման նպատակով աշխատանքների կորդինացումը, օտարման նպատակով դուրսագրման ենթակա հիմնական միջոցների, փոքրարժեք և արագամաշ առարկաների արժեքների որոշումը և այլն:

Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողովի գործառույթներն են Բանկի տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների և աշխատակիցների կողմից կատարվող աշխատանքների ընթացիկ գնահատումը, Բանկի աշխատակիցների գիտելիքների և ստորաբաժանումների հետ համագործակցության արդյունավետության գնահատումը, Բանկի աշխատակիցներին խրախուսելու վերաբերյալ հարցերի քննարկումը, աշխատանքային վեճերի և կոնֆլիկտների ուսումնասիրությունը և այլն:

Վարկային կոմիտեի գործառույթներն են Բանկի վարկավորման կառավարումը և զարգացումը, Վարկային քաղաքականությունը, Բանկի վարկային պորտֆելի նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը նվազագույն եկամտաբերություն ապահովելու նպատակով:

Պահուստների կառավարման հանձնաժողովի հիմնական խնդիրներն են՝

ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգին հավանություն տալու մասին» որոշման համաձայն հսկվող դասակարգված վարկերի պայմանների վերանայումը և ստանդարտ դասի բերելը, ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասակարգված վարկերի առողջացման նպատակով դրանց պայմանների վերանայումը և ստանդարտ դասի բերելը:

Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները.

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Բնակության վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	Մասնագիտությունը (որակավորումը), փորձառությունը	Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:
Գագիկ Զաքարյան	ք.Երևան, Աբովյան 9,46 բնակարան	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի նախագահ	2008-ից առ այսօր «ՌԵԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ (ապահովագրական ընկերություն), Հայաստանի Հանրապետություն՝ Տնօրենների Խորհրդի նախագահ	Ինքնաթիռաշինություն, ինժեներ-մեխանիկ պրոֆեսիոնալ թրեյդեր, փորձառությունը՝ 31 տարի	Առկա չէ
Գեորգի Պիսկով	Մեծ Բրիտանիայի և Իռլանդիայի միացյալ թագավորու - թյուն	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի անդամ	2014թ.-ից առ այսօր՝ «Պրոտոբեյզ Լաբարատորիզ», նախագահ MoneyTO դրամական փոխանցումների համակարգի հիմնադիր	Ինքնաթիռաշինություն, ինժեներ-մեխանիկ, փորձառությունը՝ 31 տարի:	Առկա չէ

Վարդան Աթայան	ք. Երևան, Կոմիտաս 62, բն. 6	Խորհրդի անդամ	03.03.2008- առ այսօր “Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի Նախագահ (“Unileasing ” ՓԲԸ բաժնետեր՝ 1%)	Ինժեներ-տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 30 տարի	Առկա չէ
Ֆիլիպ Դելմուր	3103 Ռուֆ դե Կոստինյակ, 83570 Մունֆոդ սյուդ Աղժանս, ք. Փարիզ, Ֆրանսիայի Հանրապետու թյուն	Խորհրդի անդամ	2016թ-ից առ այսօր՝ <POD Consulting> ընկերություն, հիմնադիր և գործադիր տնօրեն 2000 – 2015՝ <Կրեդի Ագրիկոլ Կորպորատիվ և Ներդրումային Բանկ> ԲԸ, գործադիր տնօրեն	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 25 տարի	Առկա չէ
Էդուարդ Զամանյան	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Մնայաբեռսկայ ա փող. 12	Խորհրդի անդամ	2019թ.-ից առ այսօր՝ Էդուարդ Զամանյան ԱԶ, խորհրդատվական ծառայություններ	Ինժեներ-տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 32 տարի:	Առկա չէ
Հրահար Արզումանյան	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Մեծ Օրդինկա փող., 2.51, բն. 3	Խորհրդի անդամ		Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 26 տարի:	Առկա չէ

Մեսրոպ Հակոբյան	ք.Երևան, Թամանյան 1ա, բն 13	Վարչության նախագահ	03.03.2008- առ այսօր “Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ (“Unileasing ” ՓԲԸ բաժնետեր՝ 1%) Հայաստանի Բանկերի Միության Խորհրդի անդամ ACRA վարկային գործակալության Խորհրդի անդամ	Ճարտարագետ-տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 23 տարի	Առկա չէ
Արարատ Ղուկասյան	Ք. Երևան, Նորք Մարաշ, 6-րդ փողոց, 1-ին նրբանցք, 5- րդ տուն	Վարչության նախագահի առաջին տեղեկալ	29.07.2015թ-ից առ այսօր Յունիլիզինգ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	Ֆիզիկոս, Ճարտարագիտության մագիստրոս, փորձառությունը՝ 31 տարի	Առկա չէ
Գոհար Գրիգորյան	ք.Երևան Կոմիտաս 35 բն. 26	Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ,	03.03.2008թ. առ այսօր՝ “Յունիլիզինգ” ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	Ճարտարագետ-հետազոտող, Տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, ACCA անդամ, MBA աստիճան, փորձառությունը՝ 31 տարի	Առկա չէ
Օվսաննա Առաքելյան	ՀՀ, ք. Աբովյան, Սևանի փող. 2/4 շ., բն. 15	Վարչության նախագահի տեղակալ - Իրավական սպաս. և ժամկետանց պարտավորություններ	«Ռեզո» ԱՓԲԸ Խորհրդի անդամ, «Յունիլիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ, «Պոլիգրաֆիա» ՓԲԸ տնօրեն	Իրավաբան MBA աստիճան փորձառությունը՝ 26 տարի	Առկա չէ

		րի հետքերման գծով տնօրեն			
Գուրգեն Ղուկասյան	ք. Երևան, Մարզաբլուզի 2-րդ նրբանցք, 13 շենք, բն.6	Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի և միջազգային զարգացման գծով տնօրեն	23.09.2015թ-ից առ այսօր Յունիվերսիտետի ՓԲԸ Գործադիր տնօրեն	Տնտեսագետ, ճարտարագիտության մենեջմենթի մագիստրոս, փորձառությունը՝ 20 տարի	Առկա չէ
Դավիթ Պետրոսյան	ք. Երևան, Գյուլբենկյան 30/3	Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և և վաճառքների տնօրեն	Առկա չէ	Տնտեսագետ, Տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու, MBA աստիճան, փորձառությունը՝ 22 տարի	Առկա չէ
Արթուր Ապերյան	ք. Երևան, Ավան Առինջ 2-րդ միկրոշրջան, 1/13 շենք, 32 բնակարան	Օպերացիոն սպաս. և տեղ. համակարգերի տնօրեն	Առկա չէ	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 17 տարի	12.2017թ.- 05.2019թ. «Յունիբանկ» ԲԲԸ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն
Սերգեյ Քոչարյան	ՀՀ, ք. Երևան, Մարիյա Յակոբսեն փ., 9 շենք, բնակարան 12	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն	Առկա չէ	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 19 տարի	12.2017թ.- 05.2019թ. «Յունիբանկ» ԲԲԸ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրենի տեղակալ

Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում խարդախության համար Խորհրդի և Վարչության անդամների մոտ դատվածություն առկա չէ:

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում որեւէ առնչություն չեն ունեցել որեւէ սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ:

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում պատասխանատվության չեն ենթարկվել պետական որեւէ մարմնի կամ կարգավորող (վերահսկող) մարմնի կողմից եւ վերջիններս դատարանի կողմից չեն զրկվել թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից:

Առկա չէ և հնարավոր չէ շահերի բախում Խորհրդի և Վարչության անդամների՝ որպես թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ թողարկողի նկատմամբ իրենց պարտականությունների եւ իրենց անձնական շահերի միջեւ:

Առկա չէ պայմանավորվածություն խոշոր բաժնետերերի, հաճախորդների, մատակարարների կամ այլ անձանց հետ, համաձայն որի որեւէ անձ ընտրվել կամ նշանակվել է թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ:

Բանկի կառավարման անդամները չունեն պայմանագրեր Բանկի կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ այն մասին, որ իրենց պաշտոնավարման ժամկետի ավարտից հետո պետք է ստանան պարգևավճար կամ լրավճար: Բանկի կառավարման մարմինների անդամների միջև առկա չէ ազգակցական կապ:

Վարձատրությունները և պարգևավճարները

Պաշտոն	Անուն Ազգանուն	2022թ. ընթացքում ստացած աշխատավարձ և դրան հավասարեցրած այլ վճարումներ (ՀՀ դրամ)
Խորհրդի նախագահ	Գագիկ Զաքարյան	240,000,000
Խորհրդի անդամ	Գեորգի Պիսկով	0
Խորհրդի անդամ	Հրահատ Արզումանյան	0
Խորհրդի անդամ	Էդուարդ Զամանյան	120,000,000
Խորհրդի անդամ	Ֆիլիպ Դելմոտ	703,636
Խորհրդի անդամ	Վարդան Աթայան	72,000,000

Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն	Մեսրոպ Հակոբյան	505,621,656
Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	Արարատ Ղուկասյան	85,185,392
Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ	Գոհար Գրիգորյան	78,139,196
Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի և միջազգային զարգացման գծով տնօրեն	Գուրգեն Ղուկասյան	75,941,245
Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն	Օվսաննա Առաքելյան	65,569,451
Վարչության անդամ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	Դավիթ Պետրոսյան	71,287,783
Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն	Արթուր Ապերյան	61,419,135
Վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն	Սերգեյ Քոչարյան	28,955,670

2023թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ աշխատակազմի թիվը կազմել է 825, ներառյալ 5 Խորհրդի և 8 Վարչության անդամներ: 2022թ. նոյեմբերի 10-ին կայացած «Յունիբանկ» ԲԲԸ բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովում Ֆիլիպ Դելմոտն ընդգրկվել է Յունիբանկի Խորհրդի կազմում, սակայն դեռևս չի գրանցվել ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Տեղեկատվություն բանկի կառավարման մարմնի յուրաքանչյուր անդամին պատկանող՝ բանկի բաժնային արժեթղթերի և այդ արժեթղթերի նկատմամբ օպցիոնների առկայության մասին՝ նրանցից յուրաքանչյուրին պատկանող արժեթղթերի դասը, քանակը, տոկոսը ընդհանուրի մեջ և այլն:

Ա.Ա.Հ	Պաշտոն	Մասնակցության չափը Բանկի կանոնադրական կապիտալում (արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս)
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն	0.008587%

Արարատ Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	0.011128%
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ	0.02515%
Դավիթ Պետրոսյան	Վարչության անդամ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	0.002758%
Գուրգեն Ղուկասյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրաձախ բիզնեսի և միջազգային զարգացման գծով տնօրեն	0.004155%
Վարդան Աթայան	Խորհրդի անդամ	0.003171%

3.12 Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձիք

Բանկի խոշոր բաժնետերերն է Կիպրոսում գրանցված Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությունը – 87.7% (հասցեն՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Պատմու 5Բ, Ագլաթիա, ՓԱ 2103), որը հանդիսանում է 155,572,240 հատ սովորական անվանական բաժնետոմսերի և 32,010,000 հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերը: Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությունը պատկանող Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսերը տալիս են ձայնի միևնույն իրավունք: Գագիկ Զաքարյանը և Գեորգի Պիսկովը հանդիսանում են Յունիբանկ ԲԲԸ խոշոր բաժնետիրոջ՝ Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերության վերջնական շահառուները և անուղղակի հսկում են Յունիբանկ ԲԲԸ-ի սովորական բաժնետոմսերի 43,8%-ը և հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի 50%:

Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքները

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկը փոխկապակցված անձանց հետ չի կնքել այնպիսի գործարքներ, որոնց արժեքը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 1%: Վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկը փոխկապակցված անձանց հետ չի կնքել ոչ բնականոն գործունեության շրջանակում այնպիսի գործարքներ, որոնց արժեքը գերազանցում է 10 միլիոն ՀՀ դրամը: Բանկի հետ փոխկապակցված անձանց հետ կապակցված ընկերությունների պարտավորությունների գծով իրականացվել է գրավադրված գույքի արտադատական բռնագանձում 3.8 մլրդ ՀՀ դրամի չափով:

Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտի և ծախսերի մասին

Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

2020, 2021 և 2022 թվականների Բանկի՝ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, և անկախ աուդիտորական եզրակացությունների պատճենները, ինչպես նաև 2023թ.-ի 1-ին եռամսյակի հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների պատճենները կցվում են սույն Ազդագրին 75 որպես Հավելված 4:

Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամսվա ընթացքում Բանկի ներգրավվածությամբ տեղի չեն ունեցել որևէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական վարույթներ (ներառյալ այն վարույթները, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին Բանկը տեղյակ է), որոնք Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են ունենալ կամ ունեցել են էական ազդեցություն:

Հարկային արտոնությունները

Բանկը չի օգտվում որևէ հարկային արտոնությունից:

3.13 Էական պայմանագրերը

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 2 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս չեն կնքվել որևէ պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

Յունիբանկը չունի 5 տոկոսը գերազանցող ուղղակի կամ անուղղակի բաժնեմաս այլ իրավաբանական անձանց կանոնադրական հիմնադրամում:

3.14 Մասնագիտական կարծիքներ

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.15 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Թողարկողի բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր դասի սեփականատերերի իրավունքների և պարտականությունների նկարագիրը, այդ արժեթղթերի հետ կապված սահմանափակումները, ինչպես նաև հերթական և արտահերթ բաժնետերերի ժողովների հրավիրման և դրանց մասնակցելու կարգը ներկայացված է Բանկի Կանոնադրության մեջ, Գլուխ 4-11:

3.16 Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.unibank.am հասցեով:

**ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ
ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ
ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ**

Հաճախորդի ծածկանուն

ՊԱՏՎԵՐ

Պատվերի տրման ժամանակը

(րոպե/ժամ/օր/ամիս/տարի)

Հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրի համարը և ամսաթիվը

Գնային պայմանները

Շուկայական հանձնարարական

- Գնման լիմիտային հանձնարարական
- Վաճառքի լիմիտային հանձնարարական
- Գնման ստոպ հանձնարարական
- Վաճառքի ստոպ հանձնարարական
- Գնման ստոպ լիմիտային հանձնարարական
- Վաճառքի ստոպ լիմիտային հանձնարարական

Ծավալային պայմանները

Բավարարել լրիվ

Բավարարել մասնակի

Հանել մնացորդը

Ժամանակային պայմանները

- Անմիջապես բավարարել կամ հանել
- Պահել հերթում մինչև բավարարումը

N	Թողարկողի անվանումը	Արժեթղթերի դասը	Արժեթղթերի քանակը	Գինը (միավոր)	Ընդհանուր ծավալ	Գործարքի տիպը (կարգավորվող/չկարգավորվող շուկա)	Գործարքի տեսակը (առք, վաճառք)	Հաճախորդի կողմից տրված առանձնահատուկ ցուցումներ
1								

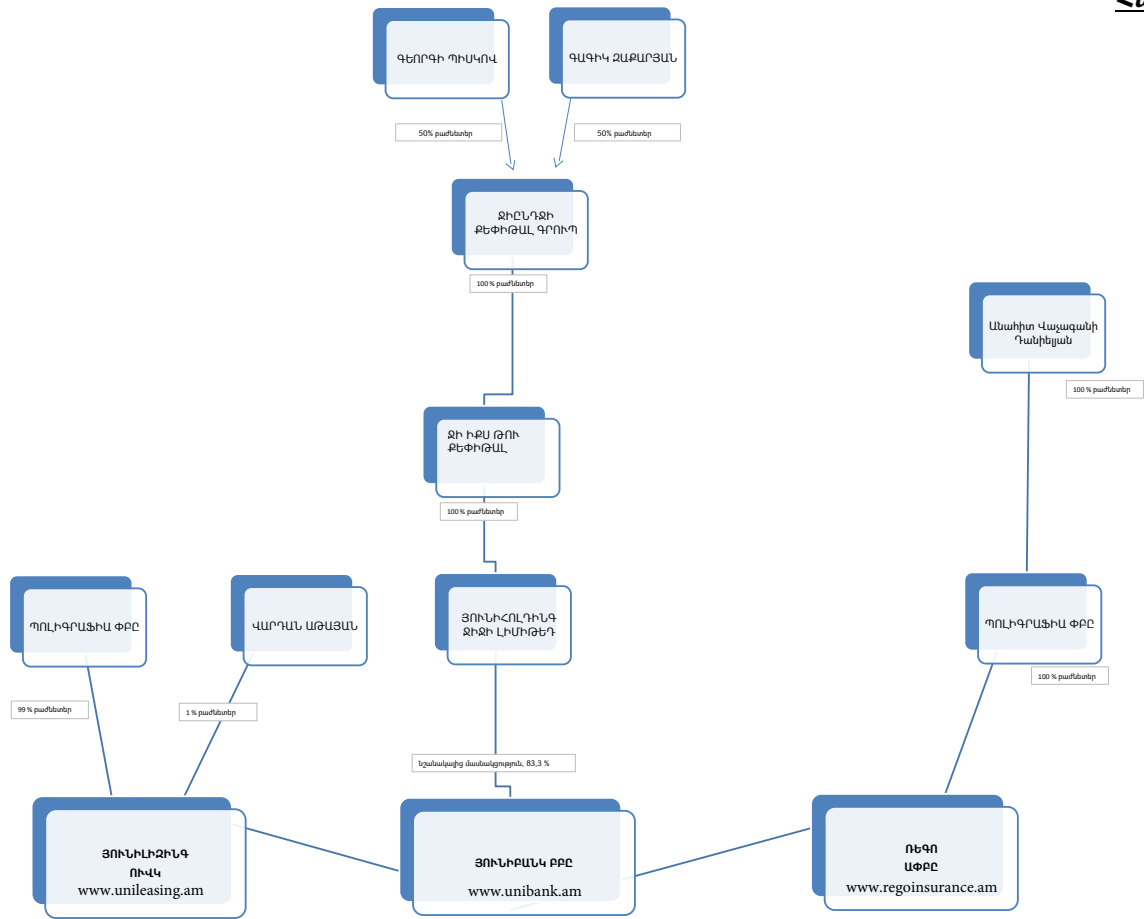
Սույնով հավաստիացնում եմ նաև, որ ծանոթ եմ Ընկերության պատվերների կատարման քաղաքականությանը և տալիս եմ իմ նախնական համաձայնությունն այդ քաղաքականությունն իմ նկատմամբ կիրառելու վերաբերյալ, ինչպես նաև հավաստիացնում եմ, որ Ընկերությունը պատշաճ ձևով ներկայացրել է արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերի վերաբերյալ բավարար տեղեկատվություն և համաձայն եմ կրել սույն պատվերի հետ կապված բոլոր ռիսկերը:

Հաճախորդ՝

Բրոքեր՝

(անուն, ազգանուն)/(ստորագրություն)

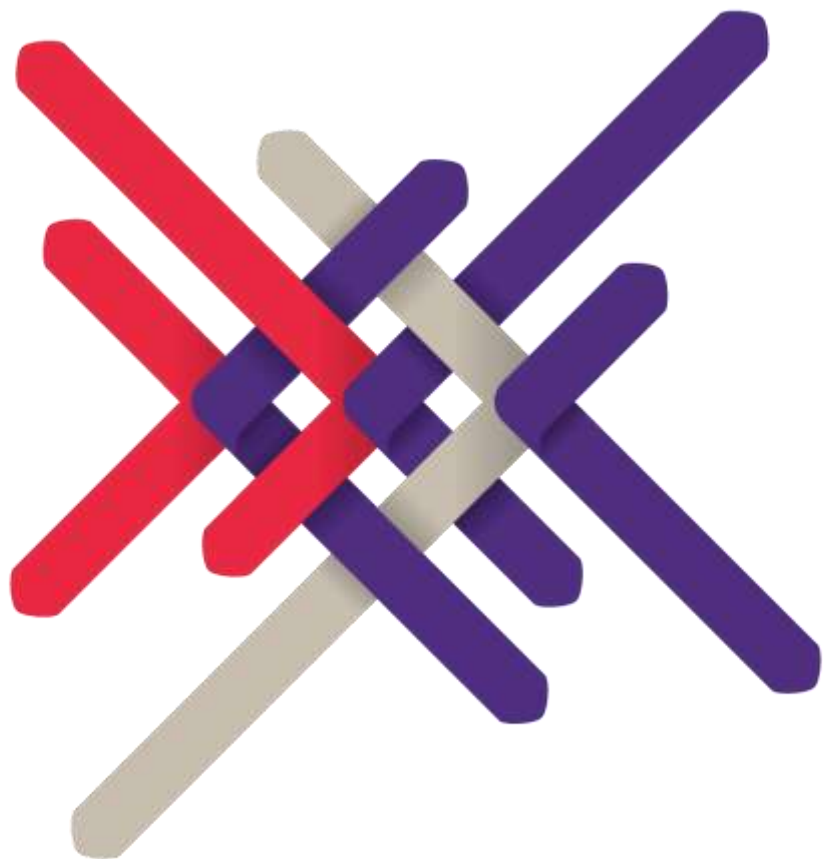
(անուն, ազգանուն) (ստորագրություն)

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2020թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք.Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9

Հ. + 374 10 500 964
Ֆ. + 374 10 500 961

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia

T + 374 10 500 964
F + 374 10 500 961

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրը) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական

հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 35.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավերությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավերությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային

ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմը:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդել):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:

Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն,

ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը հանդիսանում է Արմեն Հովհաննիսյանը:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն
Առաջադրանքի պատասխանատու

20 ապրիլի 2021թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2020	2019
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	7	19,471,091	19,469,982
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	7	(9,419,847)	(9,333,829)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		10,051,244	10,136,153
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	8	2,770,901	2,251,099
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	8	(614,638)	(543,896)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		2,156,263	1,707,203
Զուտ առևտրային եկամուտ	9	1,118,369	1,979,686
Այլ եկամուտներ	10	1,360,247	679,124
Արժեզրկման ծախս	11	(5,786,898)	(3,703,851)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(3,862,403)	(4,539,655)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21	(975,205)	(867,630)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	22	(145,757)	(119,231)
Այլ ծախսեր	13	(3,474,144)	(3,644,103)
Շահույթ մինչև հարկումը		441,716	1,627,696
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(203,140)	(300,715)
Տարվա շահույթ		238,576	1,326,981
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		408,411	-
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(73,514)	27,545
Զուտ օգուտ հոդվածներից, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում		334,897	27,545

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
<i>Հոդվածներ, որոնք հեղափոխում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում</i>		
<i>Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)</i>		
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն տարվա ընթացքում	(165,761)	400,859
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	23,948	(16,817)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	25,796	(69,128)
Հարկային դրույքի փոփոխության արդյունքում ճշգրտում	-	(6,212)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ/(վնաս)	(116,017)	308,702
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի	218,880	336,247
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	457,456	1,663,228
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող օգուտ	15 (0.0008418)	0.0054432

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	28,450,237	49,575,707
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	17	2,020	912
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	18,197,520	23,298,518
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19	156,575,090	141,401,217
Ներդրումային արժեթղթեր	20		
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր		2,563,117	3,353,992
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր		13,986,817	14,416,575
Հիմնական միջոցներ	21	10,287,139	9,537,627
Ոչ նյութական ակտիվներ	22	2,301,902	1,933,759
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		127,210	-
Այլ ակտիվներ	23	5,681,000	5,497,108
Ընդամենը՝ ակտիվներ		238,172,052	249,015,415
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	29,573,686	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	156,805,550	189,738,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	17	30,336	21,150
Փոխառություններ	26	5,905,308	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	27	9,498,202	9,523,655
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		-	305,561
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	312,486	298,151
Այլ պարտավորություններ	28	2,147,402	2,007,732
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		204,272,970	215,189,669

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի, 2020թ.	31 դեկտեմբերի, 2019թ.
<i>Սեփական կապիտալ</i>		
Բաժնետիրական կապիտալ	29 20,489,653	20,489,653
Էմիսիոն եկամուտ	9,605,638	9,605,638
Գլխավոր պահուստ	608,510	508,876
Այլ պահուստներ	1,722,635	1,503,755
Չբաշխված շահույթ	1,472,646	1,717,824
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	33,899,082	33,825,746
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	238,172,052	249,015,415

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2021թ. ապրիլի 20-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ

Վարչության նախագահ

Գրիգորյան

Ֆինանսական հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթացիկ այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	508,876	52,872	1,450,883	1,717,824	33,825,746
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	238,576	238,576
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	408,411	-	408,411
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(165,761)	-	-	(165,761)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	23,948	-	-	23,948
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	25,796	(73,514)	-	(47,718)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(116,017)	334,897	238,576	457,456
Հատկացում պահուստին	-	-	99,634	-	-	(99,634)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(384,120)	(384,120)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	99,634	-	-	(483,754)	(384,120)
Հաշվեկշիռը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	608,510	(63,145)	1,785,780	1,472,646	33,899,082

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	448,298	(255,830)	1,495,348	765,337	32,548,444
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	1,326,981	1,326,981
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(72,010)	72,010	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների վերագնահատումից օգուտ	-	-	-	400,859	-	-	400,859
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	-	(16,817)	-	-	(16,817)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ	-	-	-	(69,128)	-	-	(69,128)
Հարկային դրույքի փոփոխության արդյունքում ճշգրտում	-	-	-	(6,212)	27,545	-	21,333
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	308,702	(44,465)	1,398,991	1,663,228
Հատկացում պահուստին	-	-	60,578	-	-	(60,578)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(385,926)	(385,926)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	60,578	-	-	(446,504)	(385,926)
Հաշվեկշիռը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	508,876	52,872	1,450,883	1,717,824	33,825,746

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	441,716	1,627,696
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Արժեզրկման ծախս	5,786,898	3,703,851
Բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման հակադարձումից և իրացումից օգուտներ	31,289	-
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	1,120,962	986,861
Այլ ակտիվների օտարումից օգուտներ	(85,459)	(88,093)
Ստացվելիք տոկոսներ	(621,786)	(10,512)
Վճարվելիք տոկոսներ	(356,881)	27,994
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	471,022	(641,711)
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/ծախս	(824,780)	97,342
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	<u>5,962,981</u>	<u>5,703,428</u>
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,902,338	(10,028,724)
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(462,944)	626,293
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(13,568,076)	(13,092,486)
Այլ ակտիվներ	509,935	477,390
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(252,126)	(2,064,204)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(40,566,623)	37,781,395
Այլ պարտավորություններ	(631,918)	1,309,577
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	<u>(42,106,433)</u>	<u>20,712,669</u>
Վճարված շահութահարկ	(669,294)	(338,201)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	<u>(42,775,727)</u>	<u>20,374,468</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի (առք)/վաճառք	1,987,110	(741,364)
Հիմնական միջոցների առք	(673,882)	(2,328,744)
Հիմնական միջոցների վաճառք	245,910	472,539
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(513,900)	(423,646)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	1,045,238	(3,021,215)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահաբաժինների վճարում	(384,120)	(385,926)
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի տրամադրում	21,971,666	393,223
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում/(մարում)	(757,846)	1,009,895
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(479,289)	(431,020)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների մարում	(337,930)	(707,327)
Ֆինանսավորման գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	20,012,481	(121,155)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(21,718,008)	17,232,098
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	49,575,707	32,049,007
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ վրա	5,597	14,691
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	586,941	279,911
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 16)	28,450,237	49,575,707
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	18,849,305	19,618,840
Վճարված տոկոսներ	(9,776,728)	(9,657,357)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

2015թ. հունիսի 23-ին համաձայն Բանկի Գրանցման թիվ 0373 վկայականի «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՓԲԸ-ն վերակազմավորվեց «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ՝ թողարկելով 14,500,000 հատ բաժնետոմս:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն ունի 55 մասնաճյուղ ՀՀ-ում, մեկ մասնաճյուղ Ղազախստանի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

2019թ. հուլիսի 29-ին «Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Յունիբանկի բանկային ավանդների գնահատականի B2/NP, բազային վարկային գնահատականի b3, կոնտրագենտի ռիսկի գնահատականի B2(cr)/NP(cr) վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2020թ. հուլիսի 22-ին «Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Յունիբանկի բանկային ավանդների գնահատականի B2/NP, բազային վարկային գնահատականի b3, կոնտրագենտի ռիսկի գնահատականի B2(cr)/NP(cr) վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

2020թ. մարտ ամսին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը 2019թ. դեկտեմբեր ամսին Չինաստանում բռնկված կորոնավիրուսը (COVID-19) դասակարգեց որպես համաճարակ: Կորոնավիրուսն արդեն իսկ էական ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և կենտրոնական բանկը տնտեսության վրա կորոնավիրուսի ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով իրականացնում են շարունակական միջոցառումներ: Ի թիվս այլ միջոցառումների, վերջիններս ներառում են նաև տուժած ճյուղերի և անհատների փոխառությունների սուբսիդավորում և վարկային «արձակուրդներ»:

Ընդհանուր առմամբ 2020թ. ֆինանսական շուկայում դիտվում է վարկավորման անկում, քանի որ բանկերը վերազնահատում են իրենց հաճախորդների բիզնես-մոդելները, ինչպես նաև վերջիններիս հետագա գործունեության իրականացման հնարավորությունները՝ հաշվի առնելով փոխարժեքի տատանումները և գործարար ակտիվության անկումը:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ իրացվելիության ընթացիկ մակարդակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Բանկը օրական կտրվածքով վերահսկում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյուքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

Վերոնշյալ իրադարձությունները, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին, կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը բանկի գործունեության վրա:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և համակարգչային և կապի միջոցների, որոնք ներկայացվել են վերազնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2020թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2020թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքները,
- «Ձեռնարկատիրական գործունեության սահմանում» (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ),
- «Էականության սահմանումը» (ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ 8 փոփոխություններ),
- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ),
- «COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ» (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2)» (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 16, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)
- «Մուտքեր նախքան նախադրված օգտագործումը» (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)
- Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Կումիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ձուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված օգուտը և վնասը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հողվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	522.59	479.70
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	641.11	537.26
ՀՀ դրամ/1 ՌՌԻԲ	7.02	7.77

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահութայում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ

հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,

- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ

- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Բանկը համարում է, որ պարտքային արժեթղթերը ունեն ցածր պարտքային ռիսկ այն դեպքում, երբ վեջինիս պարտքային ռիսկի վարկանիշը համապատասխանում է համընդհանուր ընդունված «ներդրումային» վարկանիշի սահմանմանը:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:

- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի գեղջված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագոծումը և չկատարված վճարումների հաշվեգրված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ գեղջվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ

ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:

- եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:
- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնք հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի

կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում:

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթուղթը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են 20 ծանոթագրությունում: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև դիսկետեր և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով

ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.13 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.14 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի հողն ու շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ

Ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	75	1.33
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	14.3
Բանկոմատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերազնահատումից վնասը. այս դեպքում վերազնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերազնահատումից աճը:

Վերազնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերազնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.17 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.18 Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխավորություն տրամադրողը փոխհատուցի երաշխավորությունը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային

պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.18 ծանոթագրությունում:

4.20 Սեփական կապիտալ

Բաժնեդիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.21 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Բիզնես մոդել և մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներ

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա (տես 31 ծանոթագրությունը):

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 35.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 30:

6 Անցման բացահայտում

ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվի՝ այն է 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ առկա գործառնական վարձակալությունների համար Բանկն ընտրել է սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները չներառել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի չափման մեջ: Այդ ամսաթվին Բանկը նաև ընտրել է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափել անցման օրվա դրությամբ առկա վարձակալական պարտավորությանը հավասար գումարով՝ ճշգրտված բոլոր կանխավճարների կամ հաշվեգրված վարձակալական վճարների չափով:

Ելնելով վերը նշվածից՝ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

- 1,144,612 հազար դրամի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչվել և ներկայացվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ «Հիմնական միջոցներ» տողում:
- 1,144,612 հազար դրամի լրացուցիչ վարձակալության գծով պարտավորությունները ճանաչվել և ներկայացվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ պարտավորություններ» տողում:
- ՖՀՄՍ 16-ի ընդունումը որևէ ազդեցություն չի ունեցել Բանկի չբաշխված շահույթի վրա:

Հետևյալ աղյուսակում արտացոլված է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գործառնական վարձակալության գծով պարտավորությունների համադրումը (ինչպես ներկայացված է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվություններում) 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ.

Հազար ՀՀ դրամ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բացահայտված վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,052,432
Վարձակալության երկարաձգման այլընտրանքի խելամիտ համոզմունք	
Ճանաչումից ազատումներ.	218,359
• Վարձակալություն 12 ամսից կարճ ժամկետով	(11,718)
Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորությունները մինչև զեղչումը	1,259,073
Զեղչումը՝ օգտագործելով լրացուցիչ փոխառության միջին կշռված դրույքը	(114,461)
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ բացահայտված վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,144,612

7 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	17,421,417	17,569,519
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	207,729	189,814
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,278,886	1,077,571
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	470,340	582,159
Եկամուտ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից	35,031	46,698
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	-	4,221
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	57,688	-
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	19,471,091	19,469,982

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7,447,099	7,432,079
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	483,615	540,646
Կառավարության վարկեր	236,420	277,962
Ռեպո գործառնություններ	257,207	145,891
Փոխառություններ	295,786	238,970
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	133,891	136,564
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	560,910	548,479
Ածանցյալ գործիքներ	4,919	13,238
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	9,419,847	9,333,829

8 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Դրամարկղային գործառնություններ	394,250	311,897
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,024,746	1,354,163
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	19,778	4,141
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,148,045	421,944
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	184,082	158,954
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	2,770,901	2,251,099

Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	194,165	192,348
Վճարային քարտերով գործառնություններ	363,795	316,688
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	18,868	4,189
Բորսայական ծառայություններ	28,738	21,984
Այլ ծախսեր	9,072	8,687
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	<u>614,638</u>	<u>543,896</u>

9 Չուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	1,589,391	1,366,212
Աճանցյալ գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս)	(471,022)	641,711
Ներդրումային գործառնություններից վնաս	-	(28,237)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	<u>1,118,369</u>	<u>1,979,686</u>

10 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	333,120	456,860
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ	824,780	-
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից զուտ եկամուտներ	20,145	-
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	41,484	16,597
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտ	82,192	88,093
Ֆինանսական երաշխիքների գծով օգուտ	13,071	63,712
Եկամուտներ վարձակալության տրված ակտիվից	28,109	33,173
Այլ եկամուտ	17,346	20,689
Ընդամենը այլ եկամուտներ	<u>1,360,247</u>	<u>679,124</u>

11 Արժեզրկման ծախս/ (արժեզրկման հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Ծանոթ.	12-ամսյա ականկավող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում չարժեզրկված ականկավող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում արժեզրկված ականկավող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	(5,597)	-	-	(5,597)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	162,124	-	-	162,124
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	19	(259,273)	(264,140)	5,622,107	5,098,694
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	23,948	-	-	23,948
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	51,984	-	-	51,984
Այլ ակտիվներ	23	486,548	-	-	486,548
Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ	30	(30,803)	-	-	(30,803)
Ընդամենը արժեզրկման ծախս/(արժեզրկման հակադարձում)		428,931	(264,140)	5,622,107	5,786,898

Հազար ՀՀ դրամ

2019

	Ծանոթ.	12-ամսյա ականկավող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում չարժեզրկված ականկավող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում արժեզրկված ականկավող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը 2019թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	(14,691)	-	-	(14,691)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	(52,592)	-	-	(52,592)
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	19	662,815	97,639	2,921,346	3,681,800
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(16,817)	-	-	(16,817)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(61,232)	-	-	(61,232)
Այլ ակտիվներ	23	204,013	-	-	204,013
Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ	30	(36,630)	-	-	(36,630)
Ընդամենը արժեզրկման ծախս		684,866	97,639	2,921,346	3,703,851

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	3,857,600	4,534,502
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	4,803	5,153
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	3,862,403	4,539,655

13 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	582,415	625,286
Կարճաժամկետ և փոքրաթեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	24,688	87,888
Գովազդի ծախսեր	188,998	231,867
Գործուղման ծախսեր	6,576	31,669
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	182,662	200,748
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	584,675	463,943
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից կորուստներ	31,289	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	-	97,342
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	85,467	97,945
Անվտանգության գծով ծախսեր	205,497	190,902
Ներկայացուցչական ծախսեր	227,799	451,363
Գրասենյակային ծախսեր	140,762	188,444
Վճարված տուգանքներ	318	-
Ավանդների ապահովագրություն	334,556	395,727
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	49,600	46,880
Ինկասացիոն ծառայություններ	100,997	79,320
Թարնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	4,875	2,962
Բարեգործական նվիրատվություններ	429,462	252,597
Այլ ծախսեր	293,508	199,220
Ընդամենը այլ ծախսեր	3,474,144	3,644,103

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	236,523	583,270
Հետաձգված հարկ	(33,383)	(282,555)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	203,140	300,715

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2019թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ		Արդյունավետ դրույքաչափ	
	2020	(%)	2019	(%)
Շահույթ մինչև հարկումը	441,716	-	1,627,696	
Շահութահարկ	79,509	18	325,539	20
Այլ հարկվող եկամուտ	2,957	1	1,328	-
Չնվազեցվող ծախսեր	184,350	42	30,063	2
Հարկային դրույքաչափի փոփոխություն	-	-	52,659	3
Աճանցյալ գործիքներից զուտ (օգուտ)/վնաս	84,784	19	(128,342)	(8)
Արտարժույթի բացասական/(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(148,460)	(34)	19,468	1
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	203,140	46	300,715	18

2019թ. Հայաստանի Հանրապետությունում ընդունվել է շահութահարկի մասին նոր օրենք: Հետևաբար, 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը նվազել է 20-ից 18% -ի: Այս փոփոխությունը հանգեցրել է 52,659 հազար ՀՀ դրամ շահույթի, որը կապված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկի հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկման հետ:

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ						2020
	2019	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավոր- ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,081	(1,008)	-	2,073	2,073	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(35,129)	38,563	-	3,434	3,434	-
Ներդրումներ արժեթղթերում	128,589	(134,210)	25,796	20,175	20,175	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(170,113)	160,589	-	(9,524)	-	(9,524)
Հիմնական միջոցներ	(247,485)	(71,001)	(73,514)	(392,000)	-	(392,000)
Այլ ակտիվներ	(7,008)	13,211	-	6,203	6,203	-
Այլ պարտավորություններ	37,432	33,756	-	71,188	71,188	-
Պայմանական պարտավորություններ	(7,518)	(6,517)	-	(14,035)	-	(14,035)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	<u>(298,151)</u>	<u>33,383</u>	<u>(47,718)</u>	<u>(312,486)</u>	<u>103,073</u>	<u>(415,559)</u>

Հազար ՀՀ դրամ

						2019
	2018	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավոր- ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,157	(4,076)	-	3,081	3,081	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(9,161)	(25,968)	-	(35,129)	-	(35,129)
Ներդրումներ արժեթղթերում	93,228	110,701	(75,340)	128,589	128,589	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(280,167)	110,054	-	(170,113)	-	(170,113)
Հիմնական միջոցներ	(353,119)	84,412	21,222	(247,485)	-	(247,485)
Այլ ակտիվներ	(52,691)	45,683	-	(7,008)	-	(7,008)
Այլ պարտավորություններ	67,723	(30,291)	-	37,432	37,432	-
Պայմանական պարտավորություններ	442	(7,960)	-	(7,518)	-	(7,518)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	<u>(526,588)</u>	<u>282,555</u>	<u>(54,118)</u>	<u>(298,151)</u>	<u>169,102</u>	<u>(467,253)</u>

15 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Տարվա շահույթ	238,576	1,326,981
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(384,120)	(385,926)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ	(145,544)	941,055
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հազար հատ)	172,886,525	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը	(0.0008418)	0.0054432

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,129,037	8,606,837
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	17,858,234	26,116,742
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	2,478,463	14,873,222
	28,465,734	49,596,801
Արժեզրկումից պահուստներ	(15,497)	(21,094)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,450,237	49,575,707

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր նվազագույն պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային և արտարժույթով որոշ միջոցների համար՝ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգի համաձայն: Այդ միջոցները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 20,893,618 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,767,141 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տուկոսներ չի ստանում:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,975,997 հազար դրամ գումարով (80%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում, ինչն իրենից ներկայացնում է էական կենտրոնացում (2019թ. 13,385,900 հազար դրամ (90%)):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	21,094	35,785
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(5,597)	(14,691)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,497	21,094

2020թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 1,090,502 հազար դրամ գումարով (2019թ.՝ 2,423,702 հազար դրամ):

17 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոպերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոպերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոպային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավո- րությունների իրական արժեք	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավո- րությունների իրական արժեք
Արտարժույթով պայմանագրեր						
Արտաժույթային սվոփ պայմանագրեր	23,252,695	2,020	30,098	17,434,087	912	16,058
Արտաժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր	249,761	-	238	2,824,941	-	5,092
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		2,020	30,336		912	21,150

18 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	411,500	211,500
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	840,623	767,747
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3,523,702	-
Բանկերին տրամադրված վարկեր	13,155,279	22,293,367
Ֆինանսական կազմակերպությունների տրամադրված վարկեր	447,061	44,425
	<u>18,378,165</u>	<u>23,317,039</u>
Արժեզրկումից պահուստներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	(180,645)	(18,521)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	<u>18,197,520</u>	<u>23,298,518</u>

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրամադրված միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար կազմում է 5.03%, Եվրոյով վարկերի համար 1.75% (2019թ.՝ 5.19% ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար, 1.48% Եվրոյով վարկերի համար):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ներդրված միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը ԱՄՆ դոլարով ավանդների համար կազմում է 4.87%, Եվրոյով ավանդների համար 1.98%, Ռուբլով ավանդների համար 3.37% (2019թ.՝ առկա չեն):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
	<u>12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ</u>	<u>12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ</u>
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	18,521	71,113
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	162,124	(52,592)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>180,645</u>	<u>18,521</u>

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկման պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	11,213,186	(310,833)	10,902,353	11,255,938	(1,143,162)	10,112,776
Սպառողական վարկեր	80,980,868	(6,434,533)	74,546,335	70,680,069	(5,816,646)	64,863,423
	92,194,054	(6,745,366)	85,448,688	81,936,007	(6,959,808)	74,976,199
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Արդյունաբերություն	11,289,182	(570,372)	10,718,810	10,634,677	(1,271,962)	9,362,715
Գյուղատնտեսություն	847,011	(87,056)	759,955	1,193,391	(161,987)	1,031,404
Շինարարություն	9,925,780	(247,659)	9,678,121	9,147,979	(637,565)	8,510,414
Տրանսպորտ	10,369,526	(356,996)	10,012,530	9,503,919	(218,765)	9,285,154
Առևտուր	12,799,514	(791,485)	12,008,029	15,169,652	(1,439,560)	13,730,092
Սպասարկում	13,660,221	(1,414,733)	12,245,488	11,312,898	(1,088,492)	10,224,406
Այլ	15,772,561	(69,092)	15,703,469	14,765,849	(485,016)	14,280,833
	74,663,795	(3,537,393)	71,126,402	71,728,365	(5,303,347)	66,425,018
Ընդամենը	166,857,849	(10,282,759)	156,575,090	153,664,372	(12,263,155)	141,401,217

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 13.17%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 11.04%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 5.40%, Ռուբլով վարկերի համար 12.59%, Ֆունտ ստերլինգով վարկերի համար 4.02%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 19.76%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.85%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 10.32%, Ռուբլով վարկերի համար 9.33% (2019թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 13.47%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 11.54%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 6.45%, Ռուբլով վարկերի համար 11.95%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 20.15%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.83%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 13.15%, Ռուբլով վարկերի համար 9.44%):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 40,033,732 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 24%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (2019թ.՝ 39,003,064 հազար դրամ կամ 25%՝ տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 533,281 հազար դրամ (2019թ.՝ 1,118,856 հազար դրամ):

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերը 894,985 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 943,889 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 3,057,483 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 3,673,866 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերի համար (տես ծանոթագրություն 24, 26):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,756,955	175,279	5,027,574	6,959,808
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ¹</i>				
- փոխանցում 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	81,644	(13,128)	(68,516)	-
- գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(69,520)	216,455	(146,935)	-
- գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(252,888)	(147,063)	399,951	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(1,073,970)	(176,500)	6,016,498	4,766,028
Տրամադրված նոր վարկեր	770,659	83,601	1,209,642	2,063,902
Վերականգնում	-	-	3,198,552	3,198,552
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(10,242,924)	(10,242,924)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,212,880</u>	<u>138,644</u>	<u>5,393,842</u>	<u>6,745,366</u>

	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	71,583	733	5,231,031	5,303,347
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝</i>				
- փոխանցում 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	94,098	(272)	(93,826)	-
- գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(1,004)	176,971	(175,967)	-
- գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(2,680)	(379)	3,059	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(6,381)	(173,398)	(1,614,173)	(1,793,952)
Տրամադրված նոր վարկեր	50,419	2,157	10,140	62,716
Վերականգնում	-	-	11,270	11,270
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(45,988)	(45,988)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	206,035	5,812	3,325,546	3,537,393

	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,063,745	248,389	4,451,150	5,763,284
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- փոխանցում 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	65,770	(19,528)	(46,242)	-
- փոխանցում ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(13,453)	26,327	(12,874)	-
- փոխանցում ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(87,128)	(184,596)	271,724	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(606,015)	(49,008)	3,537,232	2,882,209
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	1,334,036	153,695	1,324,110	2,811,841
Վերականգնում	-	-	1,232,196	1,232,196
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,729,722)	(5,729,722)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,756,955</u>	<u>175,279</u>	<u>5,027,574</u>	<u>6,959,808</u>

	12-ամսյա ականավոր պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	114,598	10,074	8,187,583	8,312,255
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- փոխանցում 12-ամսյա ականավոր պարտքային կորուստներ	24,419	(509)	(23,910)	-
- փոխանցում ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(249)	249	-	-
- փոխանցում ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(1,979)	(2,033)	4,012	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(93,506)	(7,403)	(1,961,674)	(2,062,583)
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	28,300	355	21,678	50,333
Վերականգնում	-	-	515,221	515,221
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(1,511,879)	(1,511,879)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>71,583</u>	<u>733</u>	<u>5,231,031</u>	<u>5,303,347</u>

Վարկային պորտֆելի ականավոր պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Ինչպես նշված է 32 ծանոթագրությունում, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 34 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխաստվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 35 ծանոթագրությունում:
Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում:

20 Ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	52	10,522,858
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,633,703	3,940,523
Արժեզրկման գծով պահուստ	(13,994)	(46,806)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	1,619,761	14,416,575
<i>Հեղզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	9,264,041	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,187,811	-
Արժեզրկման գծով պահուստ	(84,796)	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,367,056	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,986,817	14,416,575

Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	46,806	108,038
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	51,984	(61,232)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	98,790	46,806

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի
2020թ.

31 դեկտեմբերի
2019թ.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	2,076,766
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	1,255,767
ՀՀ բաժնային գործիքներ	28,643	21,459
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,643	3,353,992

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,158,537	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,375,937	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,534,474	-

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

2,563,117	3,353,992
-----------	-----------

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2020

2019

	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	9,297	26,114
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	23,948	(16,817)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,245	9,297

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի դեֆոլտի բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական

նիսկերն ու հատուցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք: Որպես պարտավորությունների ապահովություն գրավադրված ֆինանսական ակտիվների ընդհանուր գումարը, 2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 14,986,326 հազար դրամ (2019թ.՝ ոչինչ): Տե՛ս ծանոթագրություններ 24:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2019թ. նույնպես):

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	7.15-12	2021-2025	6-12	2020-2025
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5-9.9	2021-2025	5-9.9	2021-2022

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11	2028	10-11	2020-2028
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5.95-7.5	2021-2022	5.95-7.5	2021-2022

21 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ-չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասեն-յակային սարքավորումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	
						Հող և շենքեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք</i>							
2018թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ	5,805,473	246,802	1,003,562	212,475	4,175,206	-	11,443,518
ՖՀՄՍ 16-ին անցման ճշգրտում	-	-	-	-	-	1,144,612	1,144,612
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,805,473	246,802	1,003,562	212,475	4,175,206	1,144,612	12,588,130
Ավելացում	187,580	61,472	177,465	110,216	429,085	218,314	1,184,132
Օտարում	(301,384)	-	(18,442)	(86,527)	(176,605)	-	(582,958)
Վերադասակարգում	-	-	853	-	(853)	-	-
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,691,669	308,274	1,163,438	236,164	4,426,833	1,362,926	13,189,304

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	
						Հող և շենքեր	Ընդամենը
Վերագնահատում	408,411	-	-	-	-		408,411
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)						(207,320)
Վերագնահատման աճը նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազման մասով՝ ճանանչված շահույթում	20,145						20,145
Ավելացում	13,449	58,868	110,889	4,232	486,444	534,263	1,208,145
Վերաչափում	-	-	-	-	-	317,447	317,447
Օտարում	-	(15,107)	(12,254)	-	(149,500)	(256,603)	(433,464)
Վերադասակարգում	-	-	71	-	(71)		-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,926,354	352,035	1,262,144	240,396	4,763,706	1,958,033	14,502,668
<i>Կուրակված մաշվածություն</i>							
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	81,680	48,812	586,842	84,897	2,092,235	-	2,894,466
Տարվա ծախս	70,974	5,081	109,735	22,545	303,359	355,936	867,630
Օտարում	(14,226)	-	(17,183)	(45,969)	(33,041)	-	(110,419)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,428	53,893	679,394	61,473	2,362,553	355,936	3,651,677
Տարվա ծախս	71,397	16,112	107,089	23,116	330,067	427,424	975,205
Օտարում	-	(15,109)	(11,790)	-	(46,781)	(130,353)	(204,033)
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	-	-	-	-	(207,320)
Վերադասակարգում							
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,505	54,896	774,693	84,589	2,645,839	653,007	4,215,529
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,553,241	254,381	484,044	174,691	2,064,280	1,006,990	9,537,627
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,923,849	297,139	487,451	155,807	2,117,867	1,305,026	10,287,139

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հողը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի զուտ աճ 408,411 հազար դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար դեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հողը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 5,569,109 հազար դրամ (2019թ՝ 5,430,704 հազար դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի զուտ աճ 32,831 հազար դրամ գումարով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,802,306 հազար դրամ (2019թ. 1,606,330 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 1,628,709 հազար դրամ (2019թ՝ 1,422,783 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2019թ.՝ նույնպես):

22 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	974,811	1,209,437	101,021	2,285,269
Ավելացում	19,122	404,523	-	423,645
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	993,933	1,613,960	101,021	2,708,914
Ավելացում	-	513,900	-	513,900
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	993,933	2,127,860	101,021	3,222,814
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	340,502	248,758	66,664	655,924
Մասհանումներ	57,793	59,041	2,397	119,231
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	398,295	307,799	69,061	775,155
Մասհանումներ	57,963	85,390	2,404	145,757
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	456,258	393,189	71,465	920,912
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	595,638	1,306,161	31,960	1,933,759
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	537,675	1,734,671	29,556	2,301,902

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով:

2020թ. -ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների:

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտոնագրերում ներառված է 370,160 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վճարային քարտերով գործառնությունների քլիրինգային գործընթացի իրականացման համար համապատասխան ծրագրերի արտոնագիրը (2019թ՝ 416,509 հազար դրամ):

2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկբնական արժեքը կազմում է 15,555 հազար դրամ (2019թ.՝ 15,555 հազար դրամ):

23 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ստացվելիք գումարներ	193,402	299,437
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(6,883)	(1,084)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	186,519	298,353
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	684,225	447,213
Բռնագանձված ակտիվներ	3,964,033	3,593,764
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	160,122	124,616
Պահեստ	190,546	166,291
Թանկարժեք մետաղներ	156,072	106,207
Այլ ակտիվներ	339,483	760,664
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	5,494,481	5,198,755
Ընդամենը այլ ակտիվներ	5,681,000	5,497,108

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,084	523
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	486,548	204,013
Զուտ դուրսգրում	(480,749)	(203,452)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,883	1,084

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

24 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	347,048	816,565
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	309,334	81,441
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	12,829,246	5,424,996
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	932,956	1,064,236
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	15,155,102	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	29,573,686	7,387,238

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 894,985 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 943,889 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով(տես ծանոթագրություն 19):

Բանկերից ռեպո համաձայնագրերով վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 12,451,852 հազար ՀՀ դրամ գումարով ամորտիզացված և 2,534,474 հազար ՀՀ դրամ գումարով իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես ծանոթագրություն 20):

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.77% (2019թ. 7.94%) և 2.94% ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար (2019թ.՝ 6.02%):

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019: նույնպես):

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	31,596,857	68,725,174
Ժամկետային ավանդներ	17,849,638	12,049,787
	49,446,495	80,774,961
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	19,432,442	12,775,492
Ժամկետային ավանդներ	87,926,613	96,188,097
	107,359,055	108,963,589
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	156,805,550	189,738,550

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 7,395,471 հազար դրամ գումարով (2019թ.՝ 6,947,177 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող ութը հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը կազմում է 24,761,743 հազար դրամ (2019թ.՝ 42,494,251 հազար դրամ, տասը հաճախորդների) կամ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 15.8% (2019թ. 23%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019: ոչինչ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 9.53%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 1.89%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 0.51%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 9.26%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 4.19%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 3.24% , Ռուբլով պարտավորությունների համար 5.08% (2019թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 10.62%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 6.32%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 1.19%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 9.35%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 4.44%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 2.84%, Ռուբլով պարտավորությունների համար 6.21%):

26 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,091,047	1,919,431
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	3,812,246	3,975,376
Այլ փոխառություն	2,015	12,825
Ընդամենը փոխառություններ	5,905,308	5,907,632

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության աջակցության» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 3,057,483 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 3,673,866 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 19):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն և կարճաժամկետ վերականգնվող փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 31):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կառավարությունից ստացված ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.78%, (2019թ.՝ ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.94%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019: ոչինչ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներգրաված փոխառությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է ԱՄՆ դոլարով փոխառությունների համար 12% Եվրոյով փոխառությունների համար 12% (2019: 12.55% ԱՄՆ դոլարով փոխառությունների համար, 12.55% Եվրոյով փոխառությունների համար):

27 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը			Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
		Քանակ	%			
13.02.2018	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.5	13.05.2021	5,000,000
22.10.2018	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.5	22.10.2021	5,000,000
20.03.2019	ԱՄՆ դոլար	100	10,924	5	20.03.2022	1,092,400
15.11.2019	ԱՄՆ դոլար	100	10,000	5.25	15.11.2022	1,000,000
01.09.2020	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.25	01.09.2023	5,000,000
10.09.2020	ՀՀ դրամ	10,000	50,000	10.5	10.12.2022	500,000,000

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2019թ.: նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019թ.: նույնպես):

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Վճարվելիք գումարներ	130,363	149,025
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,305,057	1,068,470
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	447,391	432,659
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,882,811	1,650,154
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	189,921	260,650
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	63,040	54,495
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով	11,630	42,433
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	264,591	357,578
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,147,402	2,007,732

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 13)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 21):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցությունը (հունվարի 1-ի դրությամբ)	1,068,470	1,144,612
Ավելացում	534,263	218,314
Դադարեցում	(135,834)	-
Վերաչափում	317,447	-
Տոկոսի կուտակում	133,891	136,564
Վճարումներ	(613,180)	(431,020)

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցությունը (հունվարի 1-ի դրությամբ)	1,068,470	1,144,612
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,305,057	1,068,470

2020թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10% (2019թ.՝ 10%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

29 Սեփական կապիտալ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 20,489,653 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,886,525 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 դրամ անվանական արժեքով:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ԶԻԶԻ Լիմիթեդ	17,981,523	87.8
Սֆիկարո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,350,900	6.6
Առուլվա Էնթերփրայզիս Լիմիթեդ	776,701	3.8
Այլ	380,529	1.8
	20,489,653	100

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2020թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 384,120 հազար դրամ (2019թ.՝ 385,926 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված

են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

30 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	5,338,936	3,627,200
Տրամադրված երաշխիքներ	1,059,334	1,354,075
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	6,398,270	4,981,275

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկայի պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
<i>Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկայի պարտավորվածություններ</i>		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	42,433	79,063
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(30,803)	(36,630)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,630	42,433

Բանկը չունի կապիտալ բնույթի պարտավորություններ:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի վերջնական վերահսկող են համարվում ՌԴ գործարարներ Գ. Զաքարյանը և Գ. Պիսկովը՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2020		2019	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակ- ցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրվածություններ</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	2,647,202	402,093	5,610,203	464,601
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	10,283,416	1,901,968	246,560	104,041
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(129,501)	(14,398)	(3,209,561)	(166,549)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	12,801,117	2,289,663	2,647,202	402,093
Արժեզրկումից պահուստ	(27,053)	(45,726)	(2,559)	(757)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,774,064	2,243,937	2,644,643	401,336
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	3,024,449	-	2,478,671	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	25,406,519	-	69,385,726	-
Տարվա ընթացքում մարված	(28,172,448)	-	(68,839,948)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	258,520	-	3,024,449	-
Արժեզրկումից պահուստ	(745)	-	(2,259)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	257,775	-	3,022,190	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,259,852	-	3,336,425	-
Տարվա ընթացքում ստացված	50,810,942	-	72,032,876	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(51,051,973)	-	(74,109,449)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,018,821	-	1,259,852	-

Հազար ՀՀ դրամ

	2020		2019	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակ- ցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
<i>Պարտավորություններ</i>				
<i>հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,459,242	319,778	3,290,620	273,346
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	14,326,933	3,463,610	19,580,066	4,365,315
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(14,046,721)	(3,629,834)	(21,411,444)	(4,318,883)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,739,454</u>	<u>153,554</u>	<u>1,459,242</u>	<u>319,778</u>

Փոխառություններ

Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,919,431	-	2,550,179	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	171,616	-	735,935	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	-	-	(1,366,683)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>2,091,047</u>	<u>-</u>	<u>1,919,431</u>	<u>-</u>

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - 77,648 - 70,936

*Շահույթի կամ վնասի և այլ
համապարփակ ֆինանսական
արդյունքների մասին
հաշվետվություն*

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	900,903	147,276	510,793	53,613
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(321,579)	(11,395)	(423,510)	(31,797)
Վարկային կորուստների ծախս/(հակադարձում)	22,980	44,969	(23,164)	757
Այլ ծախսեր	-	-	(63,970)	(104,208)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	704,626	771,799
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	<u>704,626</u>	<u>771,799</u>

32 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	28,450,237	-	28,450,237	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	18,197,520	-	18,197,520	18,197,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	155,944,518	-	155,944,518	156,575,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ նեառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	1,668,876	13,267,111	-	14,935,987	13,986,817
Այլ ակտիվներ	-	186,519	-	186,519	186,519
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	29,166,267	-	29,166,267	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	156,251,677	-	156,251,677	156,805,550
Փոխառություններ	-	5,744,988	-	5,744,988	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,449,566	-	9,449,566	9,498,202
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,882,811	-	1,882,811	1,882,811

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	49,575,707	-	49,575,707	49,575,707
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	23,298,518	-	23,298,518	23,298,518
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	140,772,451	-	140,772,451	141,401,217
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,505,021	14,171,173	-	15,676,194	14,416,575
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	298,353	-	298,353	298,353
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	7,165,035	-	7,165,035	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	187,959,263	-	187,959,263	189,738,550
Փոխառություններ	-	5,856,056	-	5,856,056	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,514,794	-	9,514,794	9,523,655
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,650,154	-	1,650,154	1,650,154

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 24% տարեկան (2019թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքերին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	<u>Մակարդակ 1</u>	<u>Մակարդակ 2</u>	<u>Մակարդակ 3</u>	<u>Ընդամենը</u>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	-	2,563,117	-	2,563,117
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,020	-	2,020
Ընդամենը	-	2,565,137	-	2,565,137
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	30,336	-	30,336
Ընդամենը	-	30,336	-	30,336
Զուտ իրական արժեք	-	2,534,801	-	2,534,801

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	3,353,992	-	3,353,992
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	912	-	912
Ընդամենը	-	3,354,904	-	3,354,904
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	21,150	-	21,150
Ընդամենը	-	21,150	-	21,150
Զուտ իրական արժեք	-	3,333,754	-	3,333,754

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղջված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

32.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	5,926,354	5,926,354
Համակարգչային և կապի միջոցներ	-	-	1,262,144	1,262,144
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	7,188,498	7,188,498
Զուտ իրական արժեք	-	-	7,188,498	7,188,498

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	5,691,669	5,691,669
Համակարգչային և կապի միջոցներ	-	-	1,163,438	1,163,438
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	6,855,107	6,855,107
Զուտ իրական արժեք	-	-	6,855,107	6,855,107

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-րդում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա:

Այս մակարդակում ոչ ֆինանսական ակտիվների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2020		
	Հիմնական միջոցներ	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Ընդամենը
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,691,669	1,163,438	6,855,107
Վերագնահատում	408,411	-	408,411
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	(207,320)
Վերագնահատման աճը նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազման մասով՝ ճաննչված շահույթում	20,145	-	20,145
Ավելացում	13,449	110,889	124,338
Վաճառք	-	(12,254)	(12,254)
Վերադասակարգում	-	71	71
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>5,926,354</u>	<u>1,262,144</u>	<u>7,188,498</u>
Զուտ իրական արժեք	<u>5,926,354</u>	<u>1,262,144</u>	<u>7,188,498</u>

Հազար ՀՀ դրամ	2019		
	Հիմնական միջոցներ	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Ընդամենը
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,805,473	1,003,562	6,809,035
Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված օգուտ	-	-	-
Ավելացում	187,580	177,465	365,045
Վաճառք	(301,384)	(18,442)	(319,826)
Վերադասակարգում	-	853	853
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>5,691,669</u>	<u>1,163,438</u>	<u>6,855,107</u>
Զուտ իրական արժեք	<u>5,691,669</u>	<u>1,163,438</u>	<u>6,855,107</u>

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում,

ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների ամսխառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
			Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ	
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (ծանոթ. 20,24)	15,155,102	-	15,155,102	(14,986,326)	-	168,776
Ընդամենը	15,155,102	-	15,155,102	(14,901,530)	-	168,776

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չգեղջված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,450,237	-	-	28,450,237	-	-	-	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,233,199	-	14,450,397	15,683,596	2,513,924	-	2,513,924	18,197,520
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,020	-	-	2,020	-	-	-	2,020
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30,461,932	6,143,171	30,149,065	66,754,168	51,339,249	38,481,673	89,820,922	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր նեառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	2,534,474	-	-	2,534,474	28,643	-	28,643	2,563,117
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր նեառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	12,352,967	-	579,086	12,932,053	1,054,764	-	1,054,764	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	186,519	-	-	186,519	-	-	-	186,519
	75,221,348	6,143,171	45,178,548	126,543,067	54,936,580	38,481,673	93,418,253	219,961,320

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,123,679	270,557	554,347	24,948,583	4,190,581	434,522	4,625,103	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,515,136	8,757,152	37,108,173	105,380,461	51,380,118	44,971	51,425,089	156,805,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	30,336	-	-	30,336	-	-	-	30,336
Փոխառություններ	10,321	-	187,432	197,753	3,196,547	2,511,008	5,707,555	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	35,928	29,957	5,225,900	5,291,785	4,206,417	-	4,206,417	9,498,202
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32,683	62,586	269,756	365,025	931,792	8,240	940,032	1,305,057
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	130,363	447,391	-	577,754	-	-	-	577,754
	<u>83,878,446</u>	<u>9,567,643</u>	<u>43,345,608</u>	<u>136,791,697</u>	<u>63,905,455</u>	<u>2,998,741</u>	<u>66,904,196</u>	<u>203,695,893</u>
Զուտ Դիրք	<u>(8,657,098)</u>	<u>(3,424,472)</u>	<u>1,832,940</u>	<u>(10,248,630)</u>	<u>(8,968,875)</u>	<u>35,482,932</u>	<u>26,514,057</u>	<u>16,265,427</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(8,657,098)</u>	<u>(12,081,570)</u>	<u>(10,248,630)</u>		<u>(19,217,505)</u>	<u>16,265,427</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,575,707	-	-	49,575,707	-	-	-	49,575,707
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,763,008	4,605,090	12,971,020	22,339,118	959,400	-	959,400	23,298,518
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	912	-	-	912	-	-	-	912
Վարկեր և փոխառվածություններ հաճախորդներին	20,914,959	15,952,018	27,773,641	64,640,618	43,594,119	33,166,480	76,760,599	141,401,217
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	21,459	860,887	-	882,346	1,255,767	1,215,879	2,471,646	3,353,992
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	1,898,751	1,898,751	10,661,765	1,856,059	12,517,824	14,416,575
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	298,353	-	-	298,353	-	-	-	298,353
	75,574,398	21,417,995	42,643,412	139,635,805	56,471,051	36,238,418	92,709,469	232,345,274
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,048,455	340,930	489,022	1,878,407	4,933,183	575,648	5,508,831	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,850,203	12,230,421	67,621,963	170,702,587	18,989,339	46,624	19,035,963	189,738,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	21,150	-	-	21,150	-	-	-	21,150
Փոխառություններ	6,564	-	-	6,564	2,903,637	2,997,431	5,901,068	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	324,431	3,398,500	3,722,931	5,800,724	-	5,800,724	9,523,655
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40,333	80,667	332,925	453,925	610,234	4,311	614,545	1,068,470
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	149,025	432,659	-	581,684	-	-	-	581,684
	92,115,730	13,409,108	71,842,410	177,367,248	33,237,117	3,624,014	36,861,131	214,228,379
Զուտ Դիրք	(16,541,332)	8,008,887	(29,198,998)	(37,731,443)	23,233,934	32,614,404	55,848,338	18,116,895
Կուտակված ճեղքվածք	(16,541,332)	(8,532,445)	(37,731,443)		(14,497,509)	18,116,895		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

35.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված պարտավորվածությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն
35.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վականիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	8,129,037	-	-	8,129,037
Ստանդարտ	20,336,697	-	-	20,336,697
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	28,465,734	-	-	28,465,734
Արժեզրկումից պահուստ	(15,497)	-	-	(15,497)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	28,450,237	-	-	28,450,237
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	18,378,165	-	-	18,378,165
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	18,378,165	-	-	18,378,165
Արժեզրկումից պահուստ	(180,645)	-	-	(180,645)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	18,197,520	-	-	18,197,520
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	74,348,908	-	-	74,348,908
Ստանդարտ	299,936	1,247,392	-	1,547,328
Ցածր	-	2,641,553	-	2,641,553
Չաշխատող	-	-	13,656,265	13,656,265
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	74,648,844	3,888,945	13,656,265	92,194,054
Արժեզրկումից պահուստ	(1,212,880)	(138,644)	(5,393,842)	(6,745,366)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	73,435,964	3,750,301	8,262,423	85,448,688
<i>Վարկեր և փոխադրվածություններ կոմերցիոն հաճախորդներին</i>				
Բարձր	55,214,481	-	-	55,214,481
Ստանդարտ	115,252	351,374	-	466,626
Ցածր	-	1,744,515	-	1,744,515
Չաշխատող	-	-	17,238,173	17,238,173
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	55,329,733	2,095,889	17,238,173	74,663,795
Արժեզրկումից պահուստ	(206,035)	(5,812)	(3,325,546)	(3,537,393)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	55,123,698	2,090,077	13,912,627	71,126,402

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Անորոշիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	14,085,607	-	-	14,085,607
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,085,607	-	-	14,085,607
Արժեզրկումից պահուստ	(98,790)	-	-	(98,790)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	13,986,817	-	-	13,986,817
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	2,534,474	-	-	2,534,474
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	2,534,474	-	-	2,534,474
Արժեզրկումից պահուստ	(33,245)	-	-	(33,245)
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	193,402	-	-	193,402
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	193,402	-	-	193,402
Արժեզրկումից պահուստ	(6,883)	-	-	(6,883)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	186,519	-	-	186,519
<i>Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ստանդարտ	6,398,270	-	-	6,398,270
	6,398,270	-	-	6,398,270
Արժեզրկումից պահուստ	(11,630)	-	-	(11,630)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2019թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	8,606,837	-	-	8,606,837
Ստանդարտ	40,989,964	-	-	40,989,964
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,596,801	-	-	49,596,801
Արժեզրկումից պահուստ	(21,094)	-	-	(21,094)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	49,575,707	-	-	49,575,707

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2019թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	23,317,039	-	-	23,317,039
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	23,317,039	-	-	23,317,039
Արժեզրկումից պահուստ	(18,521)	-	-	(18,521)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	23,298,518	-	-	23,298,518
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	66,152,059	-	-	66,152,059
Ստանդարտ	876,387	4,942,996	-	5,819,383
Ցածր	-	647,688	-	647,688
Չաշխատող	-	-	9,316,877	9,316,877
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	67,028,446	5,590,684	9,316,877	81,936,007
Արժեզրկումից պահուստ	(1,756,955)	(175,279)	(5,027,574)	(6,959,808)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	65,271,491	5,415,405	4,289,303	74,976,199
<i>Վարկեր և փոխադրվածություններ կոմերցիոն հաճախորդներին</i>				
Բարձր	38,656,568	-	-	38,656,568
Ստանդարտ	3,872,826	2,426,309	-	6,299,135
Ցածր	-	46,483	-	46,483
Չաշխատող	-	-	26,726,179	26,726,179
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	42,529,394	2,472,792	26,726,179	71,728,365
Արժեզրկումից պահուստ	(71,583)	(733)	(5,231,031)	(5,303,347)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	42,457,811	2,472,059	21,495,148	66,425,018
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Բարձր	-	-	-	-
Ստանդարտ	14,463,381	-	-	14,463,381
Ցածր	-	-	-	-
Չաշխատող	-	-	-	-
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,463,381	-	-	14,463,381
Արժեզրկումից պահուստ	(46,806)	-	-	(46,806)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	14,416,575	-	-	14,416,575
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	3,332,533	-	-	3,332,533
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	3,332,533	-	-	3,332,533
Արժեզրկումից պահուստ	(9,297)	-	-	(9,297)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

Ներքին վարկանիշեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	299,437	-	-	299,437
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	299,437	-	-	299,437
Արժեզրկումից պահուստ	(1,084)	-	-	(1,084)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	298,353	-	-	298,353
<i>Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ</i>				
Ստանդարտ	4,981,275	-	-	4,981,275
	4,981,275	-	-	4,981,275
Արժեզրկումից պահուստ	(42,433)	-	-	(42,433)

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 17 ծանոթագրությունում:

35.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը

30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:

- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ: 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես դեֆոլտի հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - դեֆոլտի հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտ («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է սովյալ երկրի սովորյալ վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ: 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես դեֆոլտի

հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - դեֆոլտի հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտ («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես դեֆոլտի հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - դեֆոլտի հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է սովյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վարթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր սովյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են դեֆոլտի ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված) գործոններով, որոնք մատնանշում են դեֆոլտի ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	2020		2019	
	Վարկանիշ	12-ամսյա PD	12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.040%		0.001-0.04%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.059-7.207%		0.052-7.48%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	12.834-23.604%		13.385-29.13%
D	Չաշխատող		100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթուղի/իրական արժեթուղի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Դեֆոլտի սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը դեֆոլտի ենթարկված, և, հետեւաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական

վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ դեֆոլտի ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն դեֆոլտում է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չափաատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ծախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.4 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	2,947,861	375,362
Փոփոխությունից զուտ վնաս	(479,994)	(82,102)

Դեֆոլտի հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի դեֆոլտ հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Վնաս դեֆոլտի ժամանակ (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են դեֆոլտից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղջերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տրակ գտնվող գումար (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար դեֆոլտի ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում դեֆոլտի պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի դեֆոլտների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամեր տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք

- Գնաճ
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

35.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ երկրներ	ՏՀՀ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,056,964	649,239	1,744,034	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,041,071	396,943	759,506	18,197,520
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,020	2,020
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	140,561,417	15,569,992	443,681	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	2,563,117	-	-	2,563,117
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	13,986,817	-	-	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	159,678	-	26,841	186,519
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>200,369,064</u>	<u>16,616,174</u>	<u>2,976,082</u>	<u>219,961,320</u>
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>207,604,552</u>	<u>19,700,407</u>	<u>5,040,315</u>	<u>232,345,274</u>

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Արդյունաբերության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս ծանոթագրություն 19-ը:

35.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետզնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

53,724,834 հազար դրամ ընդհանուր գումարով վարկերի գծով արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2019թ.՝ 21,303,216 հազար դրամ):

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետզնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Անշարժ գույք	77,063,123	73,000,400
Շարժական գույք	13,588,087	12,933,173
Շրջանառու միջոցներ	1,403,860	520,061
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	5,903,726	6,776,599
Դրամական միջոցներ	5,442,039	2,781,320
Կենցաղային տեխնիկա	25,697,470	20,300,154
Ապահովվածություն չունեցող	37,759,544	37,352,665
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	166,857,849	153,664,372

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

35.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019	
Արտարժույթ	Փոփո-խություններ հիմնական տոկոսա-դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	(54,209)	(65,707)
ՀՀ դրամ	-1	57,844	70,475

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	+5	613,990	+5	(1,096,197)
Եվրո	+5	95,970	+5	846,010
ԱՄՆ դոլար	(5)	(613,990)	(5)	1,096,197
Եվրո	(5)	(95,970)	(5)	(846,010)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,640,559	15,292,850	516,828	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	265,723	17,784,282	147,515	18,197,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	80,717,218	72,743,957	3,113,915	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր				
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	1,187,180	1,375,937	-	2,563,117
- ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	4,512,794	9,474,023	-	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	159,723	26,796	-	186,519

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
	99,483,197	116,697,845	3,778,258	219,959,300
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,596,751	16,976,918	17	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	73,106,756	78,862,470	4,836,324	156,805,550
Փոխառություններ	3,812,246	2,093,062	-	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9,498,202	-	-	9,498,202
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,881,693	1,118	-	1,882,811
Ընդամենը	100,895,648	97,933,568	4,836,341	203,665,557
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	2,611,536	(4,474,459)	1,834,607	(28,316)
Զուտ դիրք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,199,085	14,289,818	776,524	16,265,427
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,845,561	4,548,497	4,212	6,398,270
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	102,763,228	124,824,609	4,756,525	232,344,362
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	84,996,065	122,711,448	6,499,716	214,207,229
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	12,882,472	(17,434,107)	4,531,397	(20,238)
Զուտ դիրք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,649,635	(15,320,946)	2,788,206	18,116,895
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,548,570	2,432,705	-	4,981,275

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա

ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2020, %	2019, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	19.89	30.72
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	71.96	88.86

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի		Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
	1 - 3 ամիս			1-5 տարի				
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,150,975	273,254	614,168	5,354,800	671,222	31,064,419	29,573,686	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,523,932	8,854,317	38,722,144	58,298,923	85,898	165,485,214	156,805,550	
Փոխառություններ	10,321	-	234,598	4,391,453	4,382,674	9,019,046	5,905,308	
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	35,928	97,343	5,553,857	4,533,554	-	10,220,682	9,498,202	
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,436	81,983	348,203	1,035,879	10,500	1,520,001	1,305,057	
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	130,363	447,391	-	-	-	577,754	577,754	
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	83,894,955	9,754,288	45,472,970	73,614,609	5,150,294	217,887,116	203,665,557	
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
<i>Արտարժույթի փոխանակման ֆորվարդային պայմանագրեր</i>								
Ներհոսք	249,523	-	-	-	-	249,523	249,523	
Արտահոսք	(249,761)	-	-	-	-	(249,761)	(249,761)	
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>								
Ներհոսք	21,911,025	-	-	-	-	21,911,025	21,911,025	
Արտահոսք	(21,941,123)	-	-	-	-	(21,941,123)	(21,941,123)	
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	1,340,649	632,639	2,449,063	1,975,919	-	6,398,270	6,398,270	

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի		Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 3 ամիս			1-5 տարի				
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,049,342	344,907	524,038	6,379,593	935,077	9,232,957	7,387,238	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,876,669	12,352,705	70,071,399	22,228,164	96,572	195,625,509	189,738,550	
Փոխառություններ	6,563	-	-	4,284,697	4,949,789	9,241,049	5,907,632	
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	392,051	3,778,872	6,081,721	-	10,252,644	9,523,655	
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	44,375	88,749	380,564	1,022,573	33,606	1,569,867	1,068,470	
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	149,025	432,659	-	-	-	581,684	581,684	
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	92,558,633	13,178,412	74,754,873	39,996,748	6,015,044	226,503,710	214,207,229	
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
<i>Արտարժույթի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>								
Ներհոսք	2,819,848	-	-	-	-	2,819,848	2,819,848	
Արտահոսք	(2,824,940)	-	-	-	-	(2,824,940)	(2,824,940)	
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>								
Ներհոսք	15,505,383	-	-	-	-	15,505,383	15,505,383	
Արտահոսք	(15,521,441)	-	-	-	-	(15,521,441)	(15,521,441)	
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	292,780	357,737	1,540,849	1,622,982	1,166,927	4,981,275	4,981,275	

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 34-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում,

վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,387,238	5,907,632	9,523,655	1,068,470	23,886,995
Դրամային հոսքերից	21,971,666	(337,930)	(757,846)	(479,289)	20,396,601
Վճարումներ	(1,004,555,861)	(4,674,643)	(10,126,976)	(613,180)	(1,019,970,660)
Ստացված գումար	1,026,527,527	4,336,713	9,369,130	133,891	1,040,367,261
Ոչ դրամային հոսքերից	214,782	335,606	732,393	715,876	1,998,657
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	534,263	534,263
Վարձակալության գծով պարտավորության վերաչափում	-	-	-	181,613	181,613
Փոխարժեքային տարբերություն	203,893	230,652	723,847	-	1,158,392
Հաշվեգրված տոկոսներ	10,889	104,954	8,546	-	124,389
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,573,686	5,905,308	9,498,202	1,305,057	46,282,253

Հազար ՀՀ դրամ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,102,150	6,636,888	8,576,459	-	21,315,497
Դրամային հոսքերից	393,223	(707,327)	1,009,895	(431,020)	264,771
Վճարումներ	(664,221,019)	(7,461,199)	(4,809,153)	(431,020)	(676,922,391)
Ստացված գումար	664,614,242	6,753,872	5,819,048	-	677,187,162
Ոչ դրամային հոսքերից	891,865	(21,929)	(62,699)	1,499,490	2,306,727
Անցում ՖՀՄՍ 16-ին	-	-	-	1,144,612	1,144,612
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	218,314	218,314
Փոխարժեքային տարբերություն	(6,141)	(79,181)	(133,054)	-	(218,376)
Հաշվեգրված տոկոսներ	898,006	57,252	70,355	136,564	1,162,177
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,387,238	5,907,632	9,523,655	1,068,470	23,886,995

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազեյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Հիմնական կապիտալ	27,881,604	28,833,756
Լրացուցիչ կապիտալ	3,090,999	2,615,083
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	30,972,603	31,448,839
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	256,608,144	215,846,527
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	12.07%	14.57%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շուկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է

կայացրել 2017թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ և դրանից հետո բանկերի համար ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել 30.000.000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

38 Վերլուծություն ըստ սեգմենտների

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեգմենտ ըստ ՖՀՄՍ 8 'Գործառնական սեգմենտներ' ստանդարտի պահանջների:

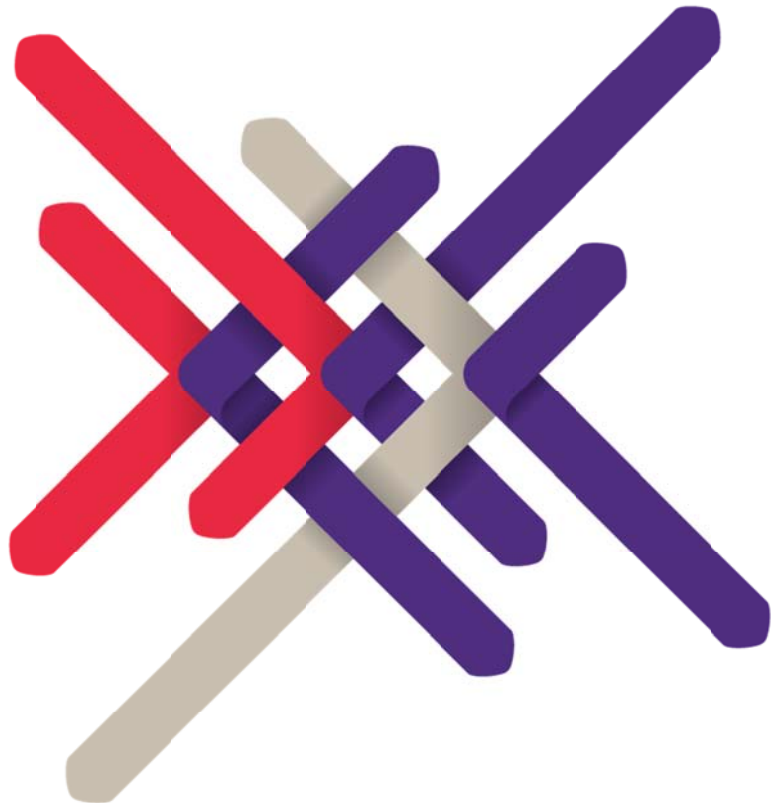
Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9

Հ. + 374 10 500 964
Ֆ. + 374 10 500 961

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia

T + 374 10 500 964
F + 374 10 500 961

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ Բաժնետերերին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկին՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 35.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Մտուզվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել է թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմները:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և այլն):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության

անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեկլարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում դեկլարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական

ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը հանդիսանում է Արմեն Հովհաննիսյանը:

Արմեն Հովհաննիսյան
«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն,
Առաջադրանքի պատասխանատու

18 ապրիլի 2022թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2021	2020
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6	20,914,648	19,471,091
Տոկոսային ծախսեր	6	(9,956,532)	(9,419,847)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		10,958,116	10,051,244
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	3,513,711	2,770,901
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(640,647)	(614,638)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		2,873,064	2,156,263
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	3,111,291	1,118,369
Այլ եկամուտներ	9	565,509	1,360,247
Արժեզրկման ծախս	10	(13,073,327)	(5,786,898)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(3,911,514)	(3,862,403)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	20	(1,045,796)	(975,205)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	21	(171,891)	(145,757)
Այլ ծախսեր	12	(4,380,314)	(3,474,144)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		(5,074,862)	441,716
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	13	738,820	(203,140)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		(4,336,042)	238,576
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		-	408,411
Զվերադասակարգվող հողվածներին վերաբերող շահութահարկ		-	(73,514)
Զուտ օգուտ հողվածներից, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում		-	334,897

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2021	2020
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		
Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)	158,173	(165,761)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	(25,231)	23,948
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	(23,930)	25,796
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով գուտ օգուտ/(վնաս)	109,012	(116,017)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի	109,012	218,880
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(4,227,030)	457,456
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնաս	14	(0,0008418)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 106-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

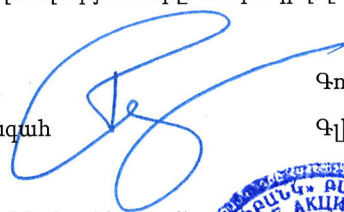
Հազար ՀՀ դրամ	Մանր.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	63,239,222	28,450,237
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	5,239	2,020
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	16,182,224	18,197,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18	135,413,053	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր	19	17,394,144	1,648,404
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	19	-	14,901,530
Հիմնական միջոցներ	20	10,767,377	10,287,139
Ոչ նյութական ակտիվներ	21	2,728,749	2,301,902
Հետաձգված հարկային ակտիվ	13	480,335	-
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		310,366	127,210
Այլ ակտիվներ	22	6,302,758	5,681,000
Ընդամենը՝ ակտիվներ		<u>252,823,467</u>	<u>238,172,052</u>
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	10,906,695	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	193,643,724	156,805,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	10,867	30,336
Փոխառություններ	25	3,121,387	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	12,168,789	9,498,202
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		65,120	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	-	312,486
Այլ պարտավորություններ	27	2,135,833	2,147,402
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		<u>222,052,415</u>	<u>204,272,970</u>

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի, 2021թ.	31 դեկտեմբերի, 2020թ.
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	28	21,588,653	20,489,653
Էմիսիոն եկամուտ		9,605,638	9,605,638
Գլխավոր պահուստ		641,779	608,510
Այլ պահուստներ		1,732,279	1,722,635
Չբաշխված շահույթ/(կուտակված վնաս)		(2,797,297)	1,472,646
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		<u>30,771,052</u>	<u>33,899,082</u>
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		<u>252,823,467</u>	<u>238,172,052</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 2022թ. ապրիլի 18-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ
Վարչության նախագահ

Գոհար Գրիգորյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունները կազմակերպվել են և ստորագրվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ ընդհանուր 16-րդ միջին 106-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ/ (Կուտակված վնաս)	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	608,510	(63,145)	1,785,780	1,472,646	33,899,082
Տարվա վնաս	-	-	-	-	-	(4,336,042)	(4,336,042)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(99,368)	99,368	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	158,173	-	-	158,173
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(25,231)	-	-	(25,231)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(23,930)	-	-	(23,930)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	109,012	(99,368)	(4,236,674)	(4,227,030)
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,099,000	-	-	-	-	-	1,099,000
Հատկացում պահուստին	-	-	33,269	-	-	(33,269)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,099,000	-	33,269	-	-	(33,269)	1,099,000
Հաշվեկշիռը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,297)	30,771,052

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	508,876	52,872	1,450,883	1,717,824	33,825,746
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	238,576	238,576
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	408,411	-	408,411
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	(165,761)	-	-	(165,761)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	23,948	-	-	23,948
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	25,796	(73,514)	-	(47,718)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(116,017)	334,897	238,576	457,456
Հատկացում պահուստին	-	-	99,634	-	-	(99,634)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(384,120)	(384,120)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	99,634	-	-	(483,754)	(384,120)
Հաշվեկշիռը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	608,510	(63,145)	1,785,780	1,472,646	33,899,082

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 106-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2021	2020
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	(5,074,862)	441,716
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Արժեզրկման ծախս	13,073,327	5,786,898
Բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման հակադարձումից և իրացումից օգուտներ	-	31,289
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	1,217,687	1,120,962
Հիմնական միջոցների օտարումից գուտ վնաս	87,869	-
Այլ ակտիվների օտարումից օգուտներ	-	(85,459)
Ստացվելիք տոկոսներ	(19,744)	(621,786)
Վճարվելիք տոկոսներ	208,716	(356,881)
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	(22,688)	471,022
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից գուտ (օգուտ)/վնաս	802,043	(824,780)
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	<u>10,272,348</u>	<u>5,962,981</u>
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	460,850	6,902,338
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	(462,944)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	830,829	(13,568,076)
Այլ ակտիվներ	(716,485)	509,935
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,103,708	(252,126)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	48,971,949	(40,566,623)
Այլ պարտավորություններ	8,272	(631,918)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	<u>62,931,471</u>	<u>(42,106,433)</u>
Վճարված շահութահարկ	(195,967)	(669,294)
Գործառնական գործունեությունից գուտ դրամական միջոցների հոսքեր	<u>62,735,504</u>	<u>(42,775,727)</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի (առք)/վաճառք	(1,717,970)	1,987,110
Հիմնական միջոցների առք	(1,180,730)	(673,882)
Հիմնական միջոցների վաճառք	210,719	245,910
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(598,738)	(513,900)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(3,286,719)	1,045,238
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	1,099,000	-
Շահաբաժինների վճարում	-	(384,120)
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի ներգրավում/(մարում)	(21,092,453)	21,971,666
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում/(մարում)	3,534,522	(757,846)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(707,581)	(479,289)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների մարում	(2,583,135)	(337,930)
Ֆինանսավորման գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(19,749,647)	20,012,481
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/ (նվազում)	39,699,138	(21,718,008)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	28,450,237	49,575,707
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ վրա	15,497	5,597
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(4,925,650)	586,941
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	63,239,222	28,450,237
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	20,894,904	18,849,305
Վճարված տոկոսներ	(9,747,816)	(9,776,728)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 106-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

2015թ. հունիսի 23-ին համաձայն Բանկի Գրանցման թիվ 0373 վկայականի «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՓԲԸ-ն վերակազմավորվեց «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ՝ թողարկելով 14,500,000 հատ բաժնետոմս:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն ունի 55 մասնաճյուղ ՀՀ-ում, մեկ մասնաճյուղ Ղազախստանի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

2019թ. հուլիսի 29-ին «Մուդիա Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Յունիբանկի բանկային ավանդների գնահատականի B2/NP, բազային վարկային գնահատականի b3, կոնտրադենտի ռիսկի գնահատականի B2(cr)/NP(cr) վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2020թ. հուլիսի 22-ին «Մուդիա Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Յունիբանկի բանկային ավանդների գնահատականի B2/NP, բազային վարկային գնահատականի b3, կոնտրադենտի ռիսկի գնահատականի B2(cr)/NP(cr) վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2020թ. անկումից հետո Հայաստանի տնտեսությունը թևակոխել է կայուն վերականգնման փուլ: Ակնկալվում է, որ COVID-19-ի համավարակային իրավիճակի աստիճանական բարելավումը, Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ հրադադարի մասին համաձայնագիրը, ինչպես նաև պետական և մասնավոր ներդրումների ընդլայնումը կխթանեն 2022թ. աճը: Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված Կառավարության ջանքերը, ՓՄՁ-ների համար ֆինանսական հասանելիության ընդլայնումը, առաջնահերթ սոցիալական ծախսերի համար հնարավորությունների ստեղծումը, ինչպես նաև կապիտալի շուկայի զարգացման ընդլայնված գործողությունների ծրագիրը նույնպես կարող են Հայաստանի տնտեսության կայունության և զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծել:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և համակարգչային և կապի միջոցների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2021թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջաններին համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2021թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2)» (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 16, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Սուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):
- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն

լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ձուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված օգուտը և վնասը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	480.14	522.59
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	542.61	641.11
ՀՀ դրամ/1 ՌՌԲ	6.42	7.02

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Սռնորային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել

կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,

- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա մ բոլոր, կա մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կա մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են գուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտագանգման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանգման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտագանգման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված

վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:

- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղջված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքստի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,

- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ գեղջվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական

ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի

պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,

- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառությանամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները գեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները գեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ ֆինանսական

կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի դեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեգրվում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են 20 ծանոթագրությունում: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ

հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Զեղքերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.13 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.14 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի

հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	80	1.25
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	14.3
Բանկոմատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

4.17 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

4.18 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.19 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.20 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.19 ծանոթագրությունում:

4.21 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.22 Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբերող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 35.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 30:

6 Ձուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
<i>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18,923,773	17,421,417
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	162,277	207,729
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,233,678	1,278,886
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	558,886	470,340
Եկամուտ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից	16,372	35,031
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	19,662	-
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	57,688
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	20,914,648	19,471,091
<hr/>		
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7,892,686	7,447,099
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	539,606	483,615
Կառավարության վարկեր	138,629	236,420
Ռեպո գործառնություններ	289,576	257,207
Փոխառություններ	260,174	295,786
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	120,931	133,891
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	714,930	560,910
Այլ տոկոսային ծախս	-	4,919
Ընդամենը տոկոսային ծախս	9,956,532	9,419,847
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	10,958,116	10,051,244

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Դրամարկղային գործառնություններ	471,857	394,250
Վճարային քարտերով գործառնություններ	730,274	1,024,746
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	25,119	19,778
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	2,105,276	1,148,045
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	181,185	184,082
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	3,513,711	2,770,901
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	247,366	194,165
Վճարային քարտերով գործառնություններ	334,796	363,795
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	10,534	18,868
Բորսայական ծառայություններ	31,006	28,738
Այլ ծախսեր	16,945	9,072
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	640,647	614,638

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	1,680,001	1,589,391
Ածանցյալ գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս)	1,431,290	(471,022)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	3,111,291	1,118,369

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	493,424	333,120
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ	-	824,780
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից զուտ եկամուտներ	-	20,145
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	-	41,484
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտ	13,492	82,192
Ֆինանսական երաշխիքների գծով օգուտ	4,613	13,071
Այլ եկամուտ	53,980	45,455
Ընդամենը այլ եկամուտներ	565,509	1,360,247

10 Արժեզրկման ծախս/ (արժեզրկման հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2021				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2021թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	(15,497)	-	-	(15,497)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(28,638)	-	-	(28,638)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18	(280,924)	35,323	13,317,581	13,071,980
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	(25,231)	-	-	(25,231)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	43,576	-	-	43,576
Այլ ակտիվներ	22	633	-	-	633
Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ	29	26,504	-	-	26,504
Ընդամենը արժեզրկման ծախս/(արժեզրկման հակադարձում)		(279,577)	35,323	13,317,581	13,073,327

Հազար ՀՀ դրամ

					2020
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	(5,597)	-	-	(5,597)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	162,124	-	-	162,124
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18	(259,273)	(264,140)	6,072,107	5,548,694
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	23,948	-	-	23,948
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	51,984	-	-	51,984
Այլ ակտիվներ	22	36,548	-	-	36,548
Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ	29	(30,803)	-	-	(30,803)
Ընդամենը արժեզրկման ծախս/(արժեզրկման հակադարձում)		<u>(21,069)</u>	<u>(264,140)</u>	<u>6,072,107</u>	<u>5,786,898</u>

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2021	2020
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	3,910,350	3,857,600
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	1,164	4,803
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	<u>3,911,514</u>	<u>3,862,403</u>

12 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	627,388	582,415
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	81,879	24,688
Գովազդի ծախսեր	206,870	188,998
Գործուղման ծախսեր	20,743	6,576
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	236,409	182,662
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	503,406	584,675
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից կորուստներ	-	31,289
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	802,043	-
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	69,365	85,467
Անվտանգության գծով ծախսեր	220,662	205,497
Ներկայացուցչական ծախսեր	295,693	227,799
Գրասենյակային ծախսեր	161,994	140,762
Վճարված տուգանքներ	30,507	318
Ավանդների ապահովագրություն	372,631	334,556
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	51,280	49,600
Ինկասացիոն ծառայություններ	88,405	100,997
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	87,869	-
Թարնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	26,192	4,875
Բարեգործական նվիրատվություններ	144,321	429,462
Այլ ծախսեր	352,657	293,508
Ընդամենը այլ ծախսեր	4,380,314	3,474,144

13 Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	77,931	236,523
Հետաձգված հարկ	(816,751)	(33,383)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	(738,820)	203,140

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի/(փոխհատուցման) և հաշվապահական շահույթի/(վնասի) միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ		Արդյունավետ դրույքաչափ	
	2021	(%)	2020	(%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	(5,074,862)	-	441,716	-
Շահութահարկ	(913,475)	(18)	79,509	18
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	30,287	-	272,091	62
Արտարժույթի բացասական/ (դրական) փոխարժեքային տարբերություն	144,368	3	(148,460)	(34)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	<u>(738,820)</u>	<u>(15)</u>	<u>203,140</u>	<u>46</u>

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	01 հունվարի 2021		Այլ 31 դեկտեմբերի 2021			
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Չուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,073	(2,073)	-	-	-	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,434	(3,434)	-	-	-	-
Ներդրումներ արժեթղթերում	20,175	22,738	(23,930)	18,983	18,983	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(9,524)	598,846	-	589,322	589,322	-
Հիմնական միջոցներ	(392,000)	48,864	-	(343,136)	-	(343,136)
Այլ ակտիվներ	6,203	164,706	-	170,909	170,909	-
Այլ պարտավորություններ	71,188	(26,931)	-	44,257	44,257	-
Պայմանական պարտավորություններ	(14,035)	14,035	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	<u>(312,486)</u>	<u>816,751</u>	<u>(23,930)</u>	<u>480,335</u>	<u>823,471</u>	<u>(343,136)</u>

Հազար ՀՀ դրամ	01 հունվարի 2020		Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2020		
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո- րություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,081	(1,008)	-	2,073	2,073	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(35,129)	38,563	-	3,434	3,434	-
Ներդրումներ արժեթղթերում	128,589	(134,210)	25,796	20,175	20,175	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(170,113)	160,589	-	(9,524)	-	(9,524)
Հիմնական միջոցներ	(247,485)	(71,001)	(73,514)	(392,000)	-	(392,000)
Այլ ակտիվներ	(7,008)	13,211	-	6,203	6,203	-
Այլ պարտավորություններ	37,432	33,756	-	71,188	71,188	-
Պայմանական պարտավորություններ	(7,518)	(6,517)	-	(14,035)	-	(14,035)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(298,151)	33,383	(47,718)	(312,486)	103,073	(415,559)

14 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ/(վնաս)

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Տարվա շահույթ/(վնաս)	(4,336,042)	238,576
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(464,365)	(384,120)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ վնաս	(4,800,407)	(145,544)
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	172,886,525	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային վնաս	(0,0277662)	(0,0008418)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	11,243,677	8,129,037
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	40,003,722	17,858,234
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	11,991,823	2,478,463
	63,239,222	28,465,734
Արժեզրկումից պահուստներ	-	(15,497)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,239,222	28,450,237

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2%) չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 10%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 8%-ը՝ արտարժույթով: Այդ միջոցները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 24,546,192 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 20,893,618 հազար դրամ):

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 6,605,985 հազար դրամ գումարով (55%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են մեկ բանկում, (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,975,997 հազար դրամ՝ (80%) երկու բանկերում):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	15,497	21,094
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(15,497)	(5,597)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	15,497

2021թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 378,210 հազար դրամ գումարով (2020թ.՝ 1,090,502 հազար դրամ):

16 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոփերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոփերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	12,413,473	5,239	10,867
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		5,239	10,867

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	23,252,695	2,020	30,098
Արտաժութային ֆորվարդ պայմանագրեր	249,761	-	238
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		2,020	30,336

17 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	311,500	411,500
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	773,746	840,623
Բանկերում ներդրված ավանդներ	4,026,490	3,523,702
Բանկերին տրամադրված վարկեր	10,717,120	13,155,279
Ֆինանսական կազմակերպությունների տրամադրված վարկեր	505,375	447,061
	<u>16,334,231</u>	<u>18,378,165</u>
Արժեզրկումից պահուստներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	(152,007)	(180,645)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	<u>16,182,224</u>	<u>18,197,520</u>

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	180,645	18,521
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(28,638)	162,124
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>152,007</u>	<u>180,645</u>

18 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային և արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկման պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	11,397,422	(136,045)	11,261,377	11,213,186	(310,833)	10,902,353
Սպառողական վարկեր	71,515,818	(4,368,803)	67,147,015	80,980,868	(6,434,533)	74,546,335
	<u>82,913,240</u>	<u>(4,504,848)</u>	<u>78,408,392</u>	<u>92,194,054</u>	<u>(6,745,366)</u>	<u>85,448,688</u>
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Արդյունաբերություն	9,364,108	(428,557)	8,935,551	11,289,182	(570,372)	10,718,810
Գյուղատնտեսություն	978,159	(7,566)	970,593	847,011	(87,056)	759,955
Շինարարություն	6,754,839	(763,353)	5,991,486	9,925,780	(247,659)	9,678,121
Տրանսպորտ	8,711,622	(369,662)	8,341,960	10,369,526	(356,996)	10,012,530
Առևտուր	9,714,776	(122,322)	9,592,454	12,799,514	(791,485)	12,008,029
Սպասարկում	13,449,414	(4,200,628)	9,248,786	13,660,221	(1,414,733)	12,245,488
Այլ	14,030,490	(106,659)	13,923,831	15,772,561	(69,092)	15,703,469
	<u>63,003,408</u>	<u>(5,998,747)</u>	<u>57,004,661</u>	<u>74,663,795</u>	<u>(3,537,393)</u>	<u>71,126,402</u>
Ընդամենը	<u>145,916,648</u>	<u>(10,503,595)</u>	<u>135,413,053</u>	<u>166,857,849</u>	<u>(10,282,759)</u>	<u>156,575,090</u>

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 378,210 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,090,502 հազար դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի յոթ փոխառու և կապակցված կողմերի խումբ, որոնց վարկի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս վարկերի համախառն արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 32,185,863 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,805,956 հազար դրամ, համախառն վարկային պորտֆել, որը տրամադրվել է վեց փոխառու և կապակցված կողմերի խմբին): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում կազմում է 3,094,427 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 203,545 հազար դրամ)

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուլիսի 1-ի դրությամբ	74,648,844	3,888,945	13,656,265	92,194,054
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	58,074,018	553,231	3,470,856	62,098,105
Մարված ակտիվներ	(54,332,324)	(1,069,723)	(6,440,178)	(61,842,225)
- փոխանցում Փուլ 1	1,182,359	(930,006)	(252,353)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,035,957)	1,035,957	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(5,275,374)	(2,058,559)	7,333,933	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(1,801,691)	(104,689)	(405,498)	(2,311,878)
Վերականգնում	-	-	5,005,744	5,005,744
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,230,560)	(12,230,560)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>71,459,875</u>	<u>1,315,156</u>	<u>10,138,209</u>	<u>82,913,240</u>

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուլիսի 1-ի դրությամբ	55,329,733	2,095,889	17,238,173	74,663,795
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	18,314,742	451,889	446,774	19,213,405
Մարված ակտիվներ	(19,539,045)	(828,286)	(292,029)	(20,659,360)
- փոխանցում Փուլ 1	427,934	(233,427)	(194,507)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(207,330)	228,476	(21,146)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(1,308,620)	(1,337,199)	2,645,819	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(3,678,302)	(173,656)	(736,146)	(4,588,104)
Վերականգնում	-	-	316,294	316,294
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,942,622)	(5,942,622)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>49,339,112</u>	<u>203,686</u>	<u>13,460,610</u>	<u>63,003,408</u>

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	67,028,447	5,590,684	9,316,876	81,936,007
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	58,074,018	553,231	3,470,856	62,098,105
Մարված ակտիվներ	(47,473,143)	515,707	(27,612)	(46,985,048)
- փոխանցում Փուլ 1	4,699,032	(4,437,762)	(261,270)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(2,482,453)	3,110,333	(627,880)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(6,956,065)	(1,455,017)	8,411,082	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	1,759,008	11,769	418,585	2,189,362
Վերականգնում	-	-	3,198,552	3,198,552
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(10,242,924)	(10,242,924)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>74,648,844</u>	<u>3,888,945</u>	<u>13,656,265</u>	<u>92,194,054</u>

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	42,529,394	2,472,792	26,726,179	71,728,365
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	19,158,537	9,971	44,445	19,212,953
Մարված ակտիվներ	(13,094,520)	(38,231)	(7,691,609)	(20,824,360)
- փոխանցում Փուլ 1	5,422,006	(2,324,323)	(3,097,683)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(677,307)	2,072,361	(1,395,054)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(1,578,752)	(106,783)	1,685,535	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	3,570,375	10,102	1,451,078	5,031,555
Վերականգնում	-	-	11,270	11,270
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(495,988)	(495,988)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>55,329,733</u>	<u>2,095,889</u>	<u>17,238,173</u>	<u>74,663,795</u>

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,212,880	138,644	5,393,842	6,745,366
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ</i>				
- փոխանցում Փուլ 1	85,784	(27,497)	(58,287)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(18,889)	18,889	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94,188)	(66,639)	160,827	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(818,836)	(29,795)	3,593,764	2,745,133
Նոր տրամադրված վարկեր	577,530	64,081	1,597,554	2,239,165
Վերականգնում	-	-	5,005,744	5,005,744
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,230,560)	(12,230,560)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	944,281	97,683	3,462,884	4,504,848

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	206,035	5,812	3,325,546	3,537,393
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ</i>				
- փոխանցում Փուլ 1	3,568	(307)	(3,261)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(754)	754	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(716)	(3,396)	4,112	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(129,864)	(2,545)	8,114,745	7,982,336
Նոր տրամադրված վարկեր	90,246	3,582	11,518	105,346
Վերականգնում	-	-	316,294	316,294
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,942,622)	(5,942,622)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	168,515	3,900	5,826,332	5,998,747

Հազար ՀՀ դրամ	2020			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,756,955	175,279	5,027,574	6,959,808
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ</i>				
- փոխանցում Փուլ 1	81,644	(13,128)	(68,516)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(69,520)	216,455	(146,935)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(252,888)	(147,063)	399,951	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(1,073,970)	(176,500)	6,016,498	4,766,028
Նոր տրամադրված վարկեր	770,659	83,601	1,209,642	2,063,902
Վերականգնում	-	-	3,198,552	3,198,552
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(10,242,924)	(10,242,924)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,212,880	138,644	5,393,842	6,745,366

Հազար ՀՀ դրամ	2020			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	71,583	733	5,231,031	5,303,347
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ</i>				
- փոխանցում Փուլ 1	94,098	(272)	(93,826)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,004)	176,971	(175,967)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(2,680)	(379)	3,059	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(6,381)	(173,398)	(1,164,173)	(1,343,952)
Նոր տրամադրված վարկեր	50,419	2,157	10,140	62,716
Վերականգնում	-	-	11,270	11,270
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(495,988)	(495,988)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	206,035	5,812	3,325,546	3,537,393

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 811,758 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 894,985 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 1,477,973 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 3,057,483 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերի դիմաց (տես ծանոթագրություն 23, 25):

Ինչպես նշված է 32 ծանոթագրությունում, 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 34 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 35 ծանոթագրությունում:

Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում:

19 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
Պետական պարտատոմսեր	11,619,814	504,076
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,267,182	1,129,679
Արժեզրկման գծով պահուստ	(142,366)	(13,994)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	15,744,630	1,619,761
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	9,264,041
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	3,187,811
Արժեզրկման գծով պահուստ	-	(84,796)
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	12,367,056
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	15,744,360	13,986,817

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	98,790	46,806
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	43,576	51,984
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	142,366	98,790

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	7.15-11	2022-2026	7.15-12	2021-2025
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5-9.9	2022-2024	5-9.9	2021-2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,084,366	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	536,505	-
ՀՀ բաժնային գործիքներ	28,643	28,643
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,649,514	28,643
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	1,158,537
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	1,375,937
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	2,534,474
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,649,514	2,563,117

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	33,245	9,297
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(25,231)	23,948
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,014	33,245

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2020թ. նույնպես):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11	2028	11	2028
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5.95	2022	5.95-7.5	2021-2022

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային արժեթղթերը ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերն են՝.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		2021	2020	2021	2020
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	16,500	16,500
	ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	2.54	2.54	12,143	12,143
				28,643	28,643

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի պարտագանցման բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը

սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք: Գրավադրված արժեթղթերի դիմաց հաշվառվող պարտավորությունները ներկայացված են 23 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	
						Հող և շենքեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք</i>							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,691,669	308,274	1,163,438	236,164	4,426,833	1,362,926	13,189,304
Վերագնահատում	408,411	-	-	-	-	-	408,411
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	-	-	-	-	(207,320)
Վերագնահատման աճը նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազման մասով՝ ճանաչված շահույթում	20,145	-	-	-	-	-	20,145
Ավելացում	13,449	58,868	110,889	4,232	486,444	534,263	1,208,145
Վերաչափում	-	-	-	-	-	317,447	317,447
Օտարում	-	(15,107)	(12,254)	-	(149,500)	(256,603)	(433,464)
Վերադասակարգում	-	-	71	-	(71)	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,926,354	352,035	1,262,144	240,396	4,763,706	1,958,033	14,502,668
Ավելացում	583,111	83,927	128,412	65,216	320,064	380,348	1,561,078
Վերաչափում	-	-	-	-	-	263,544	263,544
Օտարում	(198,000)	-	(26,059)	(70,760)	(128,805)	(298,276)	(721,900)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,311,465	435,962	1,364,497	234,852	4,954,965	2,303,649	15,605,390

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	138,428	53,893	679,394	61,473	2,362,553	355,936	3,651,677
Տարվա ծախս	71,397	16,112	107,089	23,116	330,067	427,424	975,205
Օտարում	-	(15,109)	(11,790)	-	(46,781)	(130,353)	(204,033)
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	-	-	-	-	(207,320)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,505	54,896	774,693	84,589	2,645,839	653,007	4,215,529
Տարվա ծախս	78,834	5,211	107,854	23,291	374,860	455,746	1,045,796
Օտարում	(1,377)	-	(25,467)	(28,539)	(103,746)	(264,183)	(423,312)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,962	60,107	857,080	79,341	2,916,953	844,570	4,838,013
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,923,849	297,139	487,451	155,807	2,117,867	1,305,026	10,287,139
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,231,503	375,855	507,417	155,511	2,038,012	1,459,079	10,767,377

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հողը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ աճ 408,411 հազար դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար դեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հողը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 5,670,356 հազար դրամ (2020թ՝ 5,569,109 հազար դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ աճ 32,831 հազար դրամ գումարով:

Հիմնական միջոցների իրական արժեքի հիերարխիայի համար տես ծանոթագրություն 32.3-ը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ պարտավորություններ տողում (տե՛ս ծանոթագրություն 27): Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,140,741 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,802,306 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 1,719,932 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,628,709 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

21 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	993,933	1,613,960	101,021	2,708,914
Ավելացում	-	513,900	-	513,900
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	993,933	2,127,860	101,021	3,222,814
Ավելացում	70,119	528,619	-	598,738
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,064,052	2,656,479	101,021	3,821,552
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	398,295	307,799	69,061	775,155
Մասհանումներ	57,963	85,390	2,404	145,757
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	456,258	393,189	71,465	920,912
Մասհանումներ	60,397	109,097	2,397	171,891
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	516,655	502,286	73,862	1,092,803
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	537,675	1,734,671	29,556	2,301,902
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	547,397	2,154,193	27,159	2,728,749

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտոնագրերում ներառված է 323,937 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վճարային քարտերով գործառնությունների քլիրինգային գործընթացի իրականացման համար համապատասխան ծրագրերի արտոնագիրը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 370,160 հազար դրամ):

2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 17,509 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 15,555 հազար դրամ):

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ստացվելիք գումարներ	174,848	193,402
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(5,799)	(6,883)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	169,049	186,519
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,569,817	684,225
Բոնազանձված ակտիվներ	3,566,611	3,964,033
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	207,921	160,122
Պահեստ	129,646	190,546
Թանկարժեք մետաղներ	139,789	156,072
Այլ ակտիվներ	519,925	339,483
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	6,133,709	5,494,481
Ընդամենը այլ ակտիվներ	6,302,758	5,681,000

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021 Փուլ 1	2020 Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,883	1,084
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	633	36,548
Զուտ դուրսգրում	(1,717)	(30,749)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,799	6,883

Բոնազանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

23 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	1,014,016	347,048
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	1,986,012	309,334
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	6,832,340	12,829,246
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,074,327	932,956
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	-	15,155,102
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	<u>10,906,695</u>	<u>29,573,686</u>

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 811,758 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 894,985 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 18):

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերից ռեպո համաձայնագրերով վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 12,451,852 հազար ՀՀ դրամ համախառն գումարով ամորտիզացված և 2,534,474 հազար ՀՀ դրամ գումարով իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես ծանոթագրություն 19):

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020: նույնպես):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	61,361,016	31,596,857
Ժամկետային ավանդներ	13,109,039	17,849,638
	<u>74,470,055</u>	<u>49,446,495</u>
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	13,712,144	19,432,442
Ժամկետային ավանդներ	105,461,525	87,926,613
	<u>119,173,669</u>	<u>107,359,055</u>
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	<u>193,643,724</u>	<u>156,805,550</u>

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 5,509,282 հազար դրամ գումարով (2020թ.՝ 7,395,471 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող տասը հաճախորդների ավանդների և հաշվարկային հաշիվների ընդհանուր գումարը կազմում է 34,457,165 հազար դրամ (2020թ.՝ 24,761,743 հազար դրամ, ութը հաճախորդների) կամ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 18.09% (2020թ. 15.8%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020: ոչինչ):

25 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,921,192	2,091,047
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	1,185,747	3,812,246
Այլ փոխառություն	14,448	2,015
Ընդամենը փոխառություններ	3,121,387	5,905,308

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության աջակցության» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 1,477,973 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 3,057,483 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 18):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն և կարճաժամկետ վերականգնվող փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 31):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020: ոչինչ):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը			%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
		Քանակ					
20.03.2019	ԱՄՆ դոլար	100	10,924	5	20.03.2022	1,092,400	
15.11.2019	ԱՄՆ դոլար	100	10,000	5.25	15.11.2022	1,000,000	
01.09.2020	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.25	01.09.2023	5,000,000	
05.02.2021	ԱՄՆ դոլար	100	33,478	5.30	05.02.2024	3,347,800	
20.05.2021	ԱՄՆ դոլար	100	40,000	5.25	20.05.2024	4,000,000	
26.11.2021	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	4.80	26.11.2024	5,000,000	
10.09.2020	ՀՀ դրամ	10,000	50,000	10.50	10.12.2022	500,000,000	
20.05.2021	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	11.00	20.08.2023	1,000,000,000	
05.02.2021	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	10.50	05.05.2023	1,000,000,000	
26.11.2021	ՀՀ դրամ	10,000	25,000	9.80	26.02.2024	250,000,000	

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2020թ. նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020թ. նույնպես):

27 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Վճարվելիք գումարներ	189,439	130,363
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,362,299	1,305,057
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	296,457	447,391
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,848,195	1,882,811
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	191,872	189,921
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	57,632	63,040
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով	38,134	11,630
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	287,638	264,591
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,135,833	2,147,402

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 12)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 20):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,305,057	1,068,470
Ավելացում	380,348	534,263
Դադարեցում	-	(135,834)
Վերաչափում	263,544	317,447
Տոկոսի կուտակում	120,931	133,891
Վճարումներ	(707,581)	(613,180)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,362,299	1,305,057

2021թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10% (2020թ.՝ 10%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

28 Սեփական կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 21,588,653 հազար ՀՀ դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,886,525 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և թվով 36,788,261 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ 32,010,000-ը 100 ՀՀ դրամ և 4,778,261-ը 230 ՀՀ դրամ անվանական արժեքներով:

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	17,981,523	83.3	17,981,523	87.8
Սֆիկարո Բնվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,350,900	6.3	1,350,900	6.6
Առուլվա Էնթերփրայզիս լիմիթեդ	776,701	3.6	776,701	3.8
Այլ	1,479,529	6.8	380,529	1.8
	<u>21,588,653</u>	<u>100</u>	<u>20,489,653</u>	<u>100</u>

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2021թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 1,099,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով (2020թ. ավելացում տեղի չի ունեցել):

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2020թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 384,120 հազար ՀՀ դրամ:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	2,748,371	5,338,936
Տրամադրված երաշխիքներ	463,191	1,059,334
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	<u>3,211,562</u>	<u>6,398,270</u>

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տե՛ս ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1

Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորվածություններ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	11,630	42,433
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	26,504	(30,803)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>38,134</u>	<u>11,630</u>

Երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս ծանոթագրություն 27-ում) :

30 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների

մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի նշանակալից բաժնետերեր են հանդիսանում ՌԴ գործարարներ Գ. Չաքարյանը և Գ. Պիսկովը՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով, որոնց անուղղակի պատկանում է ձայների իրավունք տվող բաժնետոմսերի 97,79%-ը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	12,801,117	2,289,663	2,647,202	402,093
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	1,121,804	10,283,416	1,901,968
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(1,009,488)	(59,599)	(129,501)	(14,398)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	11,791,629	3,351,868	12,801,117	2,289,663
Արժեզրկումից պահուստ	(17,893)	(45,365)	(27,053)	(45,726)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,773,736	3,306,503	12,774,064	2,243,937
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	258,520	-	3,024,449	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	23,130,947	-	25,406,519	-
Տարվա ընթացքում մարված	(23,095,669)	-	(28,172,448)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	293,798	-	258,520	-
Արժեզրկումից պահուստ	(453)	-	(745)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	293,345	-	257,775	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,018,821	-	1,259,852	-
Տարվա ընթացքում ստացված	50,914,282	-	50,810,942	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(50,317,517)	-	(51,051,973)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,615,586	-	1,018,821	-

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,739,454	153,554	1,459,242	319,778
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	11,777,474	2,259,086	14,326,933	3,463,610
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(12,845,488)	(2,297,339)	(14,046,721)	(3,629,834)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>671,440</u>	<u>115,301</u>	<u>1,739,454</u>	<u>153,554</u>
<i>Փոխառություններ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	2,091,047	-	1,919,431	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	-	-	171,616	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	(169,856)	-	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,921,191</u>	<u>-</u>	<u>2,091,047</u>	<u>-</u>
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	77,648
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	323,128	51,362	900,903	147,276
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(264,742)	(5,358)	(321,579)	(11,395)
Վարկային կորուստների ծախս/(հակադարձում)	(9,452)	(361)	22,980	44,969
Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.				
Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	909,773		704,626	
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	<u>909,773</u>		<u>704,626</u>	

32 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

				Ընդամենը	Ընդամենը
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	իրական արժեք	հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	63,239,222	-	63,239,222	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,182,224	-	16,182,224	16,182,224
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	132,510,367	-	132,510,367	135,413,053
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	945,128	14,490,250	-	15,435,378	15,744,630
Այլ ակտիվներ	-	169,049	-	169,049	169,049
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	10,906,695	-	10,906,695	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	191,221,265	-	191,221,265	193,643,724
Փոխառություններ	-	2,994,164	-	2,994,164	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	12,365,469	-	12,365,469	12,168,789
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,848,195	-	1,848,195	1,848,195

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1		Մակարդակ 2		Մակարդակ 3		Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	28,450,237	-	-	-	-	28,450,237	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	18,197,520	-	-	-	-	18,197,520	18,197,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	155,944,518	-	-	-	-	155,944,518	156,575,090
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,668,876	13,267,111	-	-	-	-	14,935,987	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	186,519	-	-	-	-	186,519	186,519
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	29,166,267	-	-	-	-	29,166,267	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	156,251,677	-	-	-	-	156,251,677	156,805,550
Փոխառություններ	-	5,744,988	-	-	-	-	5,744,988	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,449,566	-	-	-	-	9,449,566	9,498,202
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,882,811	-	-	-	-	1,882,811	1,882,811

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 24% տարեկան (2020թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է

անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք գեղջվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքերին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով գեղջված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույթաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	<u>Մակարդակ 1</u>	<u>Մակարդակ 2</u>	<u>Մակարդակ 3</u>	<u>Ընդամենը</u>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	-	1,649,514	-	1,649,514
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,239	-	5,239
Ընդամենը	-	1,654,753	-	1,654,753

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	10,867	-	10,867
Ընդամենը	-	10,867	-	10,867
Զուտ իրական արժեք	-	1,643,886	-	1,643,886

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	2,563,117	-	2,563,117
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,020	-	2,020
Ընդամենը	-	2,565,137	-	2,565,137
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	30,336	-	30,336
Ընդամենը	-	30,336	-	30,336
Զուտ իրական արժեք	-	2,534,801	-	2,534,801

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են:

Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

32.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
<i>Հող և շենքեր</i>	-	-	6,311,465	6,311,465
<i>Համակարգչային և կապի միջոցներ</i>	-	-	1,364,497	1,364,497
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	7,675,962	7,675,962
Զուտ իրական արժեք	-	-	7,675,962	7,675,962

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	5,926,354	5,926,354
Համակարգչային և կապի միջոցներ	-	-	1,262,144	1,262,144
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	7,188,498	7,188,498
Զուտ իրական արժեք	-	-	7,188,498	7,188,498

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-րդում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա:

Այս մակարդակում ոչ ֆինանսական ակտիվների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Հիմնական միջոցներ	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ			
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,926,354	1,262,144	7,188,498
Ավելացում	583,111	128,412	711,523
Վաճառք	(198,000)	(26,059)	(224,059)
Կուտակված մաշվածություն	(79,962)	(857,080)	(937,042)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,311,465	1,364,497	7,675,962
Զուտ իրական արժեք	6,311,465	1,364,497	7,675,962

	<i>Հիմնական միջոցներ</i>	<i>Համակարգչային և կապի միջոցներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,691,669	1,163,438	6,855,107
Վերագնահատում	408,411	-	408,411
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	(207,320)
Վերագնահատման աճը նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազման մասով՝ ճանանչված շահույթում	20,145	-	20,145
Ավելացում	13,449	110,889	124,338
Վաճառք	-	(12,254)	(12,254)
Վերադասակարգում	-	71	71
Կուտակված մաշվածություն	(2,505)	(774,693)	(777,198)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,926,354	1,262,144	7,188,498
Զուտ իրական արժեք	5,926,354	1,262,144	7,188,498

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.					
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կասկածահար հաշվանցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Վարկեր բանկերից ոչ պահանջարկային համաձայնագրերով (ծանոթ. 19,23)	15,155,102	-	15,155,102	(14,901,530)	-	253,572
Ընդամենը	15,155,102	-	15,155,102	(14,901,530)	-	253,572

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցածր		Միջին		Բարձր		Ընդամենը	
	1-ին ամիս	3-ից ամիս	3-ից 12 ամիս	12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,239,222	-	-	63,239,222	-	-	-	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,106,121	1,418,300	12,191,168	14,715,589	1,466,635	-	1,466,635	16,182,224
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	5,239	-	-	5,239	-	-	-	5,239
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,055,515	7,961,679	27,406,877	57,424,071	42,248,856	35,740,126	77,988,982	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	536,505	-	536,505	28,643	1,084,366	1,113,009	1,649,514
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	802,440	120,654	922,104	1,845,198	13,899,432	-	13,899,432	15,744,630
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	169,049	-	-	169,049	-	-	-	169,049
	87,377,586	10,037,138	40,520,149	137,934,873	57,643,566	36,824,492	94,468,058	232,402,931

	Ցպահանջ ն մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպություններ ի նկատմամբ	6,841,673	467,726	636,090	7,945,489	2,631,225	329,981	2,961,206	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,413,737	10,124,463	57,834,808	152,373,008	41,226,769	43,947	41,270,716	193,643,724
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	10,867	-	-	10,867	-	-	-	10,867
Փոխառություններ	8,963	-	82,458	91,421	1,065,905	1,964,061	3,029,966	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	609,276	480,140	1,089,416	11,079,373	-	11,079,373	12,168,789
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32,921	65,842	261,839	360,602	895,753	105,944	1,001,697	1,362,299
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	189,439	296,457	-	485,896	-	-	-	485,896
	<u>91,497,600</u>	<u>11,563,764</u>	<u>59,295,335</u>	<u>162,356,699</u>	<u>56,899,025</u>	<u>2,443,933</u>	<u>59,342,958</u>	<u>221,699,657</u>
Զուտ Դիրք	<u>(4,120,014)</u>	<u>(1,526,626)</u>	<u>(18,775,186)</u>	<u>(24,421,826)</u>	<u>744,541</u>	<u>34,380,559</u>	<u>35,125,100</u>	<u>10,703,274</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(4,120,014)</u>	<u>(5,646,640)</u>	<u>(24,421,826)</u>		<u>(23,677,285)</u>	<u>10,703,274</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամից ավելի, ենթահան րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,450,237	-	-	28,450,237	-	-	-	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններ ի նկատմամբ	1,233,199	-	14,450,397	15,683,596	2,513,924	-	2,513,924	18,197,520
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,020	-	-	2,020	-	-	-	2,020
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30,461,932	6,143,171	30,149,065	66,754,168	51,339,249	38,481,673	89,820,922	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր նեառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	2,534,474	-	-	2,534,474	28,643	-	28,643	2,563,117
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր նեառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	12,352,967	-	579,086	12,932,053	1,054,764	-	1,054,764	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	186,519	-	-	186,519	-	-	-	186,519
	<u>75,221,348</u>	<u>6,143,171</u>	<u>45,178,548</u>	<u>126,543,067</u>	<u>54,936,580</u>	<u>38,481,673</u>	<u>93,418,253</u>	<u>219,961,320</u>

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան րագումար	Ընդամենը
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպություններ ի նկատմամբ	24,123,679	270,557	554,347	24,948,583	4,190,581	434,522	4,625,103	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,515,136	8,757,152	37,108,173	105,380,461	51,380,118	44,971	51,425,089	156,805,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	30,336	-	-	30,336	-	-	-	30,336
Փոխառություններ	10,321	-	187,432	197,753	3,196,547	2,511,008	5,707,555	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	35,928	29,957	5,225,900	5,291,785	4,206,417	-	4,206,417	9,498,202
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32,683	62,586	269,756	365,025	931,792	8,240	940,032	1,305,057
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	130,363	447,391	-	577,754	-	-	-	577,754
	<u>83,878,446</u>	<u>9,567,643</u>	<u>43,345,608</u>	<u>136,791,697</u>	<u>63,905,455</u>	<u>2,998,741</u>	<u>66,904,196</u>	<u>203,695,893</u>
Զուտ Դիրք	<u>(8,657,098)</u>	<u>(3,424,472)</u>	<u>1,832,940</u>	<u>(10,248,630)</u>	<u>(8,968,875)</u>	<u>35,482,932</u>	<u>26,514,057</u>	<u>16,265,427</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(8,657,098)</u>	<u>(12,081,570)</u>	<u>(10,248,630)</u>		<u>(19,217,505)</u>	<u>16,265,427</u>		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության

փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

35.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	11,243,677	-	-	11,243,677
Ստանդարտ	51,995,545	-	-	51,995,545
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	63,239,222	-	-	63,239,222
Արժեզրկումից պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	63,239,222	-	-	63,239,222
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	16,334,231	-	-	16,334,231
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	16,334,231	-	-	16,334,231
Արժեզրկումից պահուստ	(152,007)	-	-	(152,007)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	16,182,224	-	-	16,182,224

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	70,705,230	-	-	70,705,230
Ստանդարտ	754,645	718,581	-	1,473,226
Ցածր	-	596,575	-	596,575
Չաշխատող	-	-	10,138,209	10,138,209
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240
Արժեզրկումից պահուստ	(944,281)	(97,683)	(3,462,884)	(4,504,848)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	70,515,594	1,217,473	6,675,325	78,408,392
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	49,208,228	-	-	49,208,228
Ստանդարտ	130,884	128,278	-	259,162
Ցածր	-	75,408	-	75,408
Չաշխատող	-	-	13,460,610	13,460,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408
Արժեզրկումից պահուստ	(168,515)	(3,900)	(5,826,332)	(5,998,747)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	49,170,597	199,786	7,634,278	57,004,661
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ	15,886,996	-	-	15,886,996
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	15,886,996	-	-	15,886,996
Արժեզրկումից պահուստ	(142,366)	-	-	(142,366)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	15,744,630	-	-	15,744,630
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	1,649,514	-	-	1,649,514
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,649,514	-	-	1,649,514
Արժեզրկումից պահուստ	(8,014)	-	-	(8,014)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	174,848	-	-	174,848
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	174,848	-	-	174,848
Արժեզրկումից պահուստ	(5,799)	-	-	(5,799)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	169,049	-	-	169,049

Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	3,211,562	-	-	3,211,562
	3,211,562	-	-	3,211,562
Արժեզրկումից պահուստ	(38,134)	-	-	(38,134)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	8,129,037	-	-	8,129,037
Ստանդարտ	20,336,697	-	-	20,336,697
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	28,465,734	-	-	28,465,734
Արժեզրկումից պահուստ	(15,497)	-	-	(15,497)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	28,450,237	-	-	28,450,237

<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	18,378,165	-	-	18,378,165
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	18,378,165	-	-	18,378,165
Արժեզրկումից պահուստ	(180,645)	-	-	(180,645)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	18,197,520	-	-	18,197,520

<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	74,348,908	-	-	74,348,908
Ստանդարտ	299,936	1,247,392	-	1,547,328
Ցածր	-	2,641,553	-	2,641,553
Չաշխատող	-	-	13,656,265	13,656,265
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	74,648,844	3,888,945	13,656,265	92,194,054
Արժեզրկումից պահուստ	(1,212,880)	(138,644)	(5,393,842)	(6,745,366)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	73,435,964	3,750,301	8,262,423	85,448,688

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	55,214,481	-	-	55,214,481
Ստանդարտ	115,252	351,374	-	466,626
Ցածր	-	1,744,515	-	1,744,515
Չաշխատող	-	-	17,238,173	17,238,173
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	55,329,733	2,095,889	17,238,173	74,663,795
Արժեզրկումից պահուստ	(206,035)	(5,812)	(3,325,546)	(3,537,393)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	55,123,698	2,090,077	13,912,627	71,126,402
<i>Անորոշիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	14,085,607	-	-	14,085,607
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,085,607	-	-	14,085,607
Արժեզրկումից պահուստ	(98,790)	-	-	(98,790)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	13,986,817	-	-	13,986,817
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	2,534,474	-	-	2,534,474
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	2,534,474	-	-	2,534,474
Արժեզրկումից պահուստ	(33,245)	-	-	(33,245)
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	193,402	-	-	193,402
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	193,402	-	-	193,402
Արժեզրկումից պահուստ	(6,883)	-	-	(6,883)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	186,519	-	-	186,519
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	6,398,270	-	-	6,398,270
	6,398,270	-	-	6,398,270
Արժեզրկումից պահուստ	(11,630)	-	-	(11,630)

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 16 ծանոթագրությունում:

35.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում – գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտագանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են որպես բարձր վարկանիշ ունեցող, մինչև 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ կամ ցածր և ավելի քան 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատագանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	Վարկանիշ	2021	2020
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.025%	0.001-0.040%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.043-3.472%	0.059-7.207%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	6.003-31.025%	12.834-23.604%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթուղի/իրական արժեթուղի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտազանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտազանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,

- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտագանգման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չափաստող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուի ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չափաստող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չափաստող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝

որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.3 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	352,861	2,947,861
Փոփոխությունից զուտ վնաս	(60,222)	(479,994)

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են դեֆոլտից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական զեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտագանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտագանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք
- Գնաճ
- Անշարժ գույքի գները (միջին զինը Երևանում)

35.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,743,796	12,753,009	6,742,417	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,182,224	-	-	16,182,224
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,239	-	5,239
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	121,387,370	13,975,755	49,928	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր	17,394,144	-	-	17,394,144
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	145,129	-	23,920	169,049
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	198,852,663	26,734,003	6,816,265	232,402,931
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	200,369,064	16,616,174	2,976,082	219,961,320

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Տնտեսության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս ծանոթագրություն 18-ը:

35.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք

- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրամադրված 6,208,053 հազար դրամ ընդհանուր գումարով արժեզրկված վարկերի համար արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2020թ. 4,690,442 հազար դրամ):

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Անշարժ գույք	72,177,081	77,063,123
Շարժական գույք	12,011,735	13,588,087
Շրջանառու միջոցներ	1,549,248	1,403,860
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	2,404,359	5,903,726
Դրամական միջոցներ	4,853,088	5,442,039
Կենցաղային տեխնիկա	25,672,345	25,697,470
Ապահովվածություն չունեցող	27,248,792	37,759,544
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	145,916,648	166,857,849

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

35.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելիների: Ոչ

առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լոգացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ		2021	2020
	Փոփո-խություններ հիմնական տոկոսա-դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	(44,793)	(54,209)
ՀՀ դրամ	-1	47,411	57,844

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2021			2020		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ
<i>Տոկոսաբեր ակտիվներ</i>						
Բանկերին տրամադրված վարկեր	-	5.0	2.5	-	5.0	1.7
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	5.0	2.3	-	4.9	2.0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16.6	11.6	7.3	16.5	11.9	7.6
Ներդրումային արժեթղթեր	8.5	5.1	4.9	10.4	5.0	6.9
<i>Տոկոսաբեր պրտավորություններ</i>						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8.1	2.8	-	5.8	2.9	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.8	3.0	3.0	9.4	3.0	4.2
Ստորադաս փոխառություն	-	12.6	12.6	-	12.6	12.6
Այլ պարտավորություններ	6.0	-	-	5.8	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+5	(101,009)	+5	613,990
Եվրո	+5	36,976	+5	95,970
ԱՄՆ դոլար	(5)	101,009	(5)	(613,990)
Եվրո	(5)	(36,976)	(5)	(95,970)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,620,160	43,617,614	2,001,448	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	190,017	15,992,207	-	16,182,224
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	71,702,232	61,698,674	2,012,147	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր	6,925,084	10,469,060	-	17,394,144
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	145,129	23,920	-	169,049
	<u>96,582,622</u>	<u>131,801,475</u>	<u>4,013,595</u>	<u>232,397,692</u>
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,163,430	8,736,974	6,291	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	80,400,105	97,148,982	16,094,637	193,643,724
Փոխառություններ	1,185,747	1,935,640	-	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,784,347	9,384,442	-	12,168,789
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,844,986	3,209	-	1,848,195
Ընդամենը	<u>88,378,615</u>	<u>117,209,247</u>	<u>16,100,928</u>	<u>221,688,790</u>
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	(12,413,474)	12,407,846	(5,628)
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>8,204,007</u>	<u>2,178,754</u>	<u>320,513</u>	<u>10,703,274</u>
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	<u>1,413,422</u>	<u>1,798,140</u>	-	<u>3,211,562</u>

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ազատ փոխարկելի		Ոչ փոխարկելի	
	ՀՀ դրամ	արժույթ	արժույթ	Ընդամենը
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	99,483,197	116,697,845	3,778,258	219,959,300
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	100,895,648	97,933,568	4,836,341	203,665,557
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	2,611,536	(4,474,459)	1,834,607	(28,316)
Զուտ դիրք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,199,085	14,289,818	776,524	16,265,427
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,845,561	4,548,497	4,212	6,398,270

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2021, %	2020, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	28.30	19.89
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	97.97	71.96

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 3 ամիս		ամիս	1-5 տարի			
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,841,990	475,229	679,883	2,947,731	435,763	11,380,596	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,430,876	10,235,363	60,647,588	45,865,025	78,930	201,257,782	193,643,724
Փոխառություններ	8,963	-	84,691	1,344,799	3,447,092	4,885,545	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	717,186	1,538,515	11,327,728	-	13,583,429	12,168,789
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,984	87,969	347,524	1,306,285	150,772	1,936,534	1,362,299
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	189,439	296,457	-	-	-	485,896	485,896
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	91,515,252	11,812,204	63,298,201	62,791,568	4,112,557	233,529,782	221,688,790

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
	1 - 3 ամիս		1-5 տարի				
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>							
Ներհոսք	4,073,002	-	-	-	-	4,073,002	-
Արտահոսք	(4,083,869)	-	-	-	-	(4,083,869)	(10,867)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	233,140	334,305	663,762	1,980,355	-	3,211,562	3,211,562

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 3 ամիս		1-5 տարի				
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպություններ ի նկատմամբ	24,150,975	273,254	614,168	5,354,800	671,222	31,064,419	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,523,932	8,854,317	38,722,144	58,298,923	85,898	165,485,214	156,805,550
Փոխառություններ	10,321	-	234,598	4,391,453	4,382,674	9,019,046	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	35,928	97,343	5,553,857	4,533,554	-	10,220,682	9,498,202
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,436	81,983	348,203	1,035,879	10,500	1,520,001	1,305,057
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	130,363	447,391	-	-	-	577,754	577,754
Ընդամենը չզեղչված աչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	83,894,955	9,754,288	45,472,970	73,614,609	5,150,294	217,887,116	203,665,557

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	3 - 12 ամիս			Ընդամենը համախառն արտահոսք		Հաշվեկշռային արժեք
		1 - 3 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի			
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
<i>Արտարժույթի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>							
Ներհոսք	249,523	-	-	-	-	249,523	
Արտահոսք	(249,761)	-	-	-	-	(249,761)	(238)
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>							
Ներհոսք	21,911,025	-	-	-	-	21,911,025	-
Արտահոսք	(21,941,123)	-	-	-	-	(21,941,123)	(30,098)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	1,340,649	632,639	2,449,063	1,975,919	-	6,398,270	6,398,270

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 35-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,

- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
	Փոխառություններ				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	29,573,686	5,905,308	9,498,202	1,305,057	46,282,253
<i>Դրամային հոսքերից</i>	<i>(21,092,453)</i>	<i>(2,583,135)</i>	<i>3,534,522</i>	<i>(707,581)</i>	<i>(20,848,647)</i>
Վճարումներ	(208,320,146)	(3,243,700)	(10,195,439)	(707,581)	(222,466,866)
Ստացված գումար	187,227,693	660,565	13,729,961	-	201,618,219
<i>Ոչ դրամային հոսքերից</i>	<i>(574,566)</i>	<i>(200,786)</i>	<i>(863,935)</i>	<i>764,823</i>	<i>(874,464)</i>
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	643,892	643,892
Փոխարժեքային տարբերություն	(574,566)	(200,786)	(882,821)	-	(1,658,173)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	18,886	120,931	139,817
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,906,667	3,121,387	12,168,789	1,362,299	24,559,142

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,387,238	5,907,632	9,523,655	1,068,470	23,886,995
<i>Դրամային հոսքերից</i>	<i>21,971,666</i>	<i>(337,930)</i>	<i>(757,846)</i>	<i>(479,289)</i>	<i>20,396,601</i>
Վճարումներ	(1,004,555,861)	(4,674,643)	(10,126,976)	(613,180)	(1,019,970,660)
Ստացված գումար	1,026,527,527	4,336,713	9,369,130	133,891	1,040,367,261
<i>Ոչ դրամային հոսքերից</i>	<i>214,782</i>	<i>335,606</i>	<i>732,393</i>	<i>715,876</i>	<i>1,998,657</i>
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	534,263	534,263
Վարձակալության գծով պարտավորության վերաչափում	-	-	-	181,613	181,613
Փոխարժեքային տարբերություն	203,893	230,652	723,847	-	1,158,392
Հաշվեգրված տոկոսներ	10,889	104,954	8,546	-	124,389
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,573,686	5,905,308	9,498,202	1,305,057	46,282,253

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը/վնասը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հիմնական կապիտալ	27,996,805	27,881,604
Լրացուցիչ կապիտալ	3,045,944	3,090,999
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	31,042,749	30,972,603
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	234,048,336	256,608,144
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	13.26%	12.07%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազար ՀՀ դրամ:

38 Վերլուծություն ըստ սեզոնների

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեզոնատ ըստ ՖՀՄՍ 8 Գործառնական սեզոններ ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

39 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձություններ

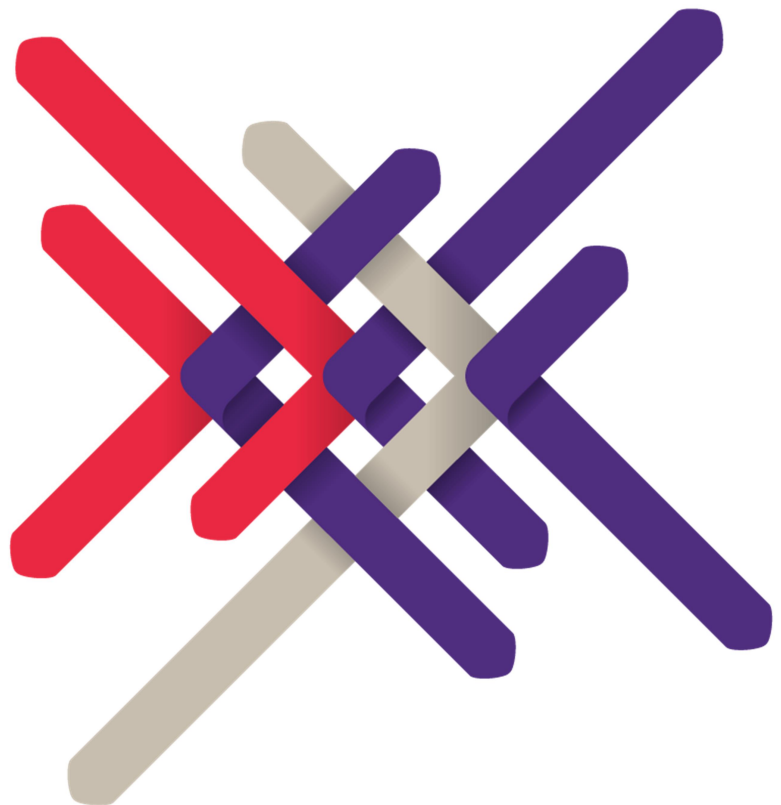
- 2022թ. ապրիլի 11-ին Բանկի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը կթողարկի լրացուցիչ 21,739,131 հատ՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով սովորական բաժնետոմսեր՝ բաց բաժանորդագրության միջոցով 230 ՀՀ դրամ շուկայական արժեքով:
- 2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով համաշխարհային տնտեսության վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի դեմ: Արևմտյան ուժերը քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանը Հայաստանի գլխավոր առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի ներկայումս կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Իրավիճակի անմիջական ազդեցությունը դժվար է հստակորեն կանխատեսել, սակայն դեկավարության գնահատմամբ այն նշանակալի ազդեցություն չի ունենա Բանկի գործունեության և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9
Հ. + 374 10 500 964
Ֆ. + 374 10 500 961

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia
T + 374 10 500 964
F + 374 10 500 961

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

- *Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ*

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 35.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել է թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմները:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և այլն):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան ղեկավարում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության

անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեկլարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում դեկլարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական

ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

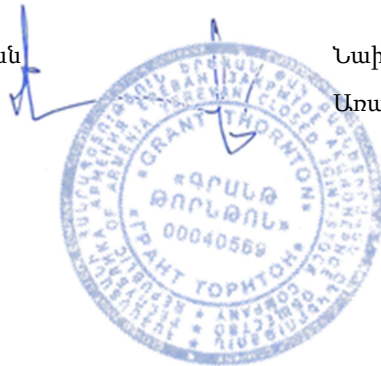
Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը հանդիսանում է Նաիրա Ուլունց:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Նաիրա Ուլունց
Առաջադրանքի պատասխանատու

6 ապրիլի 2023թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2022	2021
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6	19,984,152	20,914,648
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	3,591	-
Տոկոսային ծախսեր	6	(10,072,314)	(9,956,532)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		9,915,429	10,958,116
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	11,843,885	3,513,711
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(2,685,090)	(640,647)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով գուտ եկամուտ		9,158,795	2,873,064
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	14,476,869	3,111,291
Այլ եկամուտներ	9	966,177	565,509
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	10	(17,241,935)	(13,073,327)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(5,593,768)	(3,911,514)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	20	(1,203,950)	(1,045,796)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	21	(201,995)	(171,891)
Այլ ծախսեր	12	(4,607,873)	(4,380,314)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		5,667,749	(5,074,862)
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	13	(1,270,724)	738,820
Տարվա շահույթ/(վնաս)		4,397,025	(4,336,042)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		
Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)	(83,368)	158,173
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	(3,034)	(25,231)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	15,552	(23,930)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով գուտ օգուտ/(վնաս)	<u>(70,850)</u>	<u>109,012</u>
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո	<u>(70,850)</u>	<u>109,012</u>
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	<u>4,326,175</u>	<u>(4,227,030)</u>
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ/ (վնաս)	14 0,0197624	(0,0250802)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Ծանոթ.		
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	100,012,097	63,239,222
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	-	5,239
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	31,943,460	16,182,224
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	119,828,158	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր	19	44,730,472	17,394,144
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	19	5,175,583	-
Հիմնական միջոցներ	20	10,896,975	10,767,377
Ոչ նյութական ակտիվներ	21	3,687,879	2,728,749
Հետաձգված հարկային ակտիվ	13	-	480,335
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		-	310,366
Այլ ակտիվներ	22	3,791,168	6,302,758
Ընդամենը՝ ակտիվներ		320,065,792	252,823,467
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	16,603,170	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	252,805,069	193,643,724
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	5,246	10,867
Փոխառություններ	25	4,278,478	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	9,147,395	12,168,789
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		311,014	65,120
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	281,440	-
Այլ պարտավորություններ	27	2,517,120	2,135,833
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		285,948,932	222,052,415

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի, 2022թ.	31 դեկտեմբերի, 2021թ.
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	28	21,588,653	21,588,653
Էմիսիոն եկամուտ		9,605,638	9,605,638
Գլխավոր պահուստ		641,779	641,779
Այլ պահուստներ		1,484,830	1,732,279
Զբաղիված շահույթ/(կուտակված վնաս)		795,960	(2,797,297)
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		34,116,860	30,771,052
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		320,065,792	252,823,467

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 2023թ. ապրիլի 6-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ
Վարչության նախագահ

Գոհար Գրիգորյան
Գլխավոր տնօրեն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ/ (Կուտակված վնաս)	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,297)	30,771,052
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,397,025	4,397,025
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(176,599)	176,599	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	(83,368)	-	-	(83,368)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(3,034)	-	-	(3,034)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	15,552	-	-	15,552
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(70,850)	(176,599)	4,573,624	4,326,175
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(980,367)	(980,367)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	-	(980,367)	(980,367)
Հաշվեկշիռը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	(24,983)	1,509,813	795,960	34,116,860

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ/ (Կուտակված վնաս)	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	608,510	(63,145)	1,785,780	1,472,646	33,899,082
Տարվա վնաս	-	-	-	-	-	(4,336,042)	(4,336,042)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(99,368)	99,368	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	158,173	-	-	158,173
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(25,231)	-	-	(25,231)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(23,930)	-	-	(23,930)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	109,012	(99,368)	(4,236,674)	(4,227,030)
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,099,000	-	-	-	-	-	1,099,000
Հատկացում պահուստին	-	-	33,269	-	-	(33,269)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,099,000	-	33,269	-	-	(33,269)	1,099,000
Հաշվեկշիռը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,297)	30,771,052

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	5,667,749	(5,074,862)
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	17,241,935	13,073,327
Այլ ակտիվների իրացումից վնասներ	34,468	-
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	1,405,945	1,217,687
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	26,546	87,869
Ստացվելիք տոկոսներ	(19,581)	(19,744)
Վճարվելիք տոկոսներ	108,607	208,716
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	(382)	(22,688)
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/վնաս	(150,124)	802,043
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	24,315,163	10,272,348
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(19,625,210)	460,850
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(13,790,008)	830,829
Այլ ակտիվներ	3,188,011	(716,485)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,198,555	3,103,708
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,486,543	48,971,949
Այլ պարտավորություններ	275,647	8,272
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված մինչև շահութահարկը	97,048,701	62,931,471
Վճարված շահութահարկ	-	(195,967)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	97,048,701	62,735,504

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(34,939,608)	(1,717,970)
Հիմնական միջոցների առք	(950,260)	(1,180,730)
Հիմնական միջոցների վաճառք	494,620	210,719
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(1,161,125)	(598,738)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(36,556,373)	(3,286,719)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	1,099,000
Շահաբաժինների վճարում	(543,224)	-
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի մարում	(4,914,832)	(21,092,453)
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում/(մարում)	(1,433,631)	3,534,522
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(799,130)	(707,581)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների ներգրավում/(մարում)	1,518,594	(2,583,135)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(6,172,223)	(19,749,647)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	54,320,105	39,699,138
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	63,239,222	28,450,237
Պարտքային կորուստների պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ վրա	-	15,497
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(17,547,230)	(4,925,650)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	100,012,097	63,239,222
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	19,964,571	20,894,904
Վճարված տոկոսներ	(9,963,707)	(9,747,816)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

2015թ. հունիսի 23-ին համաձայն Բանկի Գրանցման թիվ 0373 վկայականի «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՓԲԸ-ն վերակազմավորվեց «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ՝ թողարկելով 14,500,000 հատ բաժնետոմս:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն ունի 55 մասնաճյուղ ՀՀ-ում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 819 (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 780):

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և համակարգչային և կապի միջոցների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը» (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՀՀՄՄ 3 փոփոխություններ)
- «Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր» (ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՀՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՀՀՄՄ 1, ՀՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ):

Որպես ՀՀՄՄ ստանդարտների 2018-2020թթ. ՀՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումների մաս՝ ՀՀՄՄԽ-ն հրապարակել է ՀՀՄՄ 9-ի փոփոխություն: Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք Բանկը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն վարկառուի և վարկատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ վարկառուի, կամ վարկատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները: Բանկը փոփոխությունը կիրառում է 2022թ-ի ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- ՀՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»
- Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 17 Ապահովագրական պայմանագրերում (ՀՀՄՄ 17 և ՀՀՄՄ 4 փոփոխություններ),
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ),
- Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ)
- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը

կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղջում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Չուտ առևտրային եկամուտ

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված օգուտը և վնասը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից Չուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության Չուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հողվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	420.06	542.61
ՀՀ դրամ/1 Ռուբ	5.59	6.42

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան

անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույթով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույթների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր

գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն

փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,

- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնք գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքսի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական

ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,

- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխառության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխառության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխառության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտիվացվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված սոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության

պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներով: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում գուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական

իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են 19 ծանոթագրությունում: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի

համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.13 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.14 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	80	1.25
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	14.3
Բանկումատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

4.17 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

4.18 Ներգրված միջոցներ

Ներգրված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.19 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.20 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.19 ծանոթագրությունում:

4.21 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը/վնասը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.22 Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների

հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեգմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբերող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Մա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը

կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպասվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Տիանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 35.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 30:

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
<i>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	17,376,277	18,923,773
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	71,638	162,277
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,691,510	1,233,678
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	801,147	558,886
Եկամուտ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից	408	16,372
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	43,172	19,662
	<u>19,984,152</u>	<u>20,914,648</u>
<i>Այլ տոկոսային եկամուտ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,591	-
	<u>19,987,743</u>	<u>20,914,648</u>
<hr/>		
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8,021,034	7,892,686
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	222,286	539,606
Կառավարության վարկեր	97,363	138,629
Ռեպո գործառնություններ	613,632	289,576
Փոխառություններ	223,003	260,174
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	180,991	120,931
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	703,800	714,930
Այլ տոկոսային ծախս	10,205	-
	<u>10,072,314</u>	<u>9,956,532</u>
Ընդամենը տոկոսային ծախս		
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	<u>9,915,429</u>	<u>10,958,116</u>

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Դրամարկղային գործառնություններ	7,232,521	471,857
Վճարային քարտերով գործառնություններ	3,287,724	730,274
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	17,585	25,119
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,059,868	2,105,276
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	246,187	181,185
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	11,843,885	3,513,711
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	493,198	247,366
Վճարային քարտերով գործառնություններ	925,213	334,796
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,224,468	10,534
Բորսայական ծառայություններ	31,379	31,006
Այլ ծախսեր	10,832	16,945
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	2,685,090	640,647

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	15,574,604	1,680,001
Ածանցյալ գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս)	(1,097,735)	1,431,290
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	14,476,869	3,111,291

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	736,544	493,424
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ	150,124	-
Այլ ակտիվների վաճառքից զուտ օգուտ	-	13,492
Ֆինանսական երաշխիքների գծով օգուտ	563	4,613
Այլ եկամուտ	78,946	53,980
Ընդամենը այլ եկամուտներ	966,177	565,509

10 Պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2022				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2022թ.
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(47,133)	-	-	(47,133)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	(63,082)	56,015	17,168,612	17,161,545
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	(3,034)	-	-	(3,034)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	65,340	-	-	65,340
Այլ ակտիվներ	22	34,498	-	-	34,498
Ֆինանսական երաշխավորություններ	29	30,719	-	-	30,719
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		17,308	56,015	17,168,612	17,241,935

Հազար ՀՀ դրամ	2021				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2021թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	(15,497)	-	-	(15,497)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(28,638)	-	-	(28,638)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	(280,924)	35,323	13,317,581	13,071,980
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	(25,231)	-	-	(25,231)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	43,576	-	-	43,576
Այլ ակտիվներ	22	633	-	-	633
Ֆինանսական երաշխավորություններ	29	26,504	-	-	26,504
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		<u>(279,577)</u>	<u>35,323</u>	<u>13,317,581</u>	<u>13,073,327</u>

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	5,574,196	3,910,350
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	19,572	1,164
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	<u>5,593,768</u>	<u>3,911,514</u>

12 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	708,236	627,388
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	100,978	81,879
Գովազդի ծախսեր	298,146	206,870
Գործուղման ծախսեր	54,311	20,743
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	307,466	236,409
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	950,689	503,406
Այլ ակտիվների իրացումից զուտ վնաս	34,468	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	-	802,043
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	173,886	69,365
Անվտանգության գծով ծախսեր	235,029	220,662
Ներկայացուցչական ծախսեր	264,619	295,693
Գրասենյակային ծախսեր	199,559	161,994
Վճարված տուգանքներ	62,353	30,507
Ավանդների ապահովագրություն	365,846	372,631
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	52,884	51,280
Ինկասացիոն ծառայություններ	89,880	88,405
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	26,546	87,869
Թարնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	37,509	26,192
Բարեգործական նվիրատվություններ	168,317	144,321
Այլ ծախսեր	477,151	352,657
Ընդամենը այլ ծախսեր	4,607,873	4,380,314

13 Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	534,753	77,931
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(41,356)	-
Հետաձգված հարկ	777,327	(816,751)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	1,270,724	(738,820)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի/(փոխհատուցման) և հաշվապահական շահույթի/(վնասի) միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ		Արդյունավետ դրույքաչափ	
	2022	(%)	2021	(%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	5,667,749		(5,074,862)	
Շահութահարկ	1,020,195	18	(913,475)	(18)
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	318,907	5	30,287	-
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(41,356)	(1)	-	-
Արտարժույթի բացասական/(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(27,022)	-	144,368	3
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	1,270,724	22	(738,820)	(15)

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ:

Հազար ՀՀ դրամ	01 հունվարի 2022		Այլ		31 դեկտեմբերի 2022	
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	(33,170)	-	(33,170)	-	(33,170)
Ներդրումներ արժեթղթերում	18,983	8,336	15,552	42,871	42,871	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	589,322	(615,700)	-	(26,378)	-	(26,378)
Հիմնական միջոցներ	(343,136)	43,460	-	(299,676)	-	(299,676)
Այլ ակտիվներ	170,909	(170,909)	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	44,257	(9,344)	-	34,913	34,913	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	480,335	(777,327)	15,552	(281,440)	77,784	(359,224)

Հազար ՀՀ դրամ	01 հունվարի 2021		Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2021		
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավոր- ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,073	(2,073)	-	-	-	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,434	(3,434)	-	-	-	-
Ներդրումներ արժեթղթերում	20,175	22,738	(23,930)	18,983	18,983	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(9,524)	598,846	-	589,322	589,322	-
Հիմնական միջոցներ	(392,000)	48,864	-	(343,136)	-	(343,136)
Այլ ակտիվներ	6,203	164,706	-	170,909	170,909	-
Այլ պարտավորություններ	71,188	(26,931)	-	44,257	44,257	-
Պայմանական պարտավորություններ	(14,035)	14,035	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(312,486)	816,751	(23,930)	480,335	823,471	(343,136)

14 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ/(վնաս)

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Տարվա շահույթ/(վնաս)	4,397,025	(4,336,042)
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(980,997)	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ/(վնաս)	3,416,028	(4,336,042)
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	172,886,525	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ/(վնաս)	0,0197624	(0,0250802)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	16,728,190	11,243,677
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	71,446,838	40,003,722
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	11,837,069	11,991,823
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	100,012,097	63,239,222

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 37,090,829 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,546,192 հազար դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,541,050 հազար դրամ գումարով (40%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են մեկ բանկում, (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6,605,985 հազար դրամը՝ (55%) մեկ բանկում):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	-	15,497
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	-	(15,497)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-

2022թ. ընթացքում իրականացվել է վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 1,269,391 հազար դրամ գումարով (2021թ. 378,210 հազար դրամ):

16 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոփերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոփերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	1,973,097	-	5,246
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		-	5,246

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	12,413,473	5,239	10,867
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		5,239	10,867

17 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	785,000	311,500
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	2,324,109	773,746
Բանկերում ներդրված ավանդներ	5,131,505	4,026,490
Բանկերին տրամադրված վարկեր	23,535,582	10,717,120
Ֆինանսական կազմակերպությունների տրամադրված վարկեր	272,138	505,375
	<u>32,048,334</u>	<u>16,334,231</u>
Պարտքային կորուստների պահուստ	(104,874)	(152,007)
Ընդամենը պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	<u>31,943,460</u>	<u>16,182,224</u>

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի չորս բանկերի տրված վարկեր և ավանդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 16,305,228 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 14,570,703 հազար դրամ, որը տրամադրվել է երեք բանկերի):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	152,007	180,645
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(47,133)	(28,638)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>104,874</u>	<u>152,007</u>

18 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.			31 դեկտեմբերի 2021թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկման պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	12,103,050	(120,188)	11,982,862	11,397,422	(136,045)	11,261,377
Սպառողական վարկեր	75,012,752	(3,775,220)	71,237,532	71,515,818	(4,368,803)	67,147,015
	87,115,802	(3,895,408)	83,220,394	82,913,240	(4,504,848)	78,408,392
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Արդյունաբերություն	7,897,064	(2,310,543)	5,586,521	9,364,108	(428,557)	8,935,551
Գյուղատնտեսություն	819,797	(55,603)	764,194	978,159	(7,566)	970,593
Շինարարություն	3,793,590	(108,374)	3,685,216	6,754,839	(763,353)	5,991,486
Տրանսպորտ	6,399,454	(2,751,468)	3,647,986	8,711,622	(369,662)	8,341,960
Առևտուր	7,156,386	(229,219)	6,927,167	9,714,776	(122,322)	9,592,454
Սպասարկում	6,709,463	(316,360)	6,393,103	13,449,414	(4,200,628)	9,248,786
Այլ	10,524,505	(920,928)	9,603,577	14,030,490	(106,659)	13,923,831
	43,300,259	(6,692,495)	36,607,764	63,003,408	(5,998,747)	57,004,661
Ընդամենը	130,416,061	(10,587,903)	119,828,158	145,916,648	(10,503,595)	135,413,053

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,269,391 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 378,210 հազար դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու փոխառու և կապակցված կողմերի խումբ, որոնց վարկի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս վարկերի համախառն արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 10,870,879 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 32,185,863 հազար դրամ, համախառն վարկային պորտֆել, որը տրամադրվել է յոթ փոխառու և կապակցված կողմերի խմբին): Նշված վարկերի գծով պարտքային կորուստների պահուստը կազմում է 3,584,168 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,094,427 հազար դրամ):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	73,841,074	944,115	3,453,346	78,238,535
Մարված ակտիվներ	(60,433,762)	(896,646)	(5,015,039)	(66,345,447)
- փոխանցում Փուլ 1	959,967	(291,816)	(668,151)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(981,558)	1,067,571	(86,013)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,168,742)	(555,621)	3,724,363	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(3,114,110)	(40,466)	(718,124)	(3,872,700)
Վերականգնում	-	-	2,547,509	2,547,509
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,365,335)	(6,365,335)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>78,562,744</u>	<u>1,542,293</u>	<u>7,010,765</u>	<u>87,115,802</u>

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	21,647,960	54,366	62,183	21,764,509
Մարված ակտիվներ	(18,353,970)	(56,601)	(2,668,191)	(21,078,762)
- փոխանցում Փուլ 1	284,643	(50,750)	(233,893)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(128,513)	153,146	(24,633)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(21,618,806)	(119,544)	21,738,350	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(5,648,280)	(22,981)	(1,458,224)	(7,129,485)
Վերականգնում	-	-	1,090,788	1,090,788
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,350,199)	(14,350,199)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>25,522,146</u>	<u>161,322</u>	<u>17,616,791</u>	<u>43,300,259</u>

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	74,648,844	3,888,945	13,656,265	92,194,054
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	58,074,018	553,231	3,470,856	62,098,105
Մարված ակտիվներ	(54,332,324)	(1,069,723)	(6,440,178)	(61,842,225)
- փոխանցում Փուլ 1	1,182,359	(930,006)	(252,353)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,035,957)	1,035,957	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(5,275,374)	(2,058,559)	7,333,933	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(1,801,691)	(104,689)	(405,498)	(2,311,878)
Վերականգնում	-	-	5,005,744	5,005,744
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,230,560)	(12,230,560)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	55,329,733	2,095,889	17,238,173	74,663,795
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	18,314,742	451,889	446,774	19,213,405
Մարված ակտիվներ	(19,539,045)	(828,286)	(292,029)	(20,659,360)
- փոխանցում Փուլ 1	427,934	(233,427)	(194,507)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(207,330)	228,476	(21,146)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(1,308,620)	(1,337,199)	2,645,819	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(3,678,302)	(173,656)	(736,146)	(4,588,104)
Վերականգնում	-	-	316,294	316,294
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,942,622)	(5,942,622)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	944,281	97,683	3,462,884	4,504,848
- փոխանցում Փուլ 1	287,606	(17,433)	(270,173)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(14,926)	51,359	(36,433)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(52,593)	(55,662)	108,255	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(858,854)	(32,131)	2,747,204	1,856,219
Նոր տրամադրված վարկեր	669,318	81,171	601,678	1,352,167
Վերականգնում	-	-	2,547,509	2,547,509
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,365,335)	(6,365,335)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	974,832	124,987	2,795,589	3,895,408

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	168,515	3,900	5,826,332	5,998,747
- փոխանցում Փուլ 1	11,337	(1,261)	(10,076)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(261)	261	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94,194)	(2,480)	96,674	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(3,475)	2,351	13,799,899	13,798,775
Նոր տրամադրված վարկեր	129,929	4,624	19,831	154,384
Վերականգնում	-	-	1,090,788	1,090,788
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,350,199)	(14,350,199)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	211,851	7,395	6,473,249	6,692,495

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,212,880	138,644	5,393,842	6,745,366
- փոխանցում Փուլ 1	85,784	(27,497)	(58,287)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(18,889)	18,889	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94,188)	(66,639)	160,827	-
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(818,836)	(29,795)	3,593,764	2,745,133
Նոր տրամադրված վարկեր	577,530	64,081	1,597,554	2,239,165
Վերականգնում	-	-	5,005,744	5,005,744
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,230,560)	(12,230,560)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	944,281	97,683	3,462,884	4,504,848

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	206,035	5,812	3,325,546	3,537,393
- փոխանցում Փուլ 1	3,568	(307)	(3,261)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(754)	754	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(716)	(3,396)	4,112	-
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(129,864)	(2,545)	8,114,745	7,982,336
Նոր տրամադրված վարկեր	90,246	3,582	11,518	105,346
Վերականգնում	-	-	316,294	316,294
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,942,622)	(5,942,622)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	168,515	3,900	5,826,332	5,998,747

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 890,132 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 811,758 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 1,317,314 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

1,477,973 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը ՝ ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերի դիմաց (տես ծանոթագրություն 23, 25):

Ինչպես նշված է 32 ծանոթագրությունում, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 34 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 35 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում:

19 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
Պետական պարտատոմսեր	35,171,110	11,619,814
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	8,712,976	4,267,182
Պարտքային կորուստների պահուստ	(181,791)	(142,366)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	43,702,295	15,744,630
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	5,201,498	-
Պարտքային կորուստների պահուստ	(25,915)	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,175,583	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	48,877,878	15,744,360

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022 Փուլ 1	2021 Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	142,366	98,790
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	65,340	43,576
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	207,706	142,366

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	1.5-11	2023-2025	7.15-11	2022-2026
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	3.75-11.75	2023-2029	5-9.9	2022-2024

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	999,534	1,084,366
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	536,505
ՀՀ բաժնային գործիքներ	28,643	28,643
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	<u>1,028,177</u>	<u>1,649,514</u>

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	8,014	33,245
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(3,034)	(25,231)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>4,980</u>	<u>8,014</u>

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11	2028	11	2028
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-	5.95	2022

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային արժեթղթերը ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերն են.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		2022	2021	2022	2021
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	16,500	16,500
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	2.54	2.54	12,143	12,143
				<u>28,643</u>	<u>28,643</u>

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի պարտագանցման բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապահանջում դրանք: Գրավադրված արժեթղթերի դիմաց հաշվառվող պարտավորությունները ներկայացված են 23 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ

	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ- չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքավո- րումներ	Օգտագործ- ման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Հոդ և շենքեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք</i>								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,926,354	352,035	1,262,144	240,396	4,763,706	1,958,033	14,502,668	
Ավելացում	583,111	83,927	128,412	65,216	320,064	380,348	1,561,078	
Վերաչափում	-	-	-	-	-	263,544	263,544	
Օտարում	(198,000)	-	(26,059)	(70,760)	(128,805)	(298,276)	(721,900)	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,311,465	435,962	1,364,497	234,852	4,954,965	2,303,649	15,605,390	
Ավելացում	-	23,232	201,443	301,993	423,592	560,769	1,511,029	
Վերաչափում	-	-	-	-	-	343,685	343,685	
Օտարում	(369,853)	(3,246)	(5,984)	(132,615)	(155,838)	(41,859)	(709,395)	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,941,612	455,948	1,559,956	404,230	5,222,719	3,166,244	16,750,709	
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,505	54,896	774,693	84,589	2,645,839	653,007	4,215,529	
Տարվա ծախս	78,834	5,211	107,854	23,291	374,860	455,746	1,045,796	
Օտարում	(1,377)	-	(25,467)	(28,539)	(103,746)	(264,183)	(423,312)	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,962	60,107	857,080	79,341	2,916,953	844,570	4,838,013	
Տարվա ծախս	79,068	11,393	154,712	26,925	425,724	506,128	1,203,950	
Օտարում	(8,481)	(3,246)	(5,984)	(76,602)	(52,417)	(41,499)	(188,229)	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	150,549	68,254	1,005,808	29,664	3,290,260	1,309,199	5,853,734	
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>								
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,231,503	375,855	507,417	155,511	2,038,012	1,459,079	10,767,377	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,791,063	387,694	554,148	374,566	1,932,459	1,857,045	10,896,975	

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հողը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գույտ աճ 408,411 հազար դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար դեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հողը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 5,028,264 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,670,356 հազար դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գույտ աճ 32,831 հազար դրամ գումարով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ պարտավորություններ տողում (տե՛ս ծանոթագրություն 27): Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,247,459 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,140,741 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 580,965 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 778,027 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

21 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	993,933	2,127,860	101,021	3,222,814
Ավելացում	70,119	528,619	-	598,738
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,064,052	2,656,479	101,021	3,821,552
Ավելացում	28,660	1,132,465	-	1,161,125
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,092,712	3,788,944	101,021	4,982,677
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	456,258	393,189	71,465	920,912
Մասհանումներ	60,397	109,097	2,397	171,891
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	516,655	502,286	73,862	1,092,803
Մասհանումներ	62,344	137,254	2,397	201,995
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	578,999	639,540	76,259	1,294,798
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	547,397	2,154,193	27,159	2,728,749
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	513,713	3,149,404	24,762	3,687,879

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համակարգչային ծրագրերում ներառված է 2,042,864 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ProtoCRM վարկավորման ավտոմատացված ծրագիրը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,128,807 հազար դրամ):

2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկսնական արժեքը կազմում է 35,098 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 17,509 հազար դրամ):

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ստացվելիք գումարներ	319,867	174,848
Պարտքային կորուստների պահուստ	(35,462)	(5,799)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	284,405	169,049
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,040,858	1,569,817
Բռնագանձված ակտիվներ	1,751,007	3,566,611
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	-	207,921
Պահեստ	171,284	129,646
Թանկարժեք մետաղներ	117,232	139,789
Այլ ակտիվներ	426,382	519,925
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,506,763	6,133,709
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,791,168	6,302,758

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022 Փուլ 1	2021 Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	5,799	6,883
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	34,498	633
Չուտ դուրսգրում	(4,835)	(1,717)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,462	5,799

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

23 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	9,083,003	1,014,016
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	440,992	1,986,012
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	1,746,361	6,832,340
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	302,242	1,074,327
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	5,030,572	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,603,170	10,906,695

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 890,132 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 811,758 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 18):

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ բանկից ներգրաված ռեպո համաձայնագրերով վարկեր, որոնք ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 5,201,498 հազար ՀՀ դրամ համախառն գումարով ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես ծանոթագրություն 19):

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բանկի թղթակցային հաշիվների մնացորդը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը, որը կազմում է 3,507,682 հազար ՀՀ դրամ:

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	51,174,850	61,361,016
Ժամկետային ավանդներ	11,437,986	13,109,039
	<u>62,612,836</u>	<u>74,470,055</u>
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	86,364,521	13,712,144
Ժամկետային ավանդներ	103,827,712	105,461,525
	<u>190,192,233</u>	<u>119,173,669</u>
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	<u>252,805,069</u>	<u>193,643,724</u>

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 10,427,371 հազար դրամ գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,509,282 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող երկու հաճախորդների, այդ թվում Բանկի հետ կապված անձի և նրա հետ կապակցված անձանց (ծանոթագրություն 31), հաշիվների և ավանդների մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այդ ավանդների և հաշվարկային հաշիվների ընդհանուր գումարը կազմում է 12,063,623 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 26,245,473 հազար դրամ, յոթ հաճախորդների):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

25 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,574,797	1,921,192
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	1,451,236	1,185,747
Այլ փոխառություն	1,252,445	14,448
Ընդամենը փոխառություններ	<u>4,278,478</u>	<u>3,121,387</u>

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության

աջակցության» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 1,317,314 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,477,973 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 18):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 31):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը			%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
		Քանակ					
01.09.2020	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.25	01.09.2023	5,000,000	
05.02.2021	ԱՄՆ դոլար	100	33,478	5.30	05.02.2024	3,347,800	
20.05.2021	ԱՄՆ դոլար	100	40,000	5.25	20.05.2024	4,000,000	
26.11.2021	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	4.80	26.11.2024	5,000,000	
20.05.2021	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	11.00	20.08.2023	1,000,000,000	
05.02.2021	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	10.50	05.05.2023	1,000,000,000	
26.11.2021	ՀՀ դրամ	10,000	25,000	9.80	26.02.2024	250,000,000	

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ. ընթացքում՝ նույնպես):

27 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վճարվելիք գումարներ	171,560	189,439
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,648,614	1,362,299
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	218,605	296,457
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,038,779	1,848,195
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	355,658	191,872
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	53,830	57,632
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների գծով	68,853	38,134
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	478,341	287,638
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,517,120	2,135,833

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրածեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 12)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 20):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,362,299	1,305,057
Ավելացում	560,769	380,348
Վերաչափում	343,685	263,544
Տոկոսի կուտակում	180,991	120,931
Վճարումներ	(799,130)	(707,581)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,648,614	1,362,299

2022թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10.5% (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չգեղջված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

28 Մեփական կապիտալ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 21,588,653 հազար ՀՀ դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,886,525 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և թվով 36,788,261 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից 32,010,000-ը՝ 100 ՀՀ դրամ և 4,778,261-ը՝ 230 ՀՀ դրամ անվանական արժեքներով:

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	17,981,523	83.3	17,981,523	83.3
Մֆիկարո Բնվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,350,900	6.3	1,350,900	6.3
Առուլովա Էնթերփրայզիս Լիմիթեդ	776,701	3.6	776,701	3.6
Այլ	1,479,529	6.8	1,479,529	6.8
	<u>21,588,653</u>	<u>100</u>	<u>21,588,653</u>	<u>100</u>

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2021թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 1,099,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2022թ. հայտարարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 980,367 հազար ՀՀ դրամ, որից 464,367 հազար դրամը տրվել էր կանխավճարի տեսքով 2021թ. -ին:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և

ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	4,184,146	2,748,371
Տրամադրված երաշխիքներ	373,246	463,191
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	<u>4,557,392</u>	<u>3,211,562</u>

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում (տե՛ս ծանոթագրություն 18-ում):

Ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	38,134	11,630
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	30,719	26,504
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>68,853</u>	<u>38,134</u>

Երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս ծանոթագրություն 27-ում) :

30 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր

մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է եական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի նշանակալից բաժնետերեր են հանդիսանում ՌԴ գործարարներ Գ. Զաքարյանը և Գ. Պիսկովը՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով, որոնց անուղղակի պատկանում է ձայների իրավունք տվող բաժնետոմսերի 83.3%-ը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	11,791,629	3,351,868	12,801,117	2,289,663
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	20,708	134,564	-	1,121,804
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(5,515,324)	(2,378,563)	(1,009,488)	(59,599)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	6,297,013	1,107,869	11,791,629	3,351,868
Պարտքային կորուստների պահուստ	(2,733,831)	(4,947)	(17,893)	(45,365)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,563,182	1,102,922	11,773,736	3,306,503
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց հմարժեքներ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	293,798	-	258,520	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	585,182,409	-	23,130,947	-
Տարվա ընթացքում մարված	(584,603,047)	-	(23,095,669)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	873,160	-	293,798	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,615,586	-	1,018,821	-
Տարվա ընթացքում ստացված	198,370,979	-	50,914,282	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(196,529,426)	-	(50,317,517)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,457,139	-	1,615,586	-
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	671,440	115,301	1,739,454	153,554
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	7,945,608	2,720,737	11,777,474	2,259,086
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(2,740,150)	(2,489,639)	(12,845,488)	(2,297,339)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,876,898	346,399	671,440	115,301

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
<i>Ստորադաս փոխառություններ</i>	1,574,280	-	1,921,191	-
<i>Թողարկված պարտքային արժեթղթեր</i>	-	58,232	-	71,034
<i>Ոչ նյութական ակտիվների առք</i>	995,760	-	229,107	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	177,587	62,019	323,128	51,362
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(176,644)	(8,335)	(264,742)	(5,358)
Պարտքային կորուստների (ծախս)/հակադարձում	(2,715,938)	40,418	9,452	361
Ապահովագրության գծով ծախսեր	(63,772)	-	(57,687)	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	1,557,216	909,773
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	1,557,216	909,773

32 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

				Ընդամենը	Ընդամենը
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	իրական արժեք	հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	100,012,097	-	100,012,097	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	31,943,460	-	31,943,460	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	118,522,313	-	118,522,313	119,828,158
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,175,430	46,055,065	-	48,230,495	48,877,878
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	284,405	-	284,405	284,405
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,603,170	-	16,603,170	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	251,565,031	-	251,565,031	252,805,069
Փոխառություններ	-	4,247,607	-	4,247,607	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,153,166	-	9,153,166	9,147,395
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,038,779	-	2,038,779	2,038,779

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

				Ընդամենը	Ընդամենը
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	իրական արժեք	հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	63,239,222	-	63,239,222	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,182,224	-	16,182,224	16,182,224
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	132,510,367	-	132,510,367	135,413,053
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	945,128	14,490,250	-	15,435,378	15,744,630
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	169,049	-	169,049	169,049

	Մակարդակ 1		Մակարդակ 2		Մակարդակ 3		Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	10,906,695	-	10,906,695	-	10,906,695	10,906,695	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	191,221,265	-	191,221,265	-	191,221,265	193,643,724	
Փոխառություններ	-	2,994,164	-	2,994,164	-	2,994,164	3,121,387	
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	12,365,469	-	12,365,469	-	12,365,469	12,168,789	
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,848,195	-	1,848,195	-	1,848,195	1,848,195	

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 24% տարեկան (2021թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,028,177	-	1,028,177
Ընդամենը	-	1,028,177	-	1,028,177
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	5,246	-	5,246
Ընդամենը	-	5,246	-	5,246
Զուտ իրական արժեք	-	1,022,931	-	1,022,931

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,649,514	-	1,649,514
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,239	-	5,239
Ընդամենը	-	1,654,753	-	1,654,753

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	10,867	-	10,867
Ընդամենը	-	10,867	-	10,867
Զուտ իրական արժեք	-	1,643,886	-	1,643,886

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

32.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական վաճառքների մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է

վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի դեկտեմբերին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, դեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել գուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.						
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ՝ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնք գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական սպասեովում	Զուտ
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (ծանոթ. 19,23)	5,030,572	-	5,030,572	(5,175,583)	-	(145,011)	
Ընդամենը	5,030,572	-	5,030,572	(5,175,583)	-	(145,011)	

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար		1-ից 5 տարի		5 տարուց ավելի		12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	3-ից 12 ամիս	ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը		
<i>Ակտիվներ</i>										
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	100,012,097	-	-	100,012,097	-	-	-	-	100,012,097	
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,877,864	9,679,291	9,287,370	28,844,525	3,098,935	-	3,098,935	31,943,460		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,856,305	4,945,199	25,439,357	49,240,861	42,222,683	28,364,614	70,587,297	119,828,158		
Ներդրումային արժեթղթեր										
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	28,643	999,534	1,028,177	1,028,177		
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	8,566,325	10,386,113	18,952,438	27,589,523	2,335,917	29,925,440	48,877,878		
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	284,405	-	-	284,405	-	-	-	284,405		
	<u>129,030,671</u>	<u>23,190,815</u>	<u>45,112,840</u>	<u>197,334,326</u>	<u>72,939,784</u>	<u>31,700,065</u>	<u>104,639,849</u>	<u>301,974,175</u>		
<i>Պարտավորություններ</i>										
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,556,539	84,192	1,132,455	15,773,186	374,050	455,934	829,984	16,603,170		
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	147,803,335	18,928,229	67,628,555	234,360,119	18,400,873	44,077	18,444,950	252,805,069		
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	5,246	-	-	5,246	-	-	-	5,246		
Փոխառություններ	8,811	-	894,312	903,123	2,180,258	1,195,097	3,375,355	4,278,478		
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	69,822	3,967,850	4,037,672	5,109,723	-	5,109,723	9,147,395		
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,739	77,476	311,100	427,315	999,097	222,202	1,221,299	1,648,614		
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	171,560	218,605	-	390,165	-	-	-	390,165		
	<u>162,584,230</u>	<u>19,378,324</u>	<u>73,934,272</u>	<u>255,896,826</u>	<u>27,064,001</u>	<u>1,917,310</u>	<u>28,981,311</u>	<u>284,878,137</u>		
Զուտ Դիրք	<u>(33,553,559)</u>	<u>3,812,491</u>	<u>(28,821,432)</u>	<u>(58,562,500)</u>	<u>45,875,783</u>	<u>29,782,755</u>	<u>75,658,538</u>	<u>17,096,038</u>		
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(33,553,559)</u>	<u>(29,741,068)</u>	<u>(58,562,500)</u>		<u>(12,686,717)</u>	<u>17,096,038</u>				

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար		12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար			Ընդամենը
	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Ընդամենը		
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,239,222	-	-	63,239,222	-	-	-	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,106,121	1,418,300	12,191,168	14,715,589	1,466,635	-	1,466,635	16,182,224
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	5,239	-	-	5,239	-	-	-	5,239
Հաճախորդների տրված վարկեր	22,055,515	7,961,679	27,406,877	57,424,071	42,248,856	35,740,126	77,988,982	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեթուղթայլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	536,505	-	536,505	28,643	1,084,366	1,113,009	1,649,514
- Ամորտիզացված արժեթուղթ չափվող ներդրումային արժեթղթեր	802,440	120,654	922,104	1,845,198	13,899,432	-	13,899,432	15,744,630
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	169,049	-	-	169,049	-	-	-	169,049
	<u>87,377,586</u>	<u>10,037,138</u>	<u>40,520,149</u>	<u>137,934,873</u>	<u>57,643,566</u>	<u>36,824,492</u>	<u>94,468,058</u>	<u>232,402,931</u>
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,841,673	467,726	636,090	7,945,489	2,631,225	329,981	2,961,206	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,413,737	10,124,463	57,834,808	152,373,008	41,226,769	43,947	41,270,716	193,643,724
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	10,867	-	-	10,867	-	-	-	10,867
Փոխառություններ	8,963	-	82,458	91,421	1,065,905	1,964,061	3,029,966	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	609,276	480,140	1,089,416	11,079,373	-	11,079,373	12,168,789
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32,921	65,842	261,839	360,602	895,753	105,944	1,001,697	1,362,299
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	189,439	296,457	-	485,896	-	-	-	485,896
	<u>91,497,600</u>	<u>11,563,764</u>	<u>59,295,335</u>	<u>162,356,699</u>	<u>56,899,025</u>	<u>2,443,933</u>	<u>59,342,958</u>	<u>221,699,657</u>
Զուտ Դիրք	<u>(4,120,014)</u>	<u>(1,526,626)</u>	<u>(18,775,186)</u>	<u>(24,421,826)</u>	<u>744,541</u>	<u>34,380,559</u>	<u>35,125,100</u>	<u>10,703,274</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(4,120,014)</u>	<u>(5,646,640)</u>	<u>(24,421,826)</u>		<u>(23,677,285)</u>	<u>10,703,274</u>		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանությունն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

35.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Մտորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վարկանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)</i>				
Ստանդարտ	83,283,907	-	-	83,283,907
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	83,283,907	-	-	83,283,907
Պարտքային կորուստների պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	83,283,907	-	-	83,283,907
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	32,048,334	-	-	32,048,334
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	32,048,334	-	-	32,048,334
Պարտքային կորուստների պահուստ	(104,874)	-	-	(104,874)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	31,943,460	-	-	31,943,460
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	77,743,525	-	-	77,743,525
Ստանդարտ	819,219	665,186	-	1,484,405
Ցածր	-	877,107	-	877,107
Չաշխատող	-	-	7,010,765	7,010,765
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802
Պարտքային կորուստների պահուստ	(974,832)	(124,987)	(2,795,589)	(3,895,408)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	77,587,912	1,417,306	4,215,176	83,220,394
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	25,405,990	-	-	25,405,990
Ստանդարտ	116,156	128,991	-	245,147
Ցածր	-	32,331	-	32,331
Չաշխատող	-	-	17,616,791	17,616,791
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259
Պարտքային կորուստների պահուստ	(211,851)	(7,395)	(6,473,249)	(6,692,495)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	25,310,295	153,927	11,143,542	36,607,764

Ներքին վարկանիշեր	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Անորոշիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրվածները</i>				
Բարձր	15,416,113	-	-	15,416,113
Ստանդարտ	33,669,471	-	-	33,669,471
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,085,584	-	-	49,085,584
Պարտքային կորուստների պահուստ	(207,706)	-	-	(207,706)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	48,877,878	-	-	48,877,878
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	1,028,177	-	-	1,028,177
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,028,177	-	-	1,028,177
Պարտքային կորուստների պահուստ	(4,980)	-	-	(4,980)
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	319,867	-	-	319,867
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	319,867	-	-	319,867
Պարտքային կորուստների պահուստ	(35,462)	-	-	(35,462)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	284,405	-	-	284,405
<i>Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ստանդարտ	4,557,392	-	-	4,557,392
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(68,853)	-	-	(68,853)
Հազար ՀՀ դրամ				
31 դեկտեմբերի 2021թ.				
Ներքին վարկանիշեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)</i>				
Ստանդարտ	51,995,545	-	-	51,995,545
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	51,995,545	-	-	51,995,545
Պարտքային կորուստների պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	51,995,545	-	-	51,995,545

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	16,334,231	-	-	16,334,231
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	16,334,231	-	-	16,334,231
Պարտքային կորուստների պահուստ	(152,007)	-	-	(152,007)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	16,182,224	-	-	16,182,224
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	70,705,230	-	-	70,705,230
Ստանդարտ	754,645	718,581	-	1,473,226
Ցածր	-	596,575	-	596,575
Չաշխատող	-	-	10,138,209	10,138,209
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240
Պարտքային կորուստների պահուստ	(944,281)	(97,683)	(3,462,884)	(4,504,848)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	70,515,594	1,217,473	6,675,325	78,408,392
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	49,208,228	-	-	49,208,228
Ստանդարտ	130,884	128,278	-	259,162
Ցածր	-	75,408	-	75,408
Չաշխատող	-	-	13,460,610	13,460,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408
Պարտքային կորուստների պահուստ	(168,515)	(3,900)	(5,826,332)	(5,998,747)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	49,170,597	199,786	7,634,278	57,004,661
<i>Ամբողջագրված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ	15,886,996	-	-	15,886,996
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	15,886,996	-	-	15,886,996
Պարտքային կորուստների պահուստ	(142,366)	-	-	(142,366)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	15,744,630	-	-	15,744,630
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	1,649,514	-	-	1,649,514
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,649,514	-	-	1,649,514
Պարտքային կորուստների պահուստ	(8,014)	-	-	(8,014)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	174,848	-	-	174,848
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	174,848	-	-	174,848
Պարտքային կորուստների պահուստ	(5,799)	-	-	(5,799)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	169,049	-	-	169,049
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	3,211,562	-	-	3,211,562
	3,211,562	-	-	3,211,562
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(38,134)	-	-	(38,134)

* Պարտքային կորուստների պահուստը ներկայացնում է ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում:

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 16 ծանոթագրությունում:

35.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը

չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտագանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են որպես բարձր վարկանիշ ունեցող, մինչև 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ կամ ցածր և ավելի քան 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատագանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	Վարկանիշ	2022	2021
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.026%	0.001-0.025%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.045-3.231%	0.043-3.472%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	5.519-27.516%	6.003-31.025%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետզհետե պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեքով/իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնույթագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտագանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտագանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտագանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտագանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտագանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների

ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.3 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	885,713	352,861
Փոփոխությունից զուտ վնաս	(302,330)	(60,222)

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են դեֆոլտից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղջերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պայմանագրային պարտագանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտագանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտագանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ

- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք
- Գնաձ
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

35.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	85,129,933	12,167,207	2,714,957	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21,345,368	8,403,610	2,194,482	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	111,440,776	8,385,217	2,165	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր	31,245,590	-	18,660,465	49,906,055
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	124,019	-	160,386	284,405
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	249,285,686	28,956,034	23,732,455	301,974,175
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	198,852,663	26,734,003	6,816,265	232,402,931

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Տնտեսության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս ծանոթագրություն 18-ը:

35.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,

- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրամաբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրամադրված 790,819 հազար դրամ ընդհանուր գումարով արժեզրկված վարկերի համար արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2021թ. 6,208,053 հազար դրամ):

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Անշարժ գույք	51,442,051	72,177,081
Շարժական գույք	5,816,178	12,011,735
Շրջանառու միջոցներ	1,729,510	1,549,248
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	2,489,248	2,404,359
Դրամական միջոցներ	10,200,400	4,853,088
Կենցաղային տեխնիկա	30,259,528	25,672,345
Ապահովվածություն չունեցող	28,479,146	27,248,792
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր (համախառն)	130,416,061	145,916,648

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

35.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելներին: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ձեռքբերման ռիսկի չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի գուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լոդացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
Արտարժույթ			
ՀՀ դրամ	+1	(44,782)	(44,793)
ՀՀ դրամ	-1	37,300	47,411

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2022			2021		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ
<i>Տոկոսաբեր ակտիվներ</i>						
Բանկերին տրամադրված վարկեր	-	3.4	4.3	-	5.0	2.5
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	4.4	2.3	-	5.0	2.3
Առևտրային վարկեր	11.16	10.89	5.67	13.35	10.43	4.17
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	20.04	12.37	8.36	19.82	12.81	7.87
Ներդրումային արժեթղթեր	9.3	4.5	2.4	8.5	5.1	5.48
<i>Տոկոսաբեր պարտավորություններ</i>						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	11.15	-	-	-	-	-
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	6.86	5.6	-	8.1	2.8	-
Ավանդներ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից	9.4	3.8	3.0	9.8	3.0	3.0
Վարկեր ՀՀ Կառավարությունից	6.5	-	-	6.0	-	-
Ստորադաս փոխառություն	-	12.6	-	-	12.6	-
Թողարկված արժեթղթեր	6,5	-	-	6,5	-	-
Փոխառություններ այլ կազմակերպություններից	-	12,6	12,6	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժութային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում

հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	+5	(2,036)	+5	(101,009)
Եվրո	+5	(12,090)	+5	36,976
ԱՄՆ դոլար	(5)	2,036	(5)	101,009
Եվրո	(5)	12,090	(5)	(36,976)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,957,972	76,978,502	6,075,623	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	784,666	22,125,299	9,033,495	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	87,443,610	31,442,443	942,105	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր	9,197,228	40,708,827	-	49,906,055
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	158,993	125,412	-	284,405
	114,542,469	171,380,483	16,051,223	301,974,175
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,753,661	7,996,323	1,853,186	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	82,129,544	156,546,849	14,128,676	252,805,069
Փոխառություններ	1,451,236	2,827,242	-	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,281,567	6,865,828	-	9,147,395
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,038,032	747	-	2,038,779
Ընդամենը	94,654,040	174,236,989	15,981,862	284,872,891
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	(1,973,097)	1,967,851	-	(5,246)
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,915,332	(888,655)	69,361	17,096,038

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ազատ փոխարկելի արժույթ		Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
	ՀՀ դրամ	արժույթ	արժույթ	
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,131,300	2,426,092	-	4,557,392
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	96,582,622	131,801,475	4,013,595	232,397,692
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	88,378,615	117,209,247	16,100,928	221,688,790
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	(12,413,474)	12,407,846	(5,628)
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,204,007	2,178,754	320,513	10,703,274
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,413,422	1,798,140	-	3,211,562

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև S2ԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները

կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2022, %	2021, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	44.47	28.30
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	92.62	97.97

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 3 ամիս			1-5 տարի			
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,562,688	84,533	1,181,186	445,492	669,017	16,942,916	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	147,834,525	19,159,404	70,246,249	20,268,262	74,215	257,582,655	252,805,069
Փոխառություններ	8,811	-	938,418	2,903,798	2,027,890	5,878,917	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	147,438	4,304,126	5,307,683	-	9,759,247	9,147,395
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	44,552	89,104	372,098	1,165,421	463,746	2,134,921	1,648,614
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	171,560	218,605	-	-	-	390,165	390,165
Ընդամենը չգեղջված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	<u>162,622,136</u>	<u>19,699,084</u>	<u>77,042,077</u>	<u>30,090,656</u>	<u>3,234,868</u>	<u>292,688,821</u>	<u>284,872,891</u>

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցյախանց կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
	1 - 3 ամիս		1-5 տարի				
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
<i>Արտարժույթի ավուստ պայմանագրեր</i>							
Ներհոսք	1,967,851	-	-	-	-	1,967,851	
Արտահոսք	(1,973,097)	-	-	-	-	(1,973,097)	(5,246)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	291,376	284,345	1,053,672	2,166,850	761,149	4,557,392	4,557,392

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցյախանց կամ մեկ ամսից քիչ		3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 3 ամիս		1-5 տարի				
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպություններ ի նկատմամբ	6,841,990	475,229	679,883	2,947,731	435,763	11,380,596	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,430,876	10,235,363	60,647,588	45,865,025	78,930	201,257,782	193,643,724
Փոխառություններ	8,963	-	84,691	1,344,799	3,447,092	4,885,545	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	717,186	1,538,515	11,327,728	-	13,583,429	12,168,789
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,984	87,969	347,524	1,306,285	150,772	1,936,534	1,362,299
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	189,439	296,457	-	-	-	485,896	485,896
Ընդամենը չզեղչված աչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	91,515,252	11,812,204	63,298,201	62,791,568	4,112,557	233,529,782	221,688,790

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
		1 - 3 ամիս	1-5 տարի			
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
<i>Արտարժույթի ավույ պայմանագրեր</i>						
Ներհոսք	4,073,002	-	-	-	4,073,002	-
Արտահոսք	(4,083,869)	-	-	-	(4,083,869)	(10,867)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	233,140	334,305	663,762	1,980,355	-	3,211,562

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 34-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,

- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,906,667	3,121,387	12,168,789	1,362,299	24,559,142
<i>Դրամային հոսքերից</i>	<i>(4,914,832)</i>	<i>1,518,594</i>	<i>(1,433,631)</i>	<i>(799,130)</i>	<i>(5,628,999)</i>
Վճարումներ	(6,437,324)	(2,366,739)	(1,433,631)	(799,130)	(11,036,824)
Ստացված գումար	1,522,492	3,885,333	-	-	5,407,825
<i>Ոչ դրամային հոսքերից</i>	<i>(943,232)</i>	<i>(361,503)</i>	<i>(1,587,763)</i>	<i>1,085,445</i>	<i>(1,807,053)</i>
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	904,454	904,454
Փոխարժեքային տարբերություն	(943,232)	(361,503)	(1,587,763)	-	(2,892,498)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	-	180,991	180,991
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,048,603	4,278,478	9,147,395	1,648,614	17,123,090

	Պարտավորու- թյուններ ֆինանսական կազմակեր- պությունների նկատմամբ	Փոխառու- թյուններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալու- թյան գծով պարտավո- րություններ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	29,573,686	5,905,308	9,498,202	1,305,057	46,282,253
<i>Նրամային հոսքերից</i>	<i>(21,092,453)</i>	<i>(2,583,135)</i>	<i>3,534,522</i>	<i>(707,581)</i>	<i>(20,848,647)</i>
Վճարումներ	(208,320,146)	(3,243,700)	(10,195,439)	(707,581)	(222,466,866)
Ստացված գումար	187,227,693	660,565	13,729,961	-	201,618,219
<i>Ոչ նրամային հոսքերից</i>	<i>(574,566)</i>	<i>(200,786)</i>	<i>(863,935)</i>	<i>764,823</i>	<i>(874,464)</i>
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	643,892	643,892
Փոխարժեքային տարբերություն	(574,566)	(200,786)	(882,821)	-	(1,658,173)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	18,886	120,931	139,817
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,906,667	3,121,387	12,168,789	1,362,299	24,559,142

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը/վնասը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հիմնական կապիտալ	28,608,121	27,996,805
Լրացուցիչ կապիտալ	2,786,875	3,045,944
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	31,394,996	31,042,749
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	196,540,404	234,048,336
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	15.97%	13.26%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազար ՀՀ դրամ:

38 Վերլուծություն ըստ սեզոնների

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեզոնն ըստ ՖՀՄՍ 8՝ Գործառնական սեզոններ՝ ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

39 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձություններ

- 2023թ մարտի 2-ին Առուլվա Էնթերփրայզիս Լիմիթեդը 776,701 հազար դրամ անվանական արժեքով սովորական բաժնետոմսերը վաճառել է Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդին:
- 2023թ-ի մարտի 31-ի Բանկի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը կյոդարկի լրացուցիչ 15,000,000 հատ՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով սովորական բաժնետոմսեր՝ բաց բաժանորդագրության միջոցով 300 ՀՀ դրամ շուկայական արժեքով:

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ֆինանսական վիճակի մասին
« 31 » ՄԱՐՏԻ 2023թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակա-շրջանի վերջի դրությամբ 31.03.2023	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ 31.12.2022
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	95,629,507	100,012,097
1.2	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	26,009,136	31,943,460
1.3	Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	14.1		
1.4	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ	16	119,495,483	119,828,158
1.5	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	1,010,314	1,028,177
1.6	Սինյև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	55,202,770	48,877,878
1.7	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	14,201,188	14,584,854
1.8	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11		
1.9	Կանխավճար շահութահարկի գծով	21.1	200,000	
1.10	Այլ ակտիվներ	21	9,525,053	3,791,168
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		321,273,451	320,065,792
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	21,019,414	16,603,170
2.2	Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	22.1	31,343	5,246
2.3	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	248,253,419	252,805,070
2.4	Փոխառություն	23.1	2,865,747	4,278,478
2.5	Բանկի կողմից բողոքակված արժեթղթեր	24	9,058,665	9,147,395
2.6	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	27.2	636,025	311,014
2.7	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	442,838	281,440
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	2,758,846	2,517,120
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		285,066,297	285,948,933
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	21,588,652	21,588,652
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		9,605,638	9,605,638
3.3	Պահուստներ՝		2,140,896	2,126,609
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		641,778	641,778
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		1,499,118	1,484,831
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)		2,871,968	795,960
3.5	Կապիտալի այլ տարրեր			
	Մալր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		36,207,154	34,116,859
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		321,273,451	320,065,792

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն) _____

Գլխավոր հաշվապահ _____

ՄԵՄԲՐՈՎ ՀԱՎՈՐՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _14.04.2023թ.

(Handwritten signature in blue ink)

ՄԻՋՄԱԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Ֆինանսական արդյունքների մասին
 « 31 » ՄԱՐՏԻ 2023թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԶՀ ԲՆԽԱՆ.0010.Չարևելի 12-53.

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

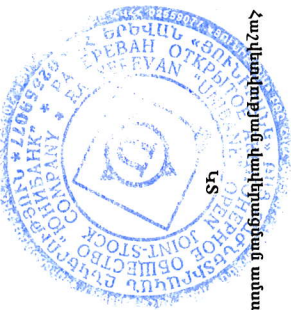
(կազմող դրամ)

ՄԱՎԱՌՈՒՄԸ	Չարժեք-գումարներ	Հաշվետու ժամանակա-շրջան 01.01.23 - 31.03.23	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.22 - 31.03.22
Տոկոսային և ճանապարհային եկամուտներ	3	5,640,350 (2,440,578)	4,448,547 (2,493,534)
Տոկոսային և ճանապարհային ծախսեր	3	(2,440,578)	(2,493,534)
Չուտ տոկոսային և ճանապարհային եկամուտ	4	3,199,772	1,955,013
Նույնիսկ և այլ վճարների տեղում եկամուտներ	4	2,214,044	873,532
Կրոնիկ և այլ վճարների տեղում ծախսեր	4	(691,319)	(261,812)
Մտացված գուտ կրոնիկ և այլ վճարներ	4	1,522,725	611,720
Եկամուտ շահարացիներին	5	2,130,119	2,708,954
Չուտ եկամուտ արևմտային գործառնություններին	5	2,130,119	2,708,954
Սկ գործառնական եկամուտներ	6	213,608	230,924
Գարծարական եկամուտներ	6	7,066,224	5,506,611
Չուտ փաստաթուղթեր տեղիկներին	7	(1,290,601)	(2,824,774)
Խնայարկի կտրուտների պատասաններին	7	(1,290,601)	(2,824,774)
Ընթանող վարչական ծախսեր	8	(1,631,028)	(1,070,108)
Սկ գործառնական ծախսեր	9	(1,600,852)	(1,266,260)
Վերստիկող փրագործրում ներդրումներին գուտ շահույր/վնաս	10		
Շահույր/ (վնաս) փնչի հարկերին		2,543,743	345,469
Շահույր/ (վնաս) փնչի հարկերին		(467,735)	(135,074)
Շահույր (վնաս) հարկերինց հետո	11	2,076,008	210,395
Սեկ բանձնատուին բաժին ղնվող բազային շահույր	12		
Սեկ բանձնատուին բաժին ղնվող նմյցող նույնպեկան շահույր	12		
Ժանանակարյրացմի գուտ շահույր			
Սկ քիտ			
Մարդ կազմակերպության բանձնատու			
Չվերստիկող բանձնատու			

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրենի)
 ԳՂԿԱՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _14.04.2023թ.

ՄԻՋՆԱԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 « 31 » ԱՄՍԻՏԻ 2023թ.
ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ Բ.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

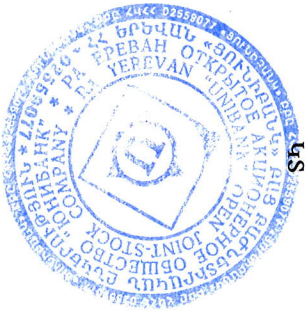
(հազար դրամ)

ՄԻՋՆԱԿՅԱԼ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 01.01.22_31.12.22	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.21_31.12.21
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերանաշվարկից		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		
Գրանցված հոսքերի հեջավորում	17,424	12,157
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	(3,136)	(2,188)
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութախորի	14,288	9,969
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարչությունից հետո	2,090,296	220,364
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Այլ բիզնս		
Մայր կազմակերպության բաժնետոմս		
Չվերահսկվող բաժնետոմս		

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ

 ՄԵՄՐՈՊ ՀԱՎՈՐՅԱԼ
 ԳՈՒՀԱՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Հաշվառվողության վավերացման ամսաթիվը_14.04.2023թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Մեխանիկական կապիտալում փոփոխությունների մասին
 « 31 » ԱՄՏԻ 2023թ.
ՋՈՒՆԻՐԱԿԵՐՍԵՑ ՀՀ ը.երկան 0010 Շարժերի 12-53
 (թանձի անվանումը և գտնվելու վայրը)

Մեխանիկական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Խոստովանված կապիտալ	Ընդամենը	Կապիտալի փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ	Կապիտալի փոփոխությունների արդյունքում հասնելու փոփոխություններ
	1	2	3											
1. Մնացորդը նախորդ Ֆինանսական տարվա սկզբում ևս 01 հունվարի 2022 թ. (ստորագանձատրված)	21,588,653		21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,296)						30,771,053
1.1. Հաշվապահական իրավունքներ ցուցաբերող փոփոխությունների ներխուժող արդյունքը և եզրում վիճակների ցրվածությունը			21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,296)						30,771,053
2. Վերահաշվարկված մնացորդը														
3. Բաժնետերերի (ակտիվացումների) հետ գործարքները բաժնետերերի (բաժնետերերի) գնով, այդ թվում՝														
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
3.2. Կանոնադրական կապիտալի ցուցում, այդ թվում՝ հետ ցնցում և շրջանառությունից հանված բաժնետերերի (բաժնետերերի, փայտի) հաշվի														
4. Համապարփակ եկամուտ														
5. Հանդարտվածներ														
6. Մեխանիկական կապիտալի տարրերի այլ ակտիվացում (վնասներ), այդ թվում՝														
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործընթացի դրամական անվանյալ գործընթացի անվանում				9,969										220,364
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
7.1. Մտնումները գլխավոր պահուստին														
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին փոխանցված վնասի ծածկում														
7.3. Ենթին վնասի ծածկում														
7.4. Հիմնական մրցումների և ոչ ցուցանում ակտիվների վնասվածությունից արժեքի աճի եկամուտ				9,969										220,364
7.5. Մեխանիկական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
8. Մնացորդը նախորդ Ֆինանսական տարվա համարյալի միջանկյալ ճանձնակազմում փերցում	21,588,653		21,588,653	9,605,638	641,779	55,836	1,686,412	(2,586,901)						30,991,417
առ 31 Մարտ 2023թ. (ստորագանձատրված)														

(Թագադրում)

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 « 31 » ՄԱՐՏԻ 2023թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53
 (քանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.03.2022	Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.03.2023
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		5,733,239	6,855,893
Ստացված տոկոսներ		5,164,454	5,789,057
Վճարված տոկոսներ		(2,327,865)	(2,786,422)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		873,532	2,214,144
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(261,812)	(691,319)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		286,599	770,828
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		2,780,629	2,198,763
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		831,437	1,397,772
Վճարված շահատավարձ և դրամ հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,030,817)	(1,364,668)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(582,918)	(672,262)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		11,978,795	(7,847,059)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(7,656,662)	(9,353,757)
այդ թվում՝			
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		(6,750,663)	(9,561,546)
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(640,329)	17,863
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)		(147,959)	2,028
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(117,711)	187,898
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		19,635,457	1,506,698
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		20,214,238	1,931,308
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(578,781)	(424,610)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		17,712,034	(991,166)
Վճարված շահութահարկ			(200,000)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		17,712,034	(1,191,166)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		598,304	(6,853,042)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)		(552,442)	5,719,527
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(24,859)	(24,745)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(55,937)	(2,171)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		709,902	134,744
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		106,112	(704,795)
Ջուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		781,080	(1,730,482)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x	
Վճարված շահաբաժիններ		(27,404)	(181)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		282,033	(159,829)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(3,841,120)	
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(511,521)	(443,663)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(533,344)	(88,730)
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		(4,631,356)	(692,403)
Ջուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		(4,631,356)	(692,403)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,234,404)	(643,995)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ան/(նվազում)		12,627,354	(4,258,046)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	63,239,222	100,012,097
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	75,866,576	95,754,051

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ

ՄԵՍԲՈՊ ՀԱԿՈՒՅԱՆ
 ԳՈՒՀԱՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

